

HET NIEUWS VAN DEN DAG

Hoofdredacteur: K. WYBRANDS.
Redacteur: G. WYBRANDS.
Telefoonnummer stad 1168.
PEDJAMBON No. 1, Tel. no. 193.

VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

REDACTIE: Telefoon No. 1168.
ADMINISTRATIE: „ „ 1132.
Telegram-adres: „DAGNIEUWS”.

VERSCHIJNT DAGELIJKS, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.
Abonnementsprijs, bij vooruitbetaling f 4.50 per 3 maanden.
Men abonneert zich voor volle kwartalen.

Bureau: KALI BESAR (Westzijde), BATAVIA.

Uitgevers: DE N. V. MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN DAGBLADEN enz.

Prijs der advertentiën: per enkele plaatsing 25 Ct., per 5 woorden of gedeelte daarvan, minimum f1.—. Groote letters naar plaatsruimte tegen f0.15 per regel en per kolom gewonen druk. Bij abonnement aanzienlijk rabat. Plaatsing van advertentiën in alle bladen zonder eenige prijsverhooging.

Agent: Max E. Nunes,
N. Z. Voorburgwal 232; AMSTERDAM.

Dit nummer bestaat uit vier bladen.

Sluiting der mails.

Hollandsche: 24 Maart.
Duitsche: 26 Maart.

Agenda.

Zondag 20 Maart.

Planten- en Dierentuin: Strauss-avond, ten 9.30 ure.

Eerste Blad.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA, 19 Maart 1910.

Inhoud.

Van het Tweede Blad: Chantecler-overpeinzingen; Uit de Hollandsche Mail; Uit de Indische Bladen; Advertentiën.

Van het Derde Blad: Valenciaansch allerlei; Is de ouderdom een ongeneeslijke kwaal?; Predikbeurten; Feuilleton; Advertentiën.

Van het Vierde Blad: De Huisvriend; Eugène Ormay; Advertentiën.

Gemeenteraad Batavia.

Op de vergadering van 23 dezer, zullen door den gemeenteraad de volgende punten worden behandeld:

1. Arresteering der notulen vergadering 23 Februari 1910.
2. Voorstel Directeur van Gemeentewerken omtrent verlichting Gang Klenteng, Tangki.
3. Verzoek om gebruik van gemeenteground: a, behorende tot den grooten weg Batavia-Buitenzorg, door de IJsmatschappij Petodjo (gunstig advies); b, behorende tot den weg langs het Stadhuisclein, door Joeng A. Piang (gunstig advies); c, behorende tot den weg Pintoe Besi, door verschillende Inlanders en Chineezers (afwijzend advies).
4. Brief eerstaanwezend Genie-officier te Batavia, houdend verzoek om mededeeling, of de Raad genegen is in onderhoud over te nemen de gang Trivelli en het verlengde daarvan Noordwaarts, zoo ja, of hij de verlichting van evenbedeelde wegen en van die, tot welke overneming het college zich reeds bereid heeft verklaard, (verbinding met weg Petodjo en met Laan de Riemer) op zich wil nemen (gunstig advies).
5. Vaststelling Passarverordening.
6. Vaststelling vijfjaarlijkse verordening tot handhaving van bestaande strafverordeningen.
7. Voorstel om goed te keuren dat een djoeragan van het land Menteng door den Administrateur is ontslagen en een ander tijdelijk in zijne plaats is aangesteld.
8. Beschikbaarstelling eener som van f 12.50 uit den post voor onvoorziene uitgaven, ter betaling eener vordering van den Heer Gerritzen-Plaggert op de Gemeente Batavia.

Gemeenteraad te Meester Cornelis.

De gemeenteraad van Meester Cornelis zal vergaderen op Maandag den 21sten dezer des namiddags te 6½ uur in de vroegere landraadzaal achter het Assistent Residentiekantoor.

Punten van behandeling:

1. Vaststelling der verordening, houdende verklaring welke der door den Raad vastgestelde verordeningen en der binnen het ressort der gemeente Meester Cornelis van kracht zijnde door het Hoofd van gewestelijk bestuur vastgestelde reglementen en keuren van politie, tegen overtredding straf is bedreigd, nog zullen gelden artikel 58 der Locale raden-ordonnantie, Staatsblad 1905 no. 181, zooals dat artikel is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1910 no. 82.
2. Benoeming eener Commissie uit den Raad tot onderzoek van den geloofsbrief van het nieuw gekozen lid van den gemeenteraad W. A. de Kanter (artikel 29a der L. R. O., Staatsblad 1908 no. 52).
3. Te nemen beschikking op het rekest van Mr. P. R. Hoorweg en A. J. Folger, gedagteekend 8 December 1909 houdende verzoek om concessie voor den tijd van 29 jaren, rechtgevend op de uitsluitende bevoegdheid tot het plaatsen en doen plaatsen en in huur afstaan in de gemeente Meester Cornelis van taximeters.
4. Verzoek van den directeur der gemeentewerken om hem eene vaste indemniteit voor reiskosten toe te staan.
5. Diverse mededeelingen.

De ambtenaar in en buiten dienst.

Door Burgemeester en Wethouders van Rotterdam is eene circulaire gericht tot de openbare onderwijzers, waarin het verlangen wordt geuit dat op de school het onderwijs in positief nationalen geest gegeven zal worden, en dus bij de kinderen gewekt en onderhouden zal worden: eerbied voor het hoofd

van den Staat en genegenheid aan het Koninklijk Stamhuis.

In deze circulaire, welke als het ware een uitvloeisel is van de beweging voor z.g. „neutraliteit op de school”, waarover onze DRIESTAR correspondent ons destijds schreef, komt ook deze passage voor:

„Wij mogen en zullen niet aarzelen om, indien ons uit het optreden, uit het doen of nalaten van een onderwijzer blijkt, dat hij in de school niet in den bovengemeld geest kan of wil werkzaam zijn, te doen wat noodig is om hem uit de school te verwijderen. Wij moeten hierbij voegen, dat ons dit ook kan blijken uit zijn optreden buiten de school in het openbaar, uit de openbare uiting zijner meening, mondeling of schriftelijk. Want wij kunnen niet aannemen, dat een onderwijzer in de school zal handelen in strijd met hetgeen hij buiten de school in het openbaar verdedigt.”

Van verschillende zijden komen nu bij de N. Rott. Ct. brieven in, waarin verwondering wordt te kennen gegeven, dat het blad tot deze passage het zwijgen heeft gedaan. Men ziet toch in die zinsneden aantasting van burgerrechten der onderwijzers, verbod aan de onderwijzers om te schrijven en te spreken, verkrachting van de wet op het recht van vereniging en vergadering — en had verwacht, dat het daaromtrent eenige opmerkingen niet zou hebben achter gehouden.

De zaak wordt dus hoog opgevat. Veel te hoog, ook naar de meening van de N. Rott. Ct., en het blad verdedigt zijn houding dan als volgt: (wij laten die hier grootendeels volgen, omdat ook in Indië genoeg voorstanders worden gevonden van de stelling: dat een ambtenaar in, en een ambtenaar buiten dienst twee wezens zouden zijn.)

„Wij kunnen in de genoemde zinsneden niet meer lezen, zegt het Rotterdamsche orgaan, dan de uitwerking op een bijzonder punt van eene stelling, die in den regel door een ieder onderschreven wordt... tot dat zij op hem zelf zou van toepassing zijn; de stelling, dat de ambtenaren ook buiten de ambtsuren en buiten het ambtslokaal plichten hebben en eene zekere verantwoordelijkheid voor hunne gedragingen.

Wij hebben — om het anders te zeggen — de zinsneden opgevat, als eene mededeeling van B. en W., dat zij zich verzetten zullen tegen de leer, dat een ambtenaar zou zijn te splitsen in twee lichamen, waarvan het eene ambtenaar is en zich als ambtenaar heeft te gedragen met inachtneming van alle reserves die het ambtelijke meebrengt, terwijl het andere den particulieren persoon zou omvatten, die in zijn doen en laten zoo vrij is als een vogel in de lucht.

Is dat nu zoo erg? B. en W. zijn met hun verzet tegen die leer gaan staan aan de zijde waar, gelijk wij reeds aanstipten, zich een ieder bevindt... tot hij zelf de ambtenaar is, welke in het gedrang komt, en daarom gaarne zijn particuliere persoon naar voren gebracht ziet.

Toen Dr. Kuyper, minister zijnd, in eene vergadering van christelijke onderwijzers woorden sprak, die men uit ministerieelen mond niet gaarne vernam, was de verdediging, dat dit geschiedde als particulier persoon.

Ook in de decoratie-quaestie verweerde de heer Kuyper zich, met erop te wijzen, dat sommige handelingen door hem waren verricht, niet als minister doch als zijnde die andere, die met den minister niet mocht worden verward. Toen voelde, zoo goed als iedereen, dat dit verweer niet opging, omdat de ambtenaar en de burger nu eenmaal niet zoo afzonderlijk uit denzelfden persoon kunnen worden gesneden. Maar dr. Kuyper voelde het niet.

Wel begrepen hij en de zijnen het zéér goed in het geval Lindeman. Wat deze als „particulier persoon” te Gorinchem gesproken had, werd door de regeering aan zijn alter ego, den ambtenaar, kwalijk genomen. En de poging, door den heer Lindeman en de zijnen gedaan, om dezen ambtenaar in tweeën te deelen ging evenmin op. Doch toen begrepen de heer Lindeman en zijn verdedigers dit weer niet.

Als minister Regout zich met telegrammen in de verkiezingen mengt, maakt, terecht, *Het Volk* dadelijk aanmerking, en de verdediging, door vrienden van den heer Regout — niet door hem zelf; hij heeft ruiterlijk zijne fout erkend — gewaagd, door de telegrammen als van de particuliere helft van mr. Regout afkomstig voor te stellen, wordt niet aanvaard. Nu begreep *Het Volk* de leer van B. en W.,

maar sommige Roomsche bladen en woordvoerders weer niet.

Zoo zouden er talloze voorbeelden zijn aan te halen, waaruit blijkt, dat de stelling altijd onderschreven wordt, zoolang zij maar op anderen betrekking heeft, en dat eerst wanneer de toepassing der stelling op ons zelve, of bij ons in de buurt zal plaats hebben, de instemming overgaat in verzet.

Gegeven deze eigenaardigheden van het menschelijk geslacht mogen, dunkt ons, belanghebbenden er B. en W. dank voor heeten, dat zij in de ernstige zaak, waarop het rondschrijven betrekking had, tijdig de oude stelling nog eens in herinnering hebben gebracht.

Is dan die aanschrijving geene aanranding van de burgerlijke vrijheid? In het minst niet. Ook na de circulaire mogen de onderwijzers vergaderen, schrijven, redevoeringen houden en zich vereenigen, zooveel hun goeddunkt. Slechts zullen zij daarbij in acht hebben te nemen, dat zij ambtenaren zijn en omdat zij ambtenaren zijn, nu eenmaal eenige reserves hebben in acht te nemen, waar een particulier persoon dat niet behoeft te doen. Maar die reserves hadden zij ook vroeger in acht te nemen, al ware het, dat het toen nog niet met zoovele woorden in een circulaire stond. Deze heeft in dit opzicht niets veranderd hoegenaamd.

Een van degenen, die zich tot de N. R. Ct. lieten, verzuchtte: hadden wij maar eene wet tot regeling van de rechten der ambtenaren, dan konden zulke Russische aanschrijvingen niet plaats hebben! Deze schrijver vergat blijkbaar, dat in zulk een wet ook de plichten der ambtenaren worden omschreven.

Zoo bepaalt bijv. de Duitse wet: „Ieder ambtenaar heeft den plicht, door zijn gedrag in en buiten den dienst zich de achtung die zijn beroep meebrengt, waardig te betoonen.”

En een van de voortreffelijkste schrijvers over het Duitse staatsrecht, Laband, teekent hierbij aan:

„Hieruit blijkt, dat een ambtenaar, ondanks hij zijne ambtelijke verplichtingen zonder fout nakomt, door zijn gedragingen buiten den dienst zijn ambtsplicht kan schenden.”

Ziedaar wat nu te Rotterdam nog eens door B. en W. in herinnering gebracht is.

De stelling, dat wie zich in eene organisatie bevindt, bij zijn schrijven en spreken en handelen tegenover die organisatie zekere reserves heeft in acht te nemen, gaat ook in het niet-ambtelijke wel op. De Tribunisten, die dit niet in het oog hielden, werden „de straat op gejaagd”. Spiekman, Troelstra en zoovelen meer waren toen van de juistheid der stelling ter deeg overtuigd; zij gold voor hen als axioma. Maar Wijnkoop, Ceton en Van Ravesteijn maakten bezwaar...

En nu schrijft de heer Spiekman weer woedende stukken in verschillende kranten tegen B. en W.

En nu gaat Mr. Troelstra een vurige redevoering houden over de wijze, waarop „de burgerrechten der onderwijzers met voeten getreden” worden!

De moordaanslag op den Regent van Bangkalan.

Van daar schrijft men ons:

Zooals de lezer weet, is een paar avonden geleden hier in de kaboepten een moord gepleegd; een familielid, een neef van den Regent, werd doodgeschoten; de dader, een kapitein van de Barisans, is gearresteerd.

Het is mij tot dusver niet mogen gelukken achter het ware van de zaak te komen, wijl er hier sprake moet zijn van een zoogenaamd hofschandaal, hetgeen blijkt uit het onderzoek naar een en ander, waarmede de Resident van Madoera zich nu inlaat, en dat zooveel mogelijk geheim wordt gehouden.

Het moet echter vast staan, dat het eigenlijk niet op den verslagene, maar op den Regent zelf gemeend was. De kapitein werd door de duisternis misleid en in de meening den Regent voor zich te hebben, gaf hij drie keeren vuur uit een geweer, op den verkeerde, met het bekende gevolg.

Naar verder verluidt, zou de echtgenoot van den Regent den kapitein aangezocht hebben om haar man te doden, wijl zij verbitterd op hem was, omdat hij aan zooveel vrouwen het hof maakte. Voor meer bedoelden officier die op intiemeren voet stond met

de Raden Ajoe, was haar wensch een *printah*.

De Raden Ajoe heeft zeer zeker redenen te over om op den Regent vervolgen te zijn, want deze hangt, wat geen geheim is, nog al eens den Don Juan uit. Zoo wordt verteld, dat hij nog niet lang geleden veel werk maakte van een Madoereesche schoone van niet al te beste reputatie en dat de Regent zooveel op had met die vrouw, dat hij zelfs rijtoertjes met haar maakte.

De Raden Ajoe gevoelde zich daardoor in de hoogste mate beleedigd — en niet ten onrechte — zij, die in zeer nauwe familie-relatie staat tot den Regent van Soemenap, werd geheel genegeerd, en met bitterheid in het hart verliet zij de Kaboepten, met het vaste voornemen om zich van den Regent te laten scheiden.

Om schandaal te voorkomen mengde de familie zich toen in de zaak, en ook de Resident moet toen een hartig woordje gesproken hebben, met het gevolg dat de Raden Ajoe terug kwam en een separatie uitbleef; maar een ieder kan best begrijpen dat de verhouding tusschen man en vrouw sinds dien niet van aangenamen aard is, en dat de Raden Ajoe met haar echt Madoereesch bloed op wraakneming zon, laat zich óók gereedelijk verklaren.

Uit de berechting der zaak van den Djaksa van Bangkalan bleek ook duidelijk dat de Regent een vurige aanbieder is van het schoone geslacht; immers, beklagde verklaarde de openlijk dat de Raad van Justitie *in casu* eigenlijk te doen had met *une affaire de dame*.

Uit spijt over de omstandigheid, dat beklagdes vrouw niets wilde weten van den Regent, zou deze toen, om zich op haar echtgenoot te wreken, dien Indlandschen officier van Justitie van knoeierijen, omkooprijen en andere strafbare handelingen hebben beschuldigd.

Die vrijpraak van den Djaksa, welke toen is gevolgd, zal alles behalve aangenaam geweest zijn voor den Regent; zijn aanzien is daardoor zeker niet verhoogd, en daar hij toch al niet bogen kan op groote populariteit, vreest men, mede in verband met de jongste gebeurtenis in de kaboepten, dat het wel eens slecht met den Regent zou kunnen afloopen.

Hoe zal nu de terechtstelling moeten zijn van den moordenaar?

Een kapitein van de Barisans, een officier, een militair dus, wordt van moord verdacht, hij zal derhalve volgens de vigeerende wetten voor een krijgsraad dienen terecht te staan, eventueel voor de militaire rechtbank te Magelang.

Maar men voert aan dat de Raden Ajoe eigenlijk de schuldige is, door den officier aan te sporen en over te halen, ja zelfs als het ware te gelasten den bewusten moord te plegen. Allen verwachten dat zulks wel uit het onderzoek zal blijken en dat alzoo de Raden Ajoe als medebeklagde dient aangemerkt te worden.

In dat geval komt de gewone Justitie aan het woord, want een misdrijf, gepleegd door een militair in gemeenschap met een „burger”, behoort tot de competentie van den civielen rechter.

Wij hebben indertijd — het is reeds verscheidene jaren geleden gebeurd, — een dergelijk geval gehad; óók een moord en eveneens op Madoera gepleegd.

Van wege het fanatisme of om welke reden dan ook, werd toen de vrouw van een zendingleeraar om het leven gebracht; de moordenaar die spoedig gearresteerd werd bekende dadelijk voor die gruweldaad omgekocht te zijn door een Madoereeschen groote, een Pangeran, en een officier van de barisans.

De zaak diende voor den Raad van Justitie te Soerabaia en de beide beklaagden werden tot de doodstraf middels den strop veroordeeld. Het Hof bekrachtigde het vonnis, de Gouverneur Generaal weigerde gratie te verleenen.

Het tweetal onderging hun straf te Soerabaia, de Pangeran beklom eerst het schavot en daarna de officier, na van zijn militaire distinctieven ontdaan te zijn, wijl ophangen als een onteerende straf wordt aangemerkt.

Het is dus niet zoo onmogelijk dat de Justitie te Soerabaia zich zal bemoeien met de jongste gebeurtenissen van Bangkalan.

De cholera.

In het Militaire Hospitaal werd een inlandsche fuselier opgenomen, terwijl één der verpleegden naar de gewone zaal kon overgaan.

Alle patiënten maken het naar omstandigheden goed.

In het Stadsverband werd een kettingganger binnengebracht.

Over de afgeloopen 24 uur werd — volgens onzen reporter, — aan de politie geen enkel geval van cholera gerapporteerd.

Aardappelen naar Australië.

In aansluiting op het bericht, opgenomen in de *Java'sche Courant* van den 1sten October 1909 no. 78, betreffende den uitvoer van aardappelen naar Australië, wordt medegedeeld, dat voor den invoer van aardappelen in Nieuw-Zeeland bij elke zending eene verklaring wordt geëischt, dat daarin geen ziekten, welke ook, voorkomen.

Eene dergelijke verklaring kan worden afgegeven door het Departement van Landbouw.

De rubber-„boom“.

Het bedrag der inschrijvingen te Batavia voor de Kasintoe Rubber Estates Ld, dat door de firma Rowley Davies en Co. alhier naar Londen werd gezonden, bedraagt 25.000 L. st.

Gisteren hadden te Londen veilingen plaats van aandelen in Nirmala (Nanggoeng) welke met 10 sh. premie — 150 proc. — van de hand gingen.

Gisteren werden te Londen Tanggoel-rubber-aandelen welke 2 weken geleden door de Heeren Rowley Davies en Co. op de markt werden gebracht, gekocht met 14 sh. premie, d.w.z. tegen 170 proc.

Mijnbouw Maatschappij „Paleleh“.

De Directie van de Mijnbouw Maatschappij „Paleleh“ deelt mede, dat den 16den Maart 1910, f 50.000.— aan goudalliance verscheept is geworden.

Uit Atjeh.

De Civiel en Militair Gouverneur van Atjeh en Onderhoorigheden seinde 16 dezer:

In Pidie werden neergelegd 7 volgelingen van Teungkoet di Boekit, 2 van Teungkoet Aron en 2 van Teungkoet Dapang Blang Djeroet. Buit één revolver en 2 donderbussen. Licht gewond: 1 mindere; lichte zelfverwonding: 1 mindere.

In Lhoseumawé hebben zich gemeld Teungkoet Ma Atjeh Samakoeroen en 4 anderen; In Meulaboh werden neergelegd 2, gevangen genomen 1 kwaadwillige; 2 Chinezen werden door kwaadwilligen vermoord.

Den 10den dezer meldden zich Teungkoet Poetie, Toenkoe Radja Tjoet Seunagan, Teungkoet Ben, oudste zoon van Kdjar Malein Boegong Taloe, voorts alle Panglimas van Teungkoet Poetie en Teungkoet Ben en 100 volgelingen. Ingeleverd 5 achterladers. Den 14den dezer meldde zich Teungkoet Rajene, eenige zoon van Teungkoet Moeda Sait Poelo It Seunagan met ettelijk Panglimas.

Met verlof.

Naar wij vernemen is aan den Consul Generaal van het Duitsche Rijk, den Heer K. H. O. Anton, door zijne Regeering een verlof toegestaan naar Europa. De Heer Anton zal op een nader vast te stellen datum de reis aanvaarden per stoomschip van de Java-China-Japan-lijn, waardoor hij gelegenheid heeft kennis te maken met Makassar en een langdurig oponthoud te Singapore kan omgaan.

Van Hongkong wordt de reis dan via China, Japan en Siberië voortgezet.

Gedurende de afwezigheid van den Heer Anton zal de Heer Budenbender, vice-consul, thans te Singapore werkzaam bij het Consulaat, zijn ambt waarnemen.

Rederijders.

Nog in den loop van deze maand zal in den schouwburg Thalia een voorstelling worden gegeven door het Chineesche liefhebberij-tooneelgezelschap en wel ten voordeele van de vereeniging „Tiong Hoa Hwee Kwan“.

Inlandsche onderwijzers.

Aan het verslag der eindexamens aan de particuliere kweekscholen voor Inlandsche onderwijzers te Naroemonda en Sipoholon, ontleenen wij het volgende:

„De indruk, dien men van de kennis der kandidaten kreeg, was over het geheel gunstig, slechts een hoogst enkele keer behoefde een onvoldoende cijfer te worden toegekend. Ook bij deze examens kwam echter wederom aan den dag, dat de kandidaten het best thuis waren in die vakken, waarin meer van het geheugen dan van het verstand wordt geëischt.

Zoo bleken geschiedenis en aardrijkskunde met voorliefde door de leerlingen te zijn beoefend, en liet hun bijbelkennis allermint te wenschen over; voor vormleer en rekenen echter moesten te Naroemonda gemiddeld lager cijfers worden toegekend.

Evenzoo was zulks het geval met het Maleisch, waarin op verzoek van het Bestuur der inrichtingen door den Inspecteur zelf werd geëxamineerd. Bij het lezen in die taal kwam de Bataksche klemtoonlegging ten duidelijkste aan den dag en van daar een minder juist lezen, als men van geboren Maleiers gewoon is. Inzicht in de taal zelf zoo wel als woordenkennis lieten mede nog te wenschen over, waarbij echter moet worden in aanmerking genomen, dat het Maleisch in Toba weinig wordt gesproken en het voor de kandidaten een aangeleerde taal is.

De nitslag van het examen was, dat aan alle kandidaten het diploma kon worden uitgereikt.

Pensioenen en onderstand.

In de *Java'sche Courant* van gisteren, is opgenomen eene gewijzigde regeling, betreffende de toekenning van pensioenen en onderstanden, zoowel aan de niet Europeesche militairen beneden den rang van officier bij het Ned. Ind. leger, als aan hunne weduwen en kinderen.

De geest des tijds.

Sinds eenige dagen worden twee Chineesche kleermakers hier ter stede door hun werkvolk geboycot.

De stakers bedreigden zelfs de nieuw-aangenomen werklui, — de onderkruipers, — zoo dat ook dezen den arbeid staakten.

Nu nog slechts een lock-out en Jong-China zal weder een stap zijn voortgeschreden op den weg der ontwikkeling!

Verlof.

Aan Mr. G. F. R. van Hamel, voorzitter van den landraad te Magelang, c. a. is wegens ziekte een binnenlandsch verlof van 2 maanden verleend, door te brengen te Magelang en Temanggoeng.

Aan G. Th. Stibbe, assistent-resident van Mataram, is wegens gewichtige reden een binnenlandsch verlof van 8 dagen verleend naar Batavia en Buitenzorg.

Hooger beroep.

Tegen het vonnis van den Raad van Justitie te Medan, waarbij B. L. Kruijne, wegens het met voorbedachten rade toebrengen van slagen veroordeeld werd tot f 50. boete, is door het Openbaar Ministerie bij gemelden Raad hooger beroep aangeeteekend.

Krijgsraad.

De krijgsgaad te Magelang veroordeelde den sergeant P. W. Dallmer, terzake van valsheid in een authentiek geschrift, tot 6 maanden militaire detentie.

Indische hygiëne-opvattingen.

„Gij, die omtrent de hygiënische opvattingen van onze bruine broeders en zusters op de hoogte wilt komen, — roept de Redacteur van het *Soer. Hbl.* — brengt eens een bezoek aan de moddersloot alias rivier Pegirian, op den hoek van de Venusstraat, Soerabaja. Op deze rivier komen tal van stallen uit die er een massa faecaliën in loozen. Menscheijke uitwerpselen en straatvuil doen verder het hunne om het water te veranderen in een gore, drabbige, smoezelige massa.

Komt even nader, gij nieuwsgierigen. Daar bij den oever ziet gij een vier à vijf tal vrouwen met *bakoels* bij zich, waarin zich rijst bevindt. Die rijst maakt kennis met het rivierwater en wordt daarin gewassen! Overtuigt u: dat groezelige, stinkende vócht dient als een voedingsmiddel in te wassen!

Als gij nog niet genoeg gezien hebt en uw reukorganen de noodige sterkte bezitten; be zoekt dan de pasars, bijv. die op Genteng; en houdt er daar als gij kunt eens een kwartiertje uit. Wie is er zoo verzet op visch? ...

Ziethier nog een schetsje, dat een vriendelijke lezer te Soerabaja aan het blad toezendt:

„In het gangetje langs de Kaboepaten, waar de stallen van den regent aan grenzen, blijft de paardemest gewoon liggen, terwijl het vócht, voor zoover dat gaat, door een half-dichtgegroeid gootje sijpelt.

Nu zullen de menschen, die daar vlak bij wonen, hier wel geen cholera van krijgen, maar het zou toch zeker veel beter zijn, als die boel dagelijks opgeruimd werd en een afvoergoot gemaakt werd naar de open goot achter de huizen aan de Westzijde van de Palmenlaan, die er geen 25 M. vandaan is en waarin het water steeds stroomt“.

Wat de briefschrijver hier opmerkt, kan op tal van plaatsen in de stad worden geconstateerd.

„Dit alles kan niet in een ommezien veranderd en verbeterd worden“, zegt de Redactie van het *Soer. Hbl.*, en wij zijn dat met hem eens.

Maar wij willen hier toch releveeren, dat vijf maanden geleden door ons werd gewezen, in zoo sterk mogelijke bewoordingen op: „den ongehoorden, ongepermitteerden staat van vervuiling, waarin een groot gedeelte van Soerabaja verkeert.“

Speciaal op de door den Heer Van Geuns gesignaleerde buurten hebben wij toen de aandacht gevestigd, op de wijken in den omtrek van de Tjantian-brug over de Pegirian-rivier.

„Daar zijn bijv. de kampongs Gili en Doeke, in de nabijheid van de Tjantian-brug, schreef G. W. in het nummer van dit blad dd. 28 October Ao Po, in zijn eerste Reisbrief: „Rondom Celebes“.

Erg „gemeene“ kampongs, laat ik dit dadelijk er bij zeggen, onbehoorlijke buurten, waar een fatsoenlijk mensch niet komt, ... en die vermoedelijk om die reden dan ook in een ongecontroleerden staat van vieze, walgelijk-smerige verwaarloozing verkeerden. Hoopen rottend afval liggen daar, niemand die er naar om kijkt! Zonder een goede dosis *eau de cologne* of azijn op den zakdoek raad ik geen sterveling aan de gangen van die kampongs te bezoeken. En ze worden dan ook zelden bezocht door behoorlijke menschen, maar dat in het bestaan van zulke pesthopen in de zoo dicht bevolkte benedenstad een reusachtig gevaar gelegen

is, daaraan denkt, naar het schijnt, in Soerabaja niemand.“

Zoo schreven wij voor vijf maanden, toen het tijd was. En niemand heeft die wijken blijkbaar in dien tijd bezocht; te oordeelen naar de natuurgetrouwe beschrijving in het *Soer. Hbl.* verkeerden ze nog in denzelfden afzichtelijk vuilen toestand als verleden jaar.

Wij wezen er op, dat de vuile Bataviasche buurten, broeiesten van infectie-ziekten, waar de besmetting steeds bleef hangen, dat Petje-bokan, Blandongan, Djembatan V, e.t.g. geen over-zindelijke buurten waren, maar vergeleken met de kampongs van Soerabaja zijn het aristocratische wijken, zeiden wij.

Soerabaja heeft zich van dat waarschuwend voorbeeld niets aangeetrokken. Het onzindelijke schouwspel dat in October onze verontwaardiging gaande maakte, wekt nu, door zijn onverminderde vuilheid, de walging op van den Heer Van Geuns. En het zal over een jaar of tien ook wel nog anderen nopen om naar de pen te grijpen.

Dat is het prettige van de journalistiek in Indië.

Nooit behoeft een „kranten-mensch“ hier verlegen te zijn om stof. De fouten, de leemten, de slofheid, de achterlijkheid, de sleur, het laat-maar-waaien-systeem, ze blijven alle onveranderd. De artikelen jaren geleden over een of anderen schandaligen toestand geschreven, zijn in verreweg de meeste gevallen voortdurend actueel gebleven.

Men zou ze kunnen knippen, en als nieuwe entrefilets een plaats geven. Niemand die er iets van zou bemerken ...

Zoodat wij maar zeggen willen: het is heel goed van den Heer Van Geuns, om te wijzen op die vervuiling, maar veel helpen zal het hem niet. Het meeste wat hij er mee kan bereiken, is een persdelict. Wij zullen daar aanstaanden Maandag een heel aardig staaltje van meedeelen.

Politie-nieuws.

Vijf inlanders, die te Senen voor gezamenlijke rekening op roof uitgingen, werden geknipt. Het waren recidivisten.

— Te Kramat werd Saenan aangehouden, die zich verheugde in het bezit van gestolen goederen.

— Het niet bezitten van een pas geeft voor een Chinees nog steeds geen pas. Dit moest Pang Tung Tjang tot zijn schade bemerken.

— „Juffrouw, pas op je hondje!“ Onze reporter meldt, dat na een lange periode van rust, de hondenkar weer rondgaat.

— Tjoet Poan en Toekoe Basjara, twee Atjehsche ballingen, logeeren tijdelijk bij den schout alhier.

— Per gewonen trein, waarin een salonwagen (4e kl.) was aangehaakt, kwam hier ter stede van Buitenzorg aan de Heer „Atsien“, wiens opsporing wegens diefstal was gevraagd. ZEd. stapte in de Boei af.

— Dieven stalen bij Samin te Karet voor een waarde van f 26 aan goederen.

— Een inbreker, die de woning van Alisa te Petodjo door een loopgraaf wilde binnentreden, moest onverrichterzake afrekken.

— Moslim riep de hulp der politie in om een oude, bij hem inwonende, Suikertante op te sporen, die uit zijn huis verdween.

— Wali, die de hem toevertrouwde waschgoederen beleende, werd gearresteerd. Nu zal de politie hem de ooren wel eens duchtig wassen.

— Ook naar Saidan zoekt de politie. Hij ging „buitenaf“ met de garderobe van zijn meester.

Ruilhandel.

Dat er hier en daar boschmenschen wonen in onze Oost die ruilhandel drevén, zonder dat koper en verkooper elkander zagen — daarvan heeft een ieder wel eens gehoord. Maar zoo precies beschreven als in een onlangs verschenen opstel van den controleur Van Dongen werd deze transactie, naar wij meenen, nergens.

Hij vertelt van de Koeboes in het zuid-oosten van Sumatra, tusschen de Moesi- en Lalan-rivieren.

Er is een tijd geweest, dat deze menschen niets afwisten van de buitenwereld, leefden van wat het bosch met zijn rivieren en moerassen hun aan plantaardig en dierlijk voedsel opleverde; maar toen zij de rijst en het zout hadden leeren kennen en waardeeren, zonnen zij op middelen om zich beide te verschaffen, vóór dien tijd verzamelden zij geen boschproducten, geen was of rotan; nu gingen zij erop uit om die te zoeken. Zoo ontstond de ruilhandel.

Kwam een vreemdeling, d. i. een handelaar, want andere vreemdelingen kwamen daar niet, met zijn prauw aan een boschterrein waar hij vermoedde dat Koeboes zich ophielden, dan ging hij een eind het bosch in, tot hij een zwaren boom vond met groote wortel-vleugels, banir, en begon met een stok tegen een der wortelvleugels te slaan, welk geluid tot ver in 't bosch hoorbaar is. Beantwoordde een Koeboe dezen roep door gelijksoortig geklop, dan was dit een teeken dat hij tot handelen bereid was en de handelaar verwijderde zich. Hoorde hij eenigen tijd daarna opnieuw het slaan tegen den boom, dan spoedde hij zich naar dezelfde plek terug en zag daar op hoopen geplaatst de boschproducten der Koeboes en, als monster van wat zij in ruil verlangden, een beetje zout of rijst of een stukje katoen. De handelaar haalde uit zijn prauw de rijst of het zout en de katoentjes die hij voor de getah, damar of

rotan in de plaats wilde geven, sloeg weer tegen den boom en ging heen.

De Koeboes kwamen dan kijken wat er neergelegd was, en stond de ruil aan, dan namen zij de waren van den koopman mede; zoo niet, dan lieten zij ze liggen en verdwenen met hun eigen goedge in het bosch; door slagen op den boom werd de handelaar gewaarschuwd, dat hij mocht komen kijken hoe de ruil afgevoeren was.

De partijen zagen elkander niet, de vreemdeling kreeg althans geen Koeboe te zien; maar wel bespiedde soms een achterdochtige Koeboe den vreemdeling, en deed deze oneerlijk, dan wierp de Koeboe, uit zijn schuilhoek, hem een speer achterna.

Sedert een twintig jaar behoort deze ruilhandel tot het verledene.

Besmet verklaard.

Bij Gouvernements besluit van 16 Maart 1910 is verklaard dat gerekend van 9 Maart 1910, de zeeplaats Moulmein (Britsch-Indië) wegens pest besmet wordt beschouwd.

Ambtenaren voor Indië.

Bij resolutie van den minister van koloniën is C. L. van der Bel ter beschikking van den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië gesteld, om daar te lande in administratieve betrekkingen te worden geplaatst.

(St. et.)

Beeldspraak.

Het is niet enkel den letterkundigen van professie gegeven, zich te vermeien in stoute beeldspraak; ook politieke redenaars kunnen er in het vuur der opwinding de meest krasse dingen uitgooien.

Historisch is b.v. de rhetorische zinswending van een der vroegere leden van het Oostenrijksche Huis van Afgevaardigden die, van een der ministers sprekende, de volgende woorden uitstiet: „Met het eene oog tracht hij een wit voetje te krijgen aan het hof, en met het andere trapt hij het lijdende volk op de borst.“

Dat was nu enkel maar belachelijk; he el wat ernstiger was, wat dezer dagen in den Senaat te Washington is gezegd door Jefferson Davis, die in dat college zitting heeft voor Arkansas.

Er was een wetsontwerp in behandeling, strekkende om aan de Standard Oil toe te staan, buisleidingen voor petroleumvervoer te leggen in den staat Arkansas, door terrein dat aan den Staat behoorde.

Jefferson Davis bestreed dat ontwerp; en al sprekende wond hij zich dermate op, dat hij ten slotte niet meer goed wist wat hij zeide en de volgende krasse bewering de wereld inslingerde:

„De eenige buisleiding, waar ik vóór zou zijn, is een buisleiding in de richting van de hel. En dan zou ik willen dat John D. Rockefeller zich aan het laagste uifeinde daarvan bevond, en dat de straal brandende petroleum hem omspoelde, en hij zoodoende vernietigd werd door zijn eigen noodlottige werk.“

Toen Jefferson Davis — die n.b. driemaal gouverneur is geweest van den staat Arkansas, en van wien dus meer bezadigdheid had mogen worden verwacht — dit had beweerd, vielen zijn hoorders hem in de rede met waarschuwend kreten.

Maar Jefferson Davis was niet te stuiten; en hij zette nog eenigen tijd zijn felle rede voort, totdat hij bleek van woede en opwinding in zijn zetel terugzakte.

Moderne muziek.

Het schijnt, dat we met de muziek op den goeden weg zijn. Niet zoo heel lang geleden heette Wagner het nec plus ultra van den lawaai-stijl en schreef Wilhelm Busch naar aanleiding van „*Gitterdämmerung*“ zijn beroemde vers:

Musik wird oft sehr schön gefunden,
Weil damit viel Geräusch verbunden.

Na Wagner kwamen de Russische en Czechische componisten en de Duitscher werd bij hen vergeleken geruischloos als een viltten pantoffel. Toen verscheen Strauss. De verborgen schoonheden, die er zitten in het schorre schelden van een dronken kerel, het woedend dichtsmakken van deuren, het bewerken van een waschbord, het gekrijsch in een kinderkamer, het kelen van een mager varken, leerde hij ons genieten.

Doch nog is de limiet niet bereikt. Een dag of wat geleden is in Londen een nieuwe opera gegaan, „Dylan“ geheeten en gecomponeerd door mr. Joseph Holbrooke. Strauss is er doofstom bij, want deze Engelschman verstaat de kunst, een mijnoontplofing, een aardbeving, of de botsing van de aarde met de komeet van Halley op muziek te zetten en hij peinst thans op een opera, waarin de ineenstorting van het heele het Leitmotiv wordt.

Van de 1800 menschen, die „Dylan“ bijwoonden, zijn er 1500 ongeneeslijk stokdoof weggegaan.

De overige 300 waren kinderen uit een doofstommen-inrichting, die verrukt waren. Ze hadden nu voor 't eerst van hun rampzalig leven muziek gehoord. In dit opzicht kan de nieuwe richting dus een weldaad voor de menscheid worden.

Bluf.

Onlangs ontstond een woordenstrijd tusschen een Franschman en een Duitscher; en wel over de vraag of Frankrijk dan wel of Duitschland rijker was.

„Frankrijk is veel rijker“, beweerde de Franschman, „want het heeft vijf miljarden uitbetaald en heeft er niets van gemerkt.“

„O“, hernam de Duitscher. „Wij hebben

vijf miljarden ontvangen — en wij hebben daar ook niets van gemerkt."

Koffiedik-waarszeggerij.

Naar de stads-geneesheer van Soerabaja, dr. Wijdenes Spaans aan den Redacteur van het Soer. Hbl. verklaarde, rekent hij er op, dat de cholera daar circa een jaar lang zal blijven heerschen.

Vraag: hoe kan de dokter dat zoo precies voorspellen, gegeven de absolute onbekendheid met de oorzaken, waarom de cholera nu eens wel, het andere jaar niet naar Java overslaat, en de even groote onbekendheid aangaande de redenen, waarom de ziekte soms blijft woeden, in weerwil van alle mogelijke bestrijding, en op andere plaatsen verdwijnt, schijnbaar uit zich zelf, en zonder dat speciale bestrijdings-maatregelen worden genomen.

Waarom is bijv. de cholera uit Petersburg verdwenen? Voor zoover bekend is de stad nog even onhygienisch als vroeger. Waarom heerscht de ziekte, die in Voor Indië endemisch is, in het eene jaar veel heviger dan in het andere?

Op die vragen is het afdoende antwoord nog niet gegeven. En omdat de wetten volgens welke het optreden of afnemen der ziekte geschiedt, nog zoo absoluut onbekend zijn, komt het ons voor, dat het nut van profetiën als die van den Soerabaiischen geneesheer uiterst problematisch moet worden genoemd, terwijl er heel veel kans is, dat de angst, vrees, ontsteltenis etc. er door worden vergroot.

Dagelijksch Koersbericht

van de Effectennoteringen der Handelsvereniging.

"Het auteursrecht der Handelsvereniging te Batavia" voor deze koerslijst wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881, Ind. Staatsbl. 199."

Batavia, 19 Maart 1910.

Afgedaan	Laag	Hoog	Gevr. Te koop
Koers.	Koers.	Koers.	voor voor:
Javaasche Bank.	—	—	222 1/2
Certificaten N.H.M.	—	—	193 1/4 194
N.I. Escompto Mij.	137	137	137 140
Handelsbank.	237 1/2	237 1/2	237 1/4 238
id. 1 maand.	—	—	238 240
Kol. Bank. O.E.	155	155	155 155 1/4
id. 1 maand.	154 1/2	155	155 155 1/4
id. N.E.	147	147 1/2	147 149
id. 1 maand.	—	—	147 150
N.I.Gr. Bankvereen.	49 1/2	49 1/2	49 1/2 —
Int. Cr. & H.R'dam.	207 1/2	207 1/2	207 1/4 209
id. 1 maand.	—	—	208 211
Hvg. Amsterdam.	237 1/2	238	234 239
id. 1 maand.	—	—	235 239
Pad. Handel Mij.	105	105	105 116
Onderlinge Hulp.	80	80	80 85
Hotel des Indes.	104	105	103 104
Kon. Paketvaart.	160	160	158 1/4 161
Rott. Lloyd.	133 1/2	134 1/2	132 134
Java China Japan.	—	—	98 1/2 —
id. 1 maand.	101	101	99 1/2 102
id. winstbewijzen.	—	—	29 35
id. 1 maand.	30	30	30 32 1/2
Scheepvaart Unie.	152	153	151 154 1/4
id. 1 maand.	—	—	152 153 1/2
N. I. Spoor.	263	264 1/2	264 1/2 265 1/2
id. 1 maand.	—	—	265 266 1/2
Kediri Tram.	180	180	179 1/2 182 1/2
Sam. Joana Tram.	177 1/2	177 1/2	177 1/4 180
Malang Tram.	86 1/2	86 1/2	— —
Bat. Electr. Tram.	—	—	39 42 1/2
id. 1 maand.	—	—	40 42 1/2
Fr. Plantages.	—	—	127 1/2 140
Goen. Tjempaka.	—	—	87 1/4 89
Rijstlanden ex div.	226	227	— —
Radjamandala.	193	193	192 1/2 197 1/2
Rongga.	127 1/2	127 1/2	127 1/2 130
id. 1 maand.	—	—	128 133
Maswatie pref.	—	—	292 1/2 —
Gandasoli.	—	—	310 320
Landen a/d. Zuid.	—	—	90 100
Wanasoeke.	—	—	325 360
Boenga Melloer.	—	—	125 —
Alg. Telefoon Mij.	175 1/2	175 1/2	— —
Gew. Paleleh.	—	—	21 1/2 23
Pref. Paleleh.	90	90	89 1/2 90
Totok.	183	185	181 185
Obligaties Totok.	—	—	182 1/4 —
Bedjang Lebong.	957 1/2	957 1/2	947 1/2 962 1/2
Pref. Ketahoens.	—	—	392 1/2 400
Gew. Ketahoens.	—	—	240 250
Simau.	690	690	686 1/4 695
Tarakan Petr. Mij.	95 1/2	95 1/2	95 1/2 97
Empalai.	—	—	15 1/2 16 1/2
Lamp. Expl. Mij.	—	—	200 250
Werf de Industrie.	—	—	82 1/2 —
Band. Electr. Mij.	230	230	230 237 1/2
id. obligaties.	106	106	106 —
Solosche Electr. Mij.	—	—	139 1/2 142 1/2
id. obligaties.	105 1/2	105 1/2	105 106
Alg. N.I. Electr. Mij.	—	—	80 90

Personalia.

Belast met de waarneming der betrekking van assistent resident van Timor, tegelijk met zijne eigen functiën, de assistent resident ter beschikking van den resident aldaar F. C. Vorstman.

Aan den secretaris der residentie Benkoelen Ch. G. G. Vermeer, is wegens ziekte een maand verlofsverlenging verleend naar Batavia.

Aan den controleur van Modjoagoeng G. Scholten, is verlof verleend naar Batavia.

Aan den controleur van Karangobar A. M. van der Elst, is wegens gewichtige redenen een maand verlof verleend naar Soekaboemi.

Aan den commies der derde klasse bij den post- en telegraafdienst te Weltevreden.

W. Ch. Meijer, is wegens ziekte twee maanden verlof verleend naar Soekaboemi.

De onderopzichter der derde klasse bij de Staatspoorwegen op Java Ch. L. Portier, is van Garoet naar Bandoeng overgeplaatst.

De onderopzichter der derde klasse bij de Staatspoorwegen op Java C. A. R. C. Cormane, is van Bandoeng naar Tjiamis overgeplaatst.

De onderopzichter der derde klasse bij de Staatspoorwegen op Java J. H. van Doorn, is van Djeroeklegi naar Garoet overgeplaatst.

Het wegens ziekte voor een maand verleend verlof door te brengen te Paree, aan den hoofdonderwijzer aldaar, G. Tacoma, is om dezelfde reden met een maand verlengd.

Het wegens ziekte voor een maand verleend verlof door te brengen te Batavia, van den predikant alhier S. Bartstra, is om dezelfde reden met een maand verlengd.

Militaria.

De uit Nederland verwachtte wordende adjudant-onderofficier der infanterie K. J. Smit wordt bij aankomst ingedeeld bij het 4e bataljon te Tjimahi.

Overgeplaatst naar het korpsgedeelte te Ambon, de onderluitenant J. van Renesse van Duivenbode, No. 31503, van het garnizoensbataljon van Ambon en Ternate, detachement te Ternate.

Gesteld op non-activiteit met ingang van den dag na dien van ontschepping te Batavia, de luitenant-kolonel J. A. M. M. von Schau- roth, 12 Februari 1910 uit Nederland ver- trokken, keerende van verlof terug.

De adjudant-onderofficier kwartiermees- ter C. Langedijk zal op 14 Mei 1910 per stoomschip Grotius naar Indië vertrekken.

De onderluitenant J. van Renesse van Duivenbode, no. 31563, van het garnizoens ba- taljon van Ambon en Ternate bij evacuatie ter nadere indeeling overgeplaatst naar het subsistentenkader te Soerabaja, is overgeplaatst naar het 12e bataljon.

Aan den kapitein A. L. C. C. Groose is wegens particuliere belangen 1 maand verlof verleend naar Prigen en Djokdja.

Leger.

De bij het O.I. leger benoemde apotheker 2e kl. H. J. Holtappel zal uiterlijk 2 April naar de koloniën vertrekken.

Anjer gepasseerd.

17 Maart, Br. s.s. Itinda, gezagv. Peek, van Du- nedin naar Rangoon.

18 Maart, Ned. s.s. Tambora, van Rotterdam naar Batavia.

Scheepsberichten.

Aangekomen:

N. I. s.s. Coen, gez. Eilbracht, van Atjeh, Padang, Benkoelen, Kroë, T. Betong en Anjer, agt. Scheeps- agentuur.

N. I. s.s. Laurens Pit, gez. Blomhert, van Meng- gala, agt. Scheepsagentuur.

Ned. s.s. Tambora, gez. Bagehus, van Rotter- dam, Marseille en Padang, agt. Rotterdam Lloyd.

H. M. s.s. Siboga, Commandant v. d. Hegge Spies, van Cheribon.

Vertrokken:

N. I. s.s. Borneo, gez. Leeuw, naar Padang.

Ned. s.s. Djocja, gez. van Duyn, naar Soerabaja, via kustplaatsen.

Ned. s.s. Medan, gez. Kartst, naar Sabang en Rotterdam.

Eng. s.s. Oopack, gez. Woodget, naar Soerabaja, via kustplaatsen.

N. I. s.s. de Carpentier, gez. van Rhee, naar Toboali, Muntok, Palembang, Sekajoe, Lakitan, Moeara Klingi en Moeara Enim.

N. I. s.s. Mossel, gez. de Grooth, naar Tandjong Pandan, Rionw en Singapore.

N. I. s.s. Laurens Pit, gez. Blomhert, naar Anjer, Kalandia en T. Betong en Kotta Agoong.

G. st. Cycloop, gez. van Reenen, naar om de Oost.

Het s.s. Tjilatjap vertrok gisteren n.m. ten 4 ure van Hongkong via Billiton herwaarts.

Het s.s. Kon. Willem II vertrok 18 dezer van Colombo naar Holland.

Het s.s. Tjimahi vertrok den 18en dezer n.m. ten 4 ure van Hongkong via Billiton herwaarts.

Passagiers.

Per s.s. Coen zijn gisteren aangekomen:

A. Mulder, Heer Lupold, Heer Dryfer, Heer Kar- thaas, H. van Son, A. T. Coorengel, Heer Herring, A. M. Posthumus, mevr. Risakotta, Dr. Meyers, Wang A. Tjoen, Wongso Winoto, Mas Moesa met echtg. en 4 kinderen, benevens dekpassagiers en militairen.

TELEGRAMMEN.

Het auteursrecht van den inhoud van de onder- volgende telegrammen wordt verzekerd volgens de wet van 28 Juni 1881 (Indisch Staatsblad No. 199.)

Telegrafische Koersen

op heden uit Amsterdam ontvangen door

Der Kinderen & Zuur.

Makelaars Batavia Kali Besar.

AMSTERDAM, 18 Maart 1910.

	Vorige	Koers	Hoo- La- ger.
	Koers.	van heden.	ger. ger.
Cert. N. H. Mij.	193	193	—
Aand. N. I. Handelsb.	236	240	4
" H. V. A'dam.	235	235	—
" Internationale.	210	210	—
" Kol. Bank.	152	154	2
" Kon. Paketv. Mij.	159	159	—
" Rott. Lloyd.	134	134	—
" Stoomv. Mij. Ned.	158	158	—
" Scheepvaart Unie.	152	152	—
" Java China Japan.	100	100	—
" Sam. Joana Tram.	180	180	—
" Cheribon "	197	197	—
" Kediri Tram.	177	177	—
" Serajodal Tram.	175	175	—
" N. I. Spoor.	261	262	1
" Deli-Spoor.	215	215	—

Aand. Gaw. Paleleh.	24	24	—	—
" Prof. "	92	92	—	—
" Redjang Lebong.	950	950	—	—
" Gew. Ketahoens.	250	246	—	4
" Prof. "	399	403	4	—
" Totok.	180	181	1	—
" Simau.	700	700	—	—
" N. I. Gas Maatij.	207	207	—	—
" Gew. Cult. Vorst.	180	180	—	—
" Prof. "	254	254	—	—
" Malang Tram.	89	89	—	—
" Oost Java Tram.	130	130	—	—
" N. I. tram.	182	182	—	—

Geld op prolongatie: 2 0/0.

SOERAKARTA, 19 Maart 1910.

Onze vorstelijke gasten.

(PART.) De Hertog van Mecklenburg met zijne Gemalin en gevolg arriveerden gisteren te Solo en werden alhier met groote staatsie ontvangen.

Heden is de Hertog van Solo vertrokken, om in de nabijheid van deze plaats eenige industriële ondernemingen te bezichtigen.

Den 22en d. a. v. brengt de hertog een be- zoek aan de zeer interessante woning van den architect van den Soesoehoenan, terwijl dan tevens alle bezienswaardigheden in en om den Kraton zullen worden bezocht.

Den 22en zal de hertog vergezeld worden door den vertegenwoordiger van de Verpeni- ging Toeristenverkeer te Solo, den heer C. F. W. K. Happé.

SEMARANG, 19 Maart 1910.

De cholera te Semarang.

(PART.) Gisteren werden te Semarang 24 nieuwe gevallen van Cholera geconstateerd, waarvan 19 met doodelijken afloop.

Verbrandings-ovens.

Door de Commissie van Bijstand werd tot heden een bedrag van ruim f 15.000 gecol- lecteerd voor verbrandingsovens. Thans kan men echter geen architecten vinden, die in staat zijn om dergelijke ovens te bouwen!

Drink- en badwater.

De vergadering, welke de Resident heeft belegd ter beraming van middelen om de in- landsche bevolking beter drink- en badwater te verschaffen, mag als geheel mislukt be- schouwd worden.

Een tijdelijke voorziening in deze stuit op groote bezwaren en wordt vrij algemeen als niet afdoende beschouwd.

(Van Reuters Agentschap.)

LONDEN, 18 Maart 1910.

De reorganisatie van het Hoogerhuis.

Het Hoogerhuis heeft zonder stemming de motie van Lord Rosebery aangenomen.

Bij de behandeling van Lord Rosebery's voorstellen werden deze over het algemeen door Lord Lansdowne gesteund, Spreker kante zich echter tegen het denkbeeld om de leden van het Hoogerhuis te doen kiezen. Ook was hij van meening dat het in het Huis doen plaats nemen van overzeesche afgevaardigden wel idyllisch, maar al even onpractisch was.

Lord Crewe, de Minister van Koloniën, gaf als zijne meening te kennen hoe het feit, dat beide wetgevend lichamen op het oogenblik elkanders actie neutraliseerden, moest worden beschouwd als het eenige geschilpunt dat het land verdeeld hield, weshalve de kwestie aan het oordeel van het volk moest worden overgelaten.

In het Lagerhuis deelde de Premier Asquith naar aanleiding van de reorganisatie-voorstel- len van het Hoogerhuis mede, dat deze de vol- gende week in druk zullen verschijnen. De Premier verklaarde verder nog niet den datum te kunnen noemen, waarop de oorspronkelijke Wet op de middelen of eenig ander voorstel, aan de goedkeuring van het huis zou worden onderworpen.

Drukke zaken.

Het Clearing-house der bankiers te Londen beleeft gisteren een record-dag, een bedrag van meer dan 112 miljoen L. st. werd door bemiddeling van dit bureau verhandeld.

Slachtoffers der zee.

Op de Fransche kust zijn 3 reddingsboeien van het s.s. Willem II aangepoeld.

Engeland en Duitschland.

Op de vergadering van den Arbitrage Bond, onder voorzitterschap van den Minister Harcourt, laakte deze de pogingen, welke in het werk werden gesteld om het te doen voorkomen of de Engelsche meening vijandig tegenover Duitschland was gezind.

Spreker verklaarde met kracht dat Enge- land niets anders verlangde dan in vrede en vriendschap te leven.

Graaf Metternich, de Deutsche Gezant te Londen, stelde in zijn antwoord in het licht, dat de betrekkingen tusschen Duitschland en Engeland thans beter waren dan ooit te voren en dat het opzinnige van de overdrijving meer en meer aan den dag trad.

Er was geen kwestie van vijandige ge- voelens jegens elkander, welke in Engeland en Duitschland zouden bestaan.

Schatkist-bewijzen.

Heden werden voor een bedrag van 21 miljoen L. st. 3 proc. schatkist-obligaties uit- gegeven voor den tijd van 5 jaren tegen een koers van uitgifte van 99 1/2 proc.

De Engelsche arbeids-beurzen.

Minister. Buxton deelde in het Lagerhuis mede, dat reeds 20.000 werkloozen door de arbeids-beurzen aan een betrekking waren geholpen.

De Turksche vloot.

Turkijë heeft te Ellswick en Barrow orders

geplaatst voor 2 pantserschepen, en te Clyde- bank voor één kruiser.

Het totaal bedrag der orders beloopt 5 miljoen L. st.

PARIS, 18 Maart 1910.

Vorstelijke gasten.

De Fransche Premier Pichon bood Prins Fushimi en zijne Gemalin een lunch aan, waarbij de Ministers van Oorlog en Landbouw tegenwoordig waren.

St. PETERSBURG, 18 Maart 1910.

Op een ijsschol weggedreven.

Vijftig visschers die met paarden en wagens op het ijs hun arbeid verrichtten, dreven op een losgeraakten schol weg in de richting van de Finsche golf.

Men vrees dat zij verloren zijn.

WASHINGTON, 18 Maart 1910.

Amerikaansche invoerrechten.

Officieel wordt medegedeeld dat Het Ame- rikaansche Ministerie van Buitenlandsche Za- ken geen hoop kan geven, dat voor Canada de heffing van invoerrechten zoodanig kan worden geregeld, dat de minimum-tarieven kunnen worden toegepast. Men gelooft dat een tarieven-strijd tegen den 1en April onvermijdelijk zal zijn.

CAIRO, 18 Maart 1910.

Roosevelt aan het woord.

De Reer Roosevelt hield een redevoering in de Soedan-Club te Khartoum en bracht warme hulde aan den arbeid, welken de Engelsche ambtenaren in Afrika hadden verricht.

Elke poging om het weldoende Engelsche gezag te ondermijnen, zou een misdadig zijn tegenover de menschheid, meende de oud- president.

PARIS, 18 Maart 1910.

Wedrennen.

De Grand National werd gewonnen door Jenkinstoun; Jerry M kwam tweede bin- nen, terwijl Odor als derde den eindpaal passeerde.

Vijf en twintig paarden namen aan de race deel.

De weddenschappen waren genoteerd als volgt: 100/3, 6/1 en 100/1.

Correspondentie.

Aviatiek-liefhebber.

Welke bevlieging de Heer Bronggeest morgen nu weer zal krijgen, is ons nog on- bekend. Eventueel wordt hij ditmaal voor de variatie „opgelaten“, in een aeroplane captive.

Wij zouden U willen raden: Ga in elk geval naar het Koningsplein, dan zal, hoe het proces morgen ook verloopen moge, naar waarheid van U kunnen worden getuigd: „dat U ze hebt zien vliegen“.

Ontvangen van: W. te Poerbolinggo no 540 f 4.80 ab. 4 kw. '09, B. te Makassar no 1415 f 9.— ab. 1e Sem. '10, S. te Sragen no 1416 f 4.70 ab. 1e kw. '10, S. te Denpasser no 2742 f 4.50, M. te Magelang no 2772 f 4.50 en D. te Telok betong no 2774 f 4.50 ab. 2e kw. '10, S. te Bandjarsari no 128 f 4.70 ab. 1e kw. '10.

Besluiten en Benoemingen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol uit 's Lands dienst, de klerk bij de fabriek der Optumregie B.E.M. Roso.

Op verzoek, eervol als Lid der Hoofdc commissie, belast met de leiding van een onderzoek naar de oorzaken van de mindere welvaart der Inlandsche bevolking op Java en Madoera onder dankbetui- ging voor de door hem als zoodanig bewezen dien- sten, J.H. Loudon, chef van de firma MacLaine Watson & Co.

Benoemd:

Tot Tijdelijk Opzichter bij den Waterstaat en 's Lands Burgerlijke Openbare Werken, J. Ph. Hout- huysen, onder aanteekening, dat hij den titel zal voeren van Opzichter der 3de klasse.

Tot Lid bij den Gewestelijken Raad van Soera- baja, Ch. H. Toehater, waarnemend Chef der Ex- ploitatie van de Oost Java Stoomtram Maatschap- pij te Soerabaja; Mr. A. Paets tot Gansoyen, Ad- vocaat en Procureur te Soerabaja

Dr. J. W. van der Spek, particulier geneesheer aldaar.
D. J. Reese, particuliere apotheker aldaar.
b. tot plaatsvervangende leden: den chef van het militair hospitaal te Soerabaja en den eerst-aanwezenden militair apotheker aldaar;
met bepaling, dat deze benoemingen werden gerekend te zijn ingegaan op 1 Juli 1903.

Inlandsche Rechtbanken.
Ontslagen:
Eervol uit zijne betrekking, de Inlandsch Officier van Justitie met het titel van Djaksa bij den Landraad te Djonoponto, (Celebes en Onderhoorigheden), Noesoe daeng Tanagkasi, ten einde het hoofd van dat gewest in de gelegenheid te stellen, hem tot tijdelijk Inlandsch Assistent van Oost-Goa te benoemen, met bepaling dat dit ontslag ingaat op den dag, waarop hij tot laatstgemelde betrekking zal worden benoemd.

MILITAIRE DEPARTEMENT.
Gesteld:
op nonactiviteit met ingang van den dag na diens ontschepping te Batavia, de luitenant kolonel der infanterie van verlof uit Nederland verwacht wordende J. A. M. van Schauroth.

Gevoerd:
Gedurende den nog onverschenen tijd van zijn loopend verband bij het Leger „voor memorie” de Sergeant bij het Leger in Nederlandsch-Indië, H. J. H. Bigl (stb. no. 60315), ten einde den Inspecteur van den Pandhuisdienst de gelegenheid te geven hem bij dien tak van dienst werkzaam te stellen.

Nieuwe abonnees
ontvangen
HET NIEUWS VAN DEN DAG
voor Ned. Indië
van af heden tot en met ultimo dezer
GRATIS.
DE ADMINISTRATIE.
N.B. Men abonneert zich voor volle kwartalen.
Prijs f 4.50 per kwartaal.

ADVERTENTIE.

Gehuwd bij volmacht:
H. SOEDERHUIZEN
en
K. DE ROMPH.
Weltevreden,) 17 Maart 1910.
Amsterdam,)
Eenige en algemeene kennisgeving. 1596

Ondertrouwd:
DOORTJE CORNFELD
en
GUSTAVE, E. DE SENERPONT DOMIS.
Huwelijksvoltrekking 26 dezer 's morgens
10 uur ten huize van de ouders van den
bruidegom, Verhinderd bruidsvisites af te
leggen. 1604

Heden overleed in den ouderdom van 70
jaren mijn geliefde echtgenoot Raden
Adipati ARIA PRAWIRA DI REDJA, in
leven Regent van Tjandjoer, Ridder v. d.
Nederlandschen Leeuw.
Raden Ajoes RADJA—NINGROEM.
Tjandjoer, 17 Maart 1910. 1602

Voor de vele blikken van belangstelling bij
hunne verloving ondervonden, betuigen
ondergeteekenden ook namens wederzijdsche
ouders hunnen hartelijken dank.
MARGOT VAN LINGEN
E. F. DE HOOG.
1597

Voor de bewijzen van deelname ontvangen
bij het overlijden van
Jonkvrouwe TONY VAN ALPHEN
wordt hartelijk dank gezegd.
Namens de familie,
Jhr. N. I. WESTPALM VAN HOORN.
Buitenzorg, 16 Maart 1910. 1583

De ondergeteekende verlaat tij-
delijk Java.
Generaal gevolmachtigde de Heer R. W.
VON NORDHEIM.
D. C. BOUTMY.
Batavia, 19 Maart '10. 1605

De ondergeteekende verlaat tij-
delijk Java, en zal gedurende zijn
afwezigheid de Administratie van de Onder-
neming Pangledjar worden waargenomen
door den heer J. C. PFEIFFER.
D. C. BOUTMY.
Pangledjar, 19 Maart '10. 1606

Nieuwe Abonnés
VAN HET
Soerabajasch
Handelsblad
met 1 April
ontvangen de courant tot ultimo Maart
gratis. 1422
„Abonnementsprijs f 10 per kwartaal”

N.V. Assam Thee-onderneming Goenoeng Hedjo
De laatste storting ad 10 pCt. of f 50.— per
aandeel dient te geschieden vóór 1 April a.s.
Na bovengenoemde storting en tegen inle-
vering van alle voorgaande stortingsbewijzen
kunnen Deelhebbers hunne aandelen doen
afhalen.
Batavia, 18 Maart 1910.
HAAKMAN & VON NORDHEIM,
1603 Directeuren.

Vendutie wegens vertrek,
Dinsdag 22 Maart 1910
ten huize van den HoogEd.Gestr. Heer
Dr. C. H. FELIX,
KRAMAT 124
(naast overweg Electr. Tram)
door de
H. V. GROOT VENDU-, VERHUUR- en COMMISSIEKANTOOR
VAN SLIJPE & Co.,
van ZHedGestr.'s zeer netten en goed
onderhouden Inboedel: (donker gecireerd en
moderne stijl).

Marmeren en houten Salontafels.
Wip- en staande stoelen.
Raamrakken en muursupports met potten.
Hoedenkapstok. Speeltafel.
Marmeren en houten knapen.
Bekleed ameublement.
Carpet. Portière.
Salonlamp. Schilderijezel. Groote vaas op zuil.
Bureau ministre. Boekenkast- en rakken.
Kantoorstoel.
Zilverkast. Medicijnkast. Vierkante tafels.
Leg-, Hang-, Glazen- en Dispenskasten.
Ijzeren tweepers. en kinderledikanten.
Twee- en eenpers. marm. waschtafels met
toebehoren.
Muurfontein. Vuillinnenkist. Spiegels.
Rottingameublementen w. o. touw-
werk.
Glas- en Porceleinwerk.
Met leer bekleede Rustbank. Damesbureau.
Kanarievogel in kooi.
Spiegelbuffet met marmer. Filter.
Bloemstandaards. Schoolbord.
Blauwe jap. potten en pullen.
Legkippen. Keukengoed.
Palmen in tonnen en in potten.
SPAN UITMUNTENDE WAGENPAAR-
DEN (Savoneezen) ook alleen Inmiddels
loopend. uit de
MYLORD van Fuchs. hand te
LICHTE TENTWAGEN. koop.

Kijkavond: Maandag 21 dezer van
5—8 uur. 1599

Vendutie wegens vertrek,
op Woensdag 23 Maart 1910
ten huize van den Heer
G. J. H. Koen,
KONDANGDIA no. 49
door
JOHN PRYCE & Co.
van een netten goed onderhouden Inboedel
(moderne stijl).

Voorgaanderij- en Rottingameublementen.
Heerenschrifttafel. Speeltafel.
Boeken, Kleer-, Glazen- en Dispenskasten.
Spiegelkast.
Jachtgeweer (drieling) De Beaumont.
Carpet. Tochtdeuren, Schilderijen.
Ijzeren 1 en 2 pers. en kinder Ledikanten.
Spiegelbuffet met marmer.
Glas, Porselein- en Pleetwerk.
Gendierak met marmer.
Leksteen met kast.
Tuinameublement.
Keukengerei.
Fraaie Palmen in luxe blauwe en chin. Pot-
ten en in Tonnen.

Kijkavond: 22 dezer. 1592

Zeilwedstrijd.
Bijeenkomst van deelnemers op Dins-
dag 22 Maart 1910 ten 7 ure n. m. precies
bij MAISON VERSTEEG.
G. GOOSSENS.
R. REINTS BOK.
1608

Schouwburg
Batavia.

Zondag 20 Maart
Laatste Voorstelling
Bettelstudent,
tegen Verminderde prijzen.

Loge en Stalles f 2.75, Parterre f 1.75
Frontbalcon „ 0.75, Zijbalcon „ 0.50
Plaatsbespreken Zondag van 8—12 uur bij
de firma SCHOCK, Noordwijk. 1579
Gevraagd: Een OPZIEGER voor
een mijnbouw On-
derneming in West-Borneo. Aanbiedingen
met inzending van copycertificaten en opgave
van gewenscht salaris onder No. 1559.

Naamlooze Vennootschap
Stroohoeden-Veem.
Telegram-Adres: Soerabaja. Hoofdkantoor WERFSTRAAT.
STROOHOED—SOERABAJA. Telefoon No. 863.
Belast zich met OPSLAG, BEWARING, BEREIDING, BEWERKING, AFLEVERING,
EXPEDITIE, LOSSING en LADING van producten en handelsgoederen — met het
LOSSEN en LADEN van schepen — met het AFGEVEN van cedullen aan toonder en
bewijzen van opslag op naam — voorts met het IN- en UITKLAREN van goederen,
zoowel voor den handel als voor particulieren.

Instituut Bos,
Batavia, Koningsplein Noord.
Particuliere School voor Lager en Uitgebreid Lager Onderwijs.
Opleiding voor H. B. S. en K. W. S. Gunstige resultaten.
't Vorige jaar slaagden 20 van de 21 leerlingen, of ruim 95 pCt.
Beperkt Internaat met hoogstens 25 jongens.
Begin van den nieuwen cursus ongeveer half Juni a. s.
Verzoeken aanvragen tijdig te richten aan den ondergeteekende
G. J. BOS,
Directeur.
1499 1ebl

Te huur: HUIS
Gang Secretarie No. 7.
Te bevragen bij J. SCHAEPMAN. 1601

Te huur: voor één jaar:
te Salemba
RUIM GEMEUBILEERD HUIS,
groot erf, 2 paviljoens. 1607
C. H. E. ROBERTSON, Salemba 20.

Huizen,
Landen,
Gronden,
Te koop gevraagd
en
aangeboden.
DER KINDEREN & ZUUR,
Makelaars.
BATAVIA.
22a Z 1e bl

Rijwielhandel
„New Hudson“
CYCLES.
Engeland's Fijnste Rijwiel
Voor f 90.-
2 JAAR GARANTIE.
Bezie het en gij koopt het.
Batoetoelis 2.
Gebruikte fietsen worden tegen eenige
bijbetaling in ruil genomen. 1594

Bekker-Lefebvre
BATAVIA.
Oudste en bekendste adres voor
Vleugels, Piano's en Orgels
Piano's te huur
2e handsch-piano's.
REPARATIËN. STEMMEN.
261a Z 1e bl

A. HERMENT, Tailleur.
NOORDWIJK. BATAVIA.
Regenjassen-Parapluï's 197aWZ1ebl

Maison RIKKERS
NOORDWIJK. WELTEVREDEN.
Ontvingen weder:
Prunelles, Abricozen, Perziken.
Schijfjes Appelen, Pruimen.
Fijne en grove VERMECELLI, ALKM. GORT, KEUKENSIROOP.
GRIESMEEL, BESENSAP, FRAMZOENSAP. 24aDiDoZbl 1e

Transportonderneming „PETODJO“.
Telefoon No. 602,
Hoek Gang Ketapang, Huis No. 9,
transporteert PASSAGIERSGOEDEREN naar
Tandjong-Priok en/of aan boord franco com-
missie, mits de goederen één dag vóór het
vertrek der schepen worden afgehaald.
KARREN op bestelling verkrijgbaar.
141a Di Z 1e bl

WIECHERT & VAN DER LINDEN,		
Telegramadres WIECHERT.		
Amsterdam—Batavia—Weltevreden.		
Telefoon 1170 en 780. Gevraagd. Te koop		
25a dag procent.		
Cent. van Nederl. HandelsMij.	1901/2	1902
Aand. Javasche Bank	224	—
„ Ned. Ind. EscomptoMij.	137	139
„ Ned. Ind. Handelsbank.	237 1/2	238
„ Koloniale Bank	155	155
„ Koloniale Bank N. E.	147 1/2	148
„ Poerworedjo.	97 1/2	98
„ Nederl. Scheepv. Unie.	151 1/2	152 1/4
„ Intern. Cr. & H. V. R'dam.	207 3/4	209
„ Handelsvg. Amsterdam.	295	238
„ Onderlinge Hulp.	81	82 1/2
„ Hotel des Indes.	103 1/2	105
„ Intere. Telefoon Mij.	132	133
„ Ned. Ind. Spoorweg.	264 1/2	264 1/2
„ Kediri St. Tram.	180	182 1/2
„ Ned. Ind. Tramweg.	178	180
„ Goenoeng Tjempaka.	87 3/4	89
„ Preanger Plantage.	132 1/2	140
„ Wilhelmina B.	115	117
„ Goenoeng Hedjo.	150	160
„ Landen a/d Zuid.	90	95
„ Taloen	225	230
„ Goalpara.	450	460
„ Suikerond. Kon. W. II.	147 1/2	—
„ M. M. Leborg Kandis.	140	150

STOCK
MICHELIN
Auto- en Rijwielbanden
Steeds versehe zendingen.
„HET CENTRUM“
Weltevreden—Soerabaja. 1267

Eén ding is zeker — nu onze artisten voor vogels gaan spelen, staat de kans, dat de kunst in hooge vlucht zal nemen, er gród voor! Maar dan moeten we ook noodzakelijkerwijze met deze nieuwe richting deugdelijk en in alle opzichten rekening houden.

Over de technische moeilijkheden aan deze toekomst-tooneelstukken verbonden, denken men vooral niet te licht: Afgezien nog van 't feit, dat 't salonstuk tamelijk onmogelijk zal worden, vooral wanneer duiven en mus-schen op 't tooneel komen, tegen welker hebbelijkheden geen enkel tapijt op den duur bestand is, voorzie 'k ook tal van speel-be-zwaren. Bijv. hoe in stil spel uit te druk-ken de gemoedsbeweging, welke de ziel van 'n jaloersche, op z'n nest te broeden zittende, hen verscheurt? En welk 'n grootst talent zal 'n tooneelspeler niet moeten ontplooiën, om met eenigen schijn van waarheid weer te geven de hooge majesteit en vrome be-rusting van de gevulde patrijs *à la chou-crouste*, die, net als v. Oldenbarneveldt, op 't schavot, tot den poelier zegt: „maak 't kort!“

Hoé ook uiting te geven aan den banger

Ditmaal moest die heer aan het Lagerhuis de boodschap overbrengen of de leden even naar het Hoogerhuis wilden komen, om 's Konings last te vernemen, dat ze zich eenen voorzitter zouden kiezen. Zoodra hij evenwel zichtbaar werd, weerklonk een luid geroep: „Black Rod, black Rod!” om het Lagerhuis te waarschuwen dat er gevaar dreigde. De deuren werden haastig gesloten en alleen een luikje in de rechterdeur — men verzuimde niet dat merkwaardig antieketijf te bekijken, als men 't parlementsgebouw gaat zien — geeft den „Serjeant at arms“ (een der hooge amte-

Toen werd besloten, dat men op het uur dat de apotheker zijn middagwandeling met zijn zoonje deed, in zijn woning een onderzoek zou instellen. Vergezeld van een gerechtigd geneesheer en van een slotemaker begaf zich de heer Hamard naar de Rue Vaugirard.

Na den winkel doorgeslagen te zijn, waar de verschrikte bediende stamelde, dat hij van niets afwist, kwam men in de woning en door een salon bij een kamer waarvan de deur gesloten was. „Bent u daar! mevrouw Parat“, riep de heer Hamard. „Ja“. „Open dan de deur. Ik ben de heer Hamard, de chef van den veiligheidsdienst“. „Ik kan niet. Ik ben met kettingen vastgebonden“, klonk het antwoord.

Toen de slotenmaker de deur geopend had, ontdekte men inderdaad mevrouw Parat in het donker op een stoel gezeten. Zij had een soort van ijzeren halsband om en daaraan waren twee kettingen bevestigd. De eene was met een slot aan het bed bevestigd, de andere aan een ijzeren haak, die in een zware kast geslagen was. De ongelukkige vrouw kon geen stap doen en ze deelde mede, dat haar man wanneer hij uitging haar steeds zoo vastbond, en zelfs wanneer hij thuis was en soms plotseling midden in den nacht bond hij haar zoo vast, na haar mishandeld te hebben. Wanneer zij hem smeekte hier een einde aan te maken, zeide hij, dat het noodzakelijk was, daar hij te bang was dat zij weg zou loopen of hem bedriegen.

Verscheidene malen had zij brieven willen schrijven om haar zusters te waarschuwen. Maar telkens had haar man ze in handen gekregen en had haar dan, met een geladen revolver in de hand, gedwongen brieven te schrijven, waarin ze zeide zeer gelukkig te zijn.

De kettingen waren met een zoo bijzonder slot aan den halsband vastgemaakt, dat de slotenmaker ze niet dadelijk geheel loskrijgen kon en zoo ging de vrouw nog met een halsband en stukken ketting aan, onder een grooten mantel, naar de bureaux van den veiligheidsdienst, waar ze eindelijk geheel bevrijd werd.

De apotheker werd bij zijn thuiskomst in hechtenis genomen. Hij had een geladen revolver in den zak.

Volgens de *Figaro* verzoekt mevrouw Parat, uit naam van haar kinderen, dat haar man niet vervolgd zal worden. Volgens *Paris-Journal* zou de apotheker verklaard hebben, dat het met toestemming van zijn vrouw was, dat hij haar opsloot en aan kettingen legde.

De zaak is dus in allen gevallen nog niet heel helder. Ze blijft nog even vreemd als somber. Heeft men met een krankzinnigen man en een geterroriseerde vrouw te doen of met twee krankzinnigen of met troubleerende gevallen van hysterie of sadisme.

Ze hebben vijf kinderen, waarvan het jongste nog geen half jaar, en het lot van deze arme wezens alleen reeds is droevig tragisch.

Nader wordt gemeld:

De geschiedenis van den krankzinnig jaloerschen apotheker maakt natuurlijk een hoofdpunt van tal van gesprekken uit. Maar men zal op nadere inlichtingen moeten wachten om met zekerheid de geheele zaak en de beide hoofdpersonen te kunnen beoordeelen.

De avondbladen zijn niets nieuws te weten kunnen komen. De *Temps* ontleent de beschrijving der meeste punten bijna woordelijk aan den *Petit Parisien*, een ander blad weer aan een ander morgenblad, zoodat wij ook in de avondpers nog dezelfde tegenstrijdigheden vinden.

Zoo blijft het eene bericht melden, dat mevrouw Parat te Parijs in kettingen bevestigd was, terwijl volgens een ander bericht mevrouw Parat te Périgueux bij haar vader beviel en eerst na de bevalling terug kwam. Zoo meldt het eene blad, dat de heer Hamard mevrouw Parat vond, weenende, angstig haar jongste kindje in de armen klemmend, terwijl twee andere kinderen diep droevig in een hoekje huilden. Maar het andere blad zegt, dat de twee andere kinderen aan het spelen en stoeien waren, en alles heel gewoon schenen te vinden, zoodat het geheel eerst een vreemd-ontstellend huiselijke tafereel scheen op te leveren.

En zoo zijn er vele tegenstellingen meer, die het noodig maken nadere berichten af te wachten.

N. R. Ct.

Van de Engelsche verkiezings-campagne en de auto.

De verkiezingscampagne is weer achter den rug en wie een zucht van verlichting zullen slaken, dat zijn de automobilisten, of liever de bestuurders er van! Jongens, dat is hard werken geweest! Wat al bevestigde auto's hebben we langs de wegen zien stuiten om de inzittenden naar de „poll“ (stembus) te brengen. Er zullen er velen zijn, die van dezen stonde af aan de auto groote dankbaarheid hebben toegezegd.

De gemakkelijke staaltjes deden zich voor in dezen automobiel-verkiezingsstrijd en sommige daarvan zijn zeker wel het vertellen waard. In de *Daily News* heeft een raadgeving gestaan aan de kiezers, die vrijwel hierop neerkomt, dat men rustig gebruik mag maken van de auto van een tegenman, en toch tegen hem kan stemmen.

Het stond er letterlijk zoo: „Never mind who takes you to the poll! Vote liberal. The ballot is secret as the grave.“

Als ik een Engelsch kiezer was, zou ik te trotsch zijn om gunsten aan te nemen van mijn politieke tegenstanders, voor al valsche gronden, want natuurlijk moet men het doen voorkomen alsof men stemmen zal voor de partij van wier auto men gebruik maakt. Iemand die zoo doet, kan er echter ook wel eens slecht afkomen, zoals uit het volgende blijkt.

Een automobilist leende zijn auto voor den

verkiezingsdag en drukte zijn chauffeur op het hart oogen en ooren vooral goed open te zetten en hem van tijd tot tijd rapport uit te brengen. Omstreeks drie uur kwam er een telegram met het verzoek twee kiezers te komen halen in een afgelegen dorp, zowat 18 KM. verder. De automobilist kende de politieke richting in die streek en hij vond het beter er zelf mee op uit te gaan.

Op de bepaalde plaats aangekomen, gaf hij het stuur aan den chauffeur en deed of hij zelf maar een „vriend“ was. De kiezers werden opgepikt en toen ze half weg waren had de „vriend“ veel wijsheid opgedaan en wist dat hij twee tegenstanders vervoerde.

Dezen hadden voortdurend pret over de teleurstelling, die zij hun onbewusten vijand gingen bereiden.

Even later, nog vele kilometers van het einddoel, stelde de vriend voor, iets warmes te gebruiken, thee of whiskey en tijdens dit oponthoud gaf hij zijn orders aan den chauffeur.

Weer eenige kilometers verder en de man aan het stuur zei: „Wat is dat? U moet eens even zien“, en terwijl zijn hand in het donker rondtastte, — ’t was nu al half zes ’s avonds, — draaide hij „bij ongeluk“ het benzinekraantje dicht.

Anderhalf uur lang weigerde de wagen te loopen en de kiezers probeerden om de beurt, door te draaien aan den slinger den wagen aan den gang te krijgen. Nu was het zeven uur en de stembus was nog 6 KM. verder. Geen trein, geen ander voertuig in de buurt, niets. En er begon een fijne stofregen te vallen. Of de kiezers zoo goed wilden zijn te helpen om den wagen te duwen tot gindschen heuvel? vroeg de eigenaar. Ja, dat wilden ze wel en ze duwden den wagen over den zwaren weg. Boven aan den heuvel gekomen, duwden ze nog, de chauffeur onder de motor-kap gebogen, de „vriend“ aan het stuur.

Plotseling begon de motor te werken en de wagen ontglipte aan de twee duwers. „Julie wilden ons beet nemen, maar nu nemen wij julie beet“, riep de bestuurder hun nog toe en het roode achterlicht verdween in de verte. Zoo werden de kiezers, die onder valschen schijn naar de stembus wilden rijden, gestraft. Daar stonden ze 12 KM. van huis, 7½ van een trein, en meer dan zes van de stembus, en het was halfacht en het stembureau sloot om acht uur.

Wie zou durven beweren, dat deze straf niet verdiend was? Onder een valschen vlag varen is altijd verachtelijk.

Wij, automobilisten, groeien er in, als we hooren wat sommige auto's gepresteerd hebben in die koortsachtige verkiezingsdagen.

Zoo was er een Engelsch burger, die, doordat hij op zes verschillende plaatsen grond bezat, ook op zes plaatsen stammen mocht.

Nu lagen deze plaatsen zoover uit elkaar, dat het onmogelijk was zelfs per trein op één dag zijn plicht te doen in al die zes gemeenten. De bekende Engelsche sportman en automobilist Charles Jarrott, hoorde van dit geval en had er uit een oogpunt van sport plezier in op zich te nemen dien kiezer per auto op één dag in staat te stellen op de zes plaatsen zijn stem uit te brengen. Hiertoe leende Edge hem zijn partuiliere wagen, een 6-cylinder van 45 P.K.

De afstand van de eerste tot de laatste was 276 mijl, dat is plm. 400 K.M. De stembus opende overall om acht uur 's morgens en sloot om 8 uur 's avonds. In deze twaalf uur moest dus alles volbracht zijn.

's Ochtends om halfzeven reed de wagen weg uit Londen, haalde te Norwood den bewusten kiezer op, die daar woonde en ergens in de buurt zijn eerste stem moest uitbrengen. Het stembureau was juist geopend, hij was dien dag in die gemeente de eerste kiezer, die zijn stem uitbracht.

Toen begon het werk en de tocht naar Ashford (Middlesex) werd ondernomen. Het was nog vroeg, de wegen waren stil en er kon hard gereden worden. De tweede stem werd ook te Ashford uitgebracht en verder ging het naar Alton, waar voor de derde maal door den passagier gestemd werd. Van Alton ging de reis naar de kustplaats, Newhaven, en daar dit bereikt moest worden langs allerlei landwegen met zijwegen en bochten, maakte dit veel aflezen op wegwijzers noodig. Ieder automobilist weet, dat op die manier moeilijk een groote gemiddelde snelheid kan gehaald worden. Om één uur kon de passagier zijn stem te Newhaven uitbrengen.

Toen werd de benzine bijgevuld en chauffeur en andere inzittenden, waaronder een correspondent van *The Car*, gunden zich nu ook wat tijd om voor den inwendigen mensch te zorgen. Toen kwam de langste afstand, nl. van Newhaven aan Engeland's Zuidkust in de buurt van Brighton, tot Herne Bay, aan den Theemsmond. Er hing veel van dit traject af. Deden ze er iets langer over dan ze berekend hadden, dan zou 't onmogelijk zijn om aan de gestelde opdracht te voldoen, want na Herne Bay moest er nog een bezoek gebracht worden aan een gemeente aan den anderen kant van de Theems en veerponten gingen niet dikwijls; ze konden juist de laatste halen.

Gelukkig liep alles mee, de kiezer stemde zoo vlug mogelijk en voort-ging het weer, nu een ware race om op tijd aan het veer te zijn van Gravesend naar Tilbury, twee plaatsen welbekend aan Hollandsche reizigers, die de Batavierlijn gebruikten om naar Engeland te gaan.

Jarrott had wel verwacht, dat hij op 't nippertje zou zijn en had getelegraphieerd om gedaan te krijgen, dat hij toch nog overgezet

zou worden, mits hij niet later kwam dan te halfzeven.

En om kwart over zes was de veerpont bereikt. De pont was aan den overkant, maar kwam spoedig oversteken; alles ging gelukkig vlug en aan den overkant ging 't snel weer voorwaarts door een eenzame streek naar Leigh-on-Sea. Zouden ze 't halen? Om acht uur sloot het stembureau. Maar gelukkig, ze haalden het! Gelukkig zeg ik, uit een sportief oogpunt, want voor de Engelsche politiek kan ik me niet zoo opwinden. Acht minuten vóór acht bracht de passagier van Jarrott de laatste zijner zes stemmen uit!

En toen..... toen volgde natuurlijk een fijn diner op den goeden uitslag..... maar 't moest wat haastig gaan, want de ijverige kiezer in zes districten moest nog teruggebracht worden naar Norwood. In het geheel was plm. 530 K.M. afgelegd, dus wel een dagarbeid om met satisfactie op terug te zien.

Kijk, dit is voor mij het opwindende, prikkelende van den Engelschen verkiezingsstrijd geweest, dat trachten in den kortst mogelijken tijd het meest te doen en wel met behulp van het modern vervoermiddel zonder hetwelk wij ons de maatschappij niet meer denken kunnen.

(Vad.)

Uit de Indische Bladen.

Gevaarlijke lading.

Woensdag-morgen ontstond te Soerabaja op bijna onverklaarbare wijze brand in een prauw, die door een chineesche firma was aangenomen om een lading van 700 blikken gasoline naar Kediri te brengen.

Het vaartuig lag gemeerd voor het kantoor van de Oost Java Houtaankap Mij. op Soeloeng, zegt het *Soer. Hbl.*, aan welk blad wij deze bijzonderheden ontleenen.

De bemanning van de prauw beweert eenstemmig, geen lucifers of vuur te hebben gebruikt, behalve het licht dat ieder vaartuig in de rivier volgens de voorschriften van de politie moet branden.

Om ruim kwart over een in den vroegen ochtend werd de djoeragan van het vaartuig wakker door een krakend geluid van de gasolineblikken, en nauwelijks was hij ontwaakt en uit zijn hutje gekomen, of hij bemerkte tot zijn schrik, dat brand was ontstaan in de lading.

De man, die door den schrik bijna radeloos was, had niet genoeg besef om den brand in den aanvang te stuiten. Zijn scheepspapieren en vrachtbrieven gingen zelfs in vlammen op, en toen hij zich dit verzuim herinnerde was het reeds te laat.

Weldra was het vaartuig in een zee van vlammen gehuld.

Vijf handspuiten en één stoomspuit stonden gereed om eventueel overslaan van den brand te beletten; doch twee slangen op de waterleiding konden het af, door de boomen aan den kalikant en het voor- en achterdek van de prauw nat te houden. De hoofdbrandspuitmeester liet het vaartuig goed vol met water spuiten, zoodat het schip daardoor aan den grond geraakte en het gevaar voor af-drijven naar beneden werd opgeheven.

Hierna ging de chef brandmeester naar Bibis om zich te overtuigen of er genoeg bamboe aldaar aanwezig was om eventueel te kunnen gebruiken om de Kali af te sluiten wanneer het brandende voocht daarin mocht komen. Met water was tegen het vuur niets te beginnen, ja men kon zien dat, wanneer het water zich met de gasoline vermengde de vlammen nog hooger opstegen.

Om ongeveer 7 uur konden de meeste spuiten en spuitgasten inrukken, de hoofdbrandmeester en een paar brandmeesters bleven evenwel nog de wacht houden.

Des middags om 4 uur brandde alles nog lustig voort. Op een paar uitgebrande blikken na was de geheele schuit één vlam. Alle pogingen om het vuur te blusschen zijn maar gestaakt; deze oplossing van het ongeval is nog de minst gevaarlijke.

De nieuwe haven van Semarang.

Onlangs werd door de Regeering een bedrag van ca f 50.000 ter beschikking gesteld voor de onteigening van rechten, welke Inlanders en Chinezen uitoefenden op vischvijvers en dessa's, gelegen op het terrein bestemd voor den aanleg van de prauwenhaven en de eventuele toekomstige uitbreiding van die haven, deelt de *Loc* mede.

Dezer dagen zijn de aan betrokkenen toe-komende sommen uitbetaald, zoodat het terrein thans vrij is.

Intusschen is er nog geen spade in den grond gestoken. En wel om de volgende reden:

Het ministerie van Koloniën is in onderhandeling met particuliere aannemersfirma's in Nederland. Hoogstwaarschijnlijk zal dus de aanleg van de nieuwe haven in zijn geheel aan particuliere ondernemers worden uitbesteed. Het blad verneemt dat daardoor de begrootingsom allicht kan worden overschreden, doch dat daartegenover staat eene belangrijk bespoediging van het werk.

Particuliere aannemersfirma's als de hier bedoelde beschikken over een grooten voorraad materieel, speciaal voor grondverzet etc. geschikt, 'tgeen, bij uitvoering van het werk door het gouvernement, nog eerst zou moeten worden aangeschaft. Indertijd is de duur van den aanleg geraamd op vier jaren; de particuliere aannemers hebben slechts 2½ jaar noodig. De vertraging van 't oogenblik zal dus kunnen worden opgewogen door de snellere afwerking.

Als men dan tenminste in dezen Oostmoeson kan beginnen!

De plannen voor de nieuwe haven lagen reeds in 1908 geheel en al gereed in Nederland om door de Staten-Generaal te worden goedgekeurd. Had de toenmalige minister van Koloniën, de heer Idenburg, spoed achter de zaak gezet, zoo zou in 1909 een aanvang met het werk kunnen zijn gemaakt en waren wij nu al een heel eind ver.

Men heeft, zooals men weet, in 1909 een supplettoire begrooting doen aannemen waarbij een klein bedrag, ongeveer anderhalve ton, werd beschikbaar gesteld om nog in 1909 een aanvang te kunnen maken met meerbedoeld, voor Semarang zoo belangrijk werk. Onze pessimistische voorspellingen te dien opzichte zijn uitgekomen. Er is feitelijk tot op dit oogenblik nog geen slag gedaan.

Laten wij dan nu de hoop uitspreken, dat de onderhandelingen in Nederland zooveel mogelijk zullen worden bespoedigd en dat de verloren tijd zal worden ingehaald door vluggere uitvoering van het werk.

De cholera te Semarang.

De *Loc* geeft een beknopt overzicht van het aantal slachtoffers der cholera te Semarang en schrijft:

Dat de hevigheid der ziekte in de laatste dagen afneemt, kunnen wij tot ons genoegen aantoonen uit een vermindering van het sterftecijfer voor zooveel betreft de gevallen, waarin het bacteriologisch onderzoek positief uitviel.

Het hier volgend lijstje geeft een resumé van het ons officiële gemelde aantal „positieve“ gevallen en het aantal der daaronder voorgekomen sterfgevallen sinds 1 Maart j.l.

Maart	Aantal gevallen	Sterfgevallen
2—3	13	12
3—4	17	15
4—5	13	12
5—6	26	20
6—7	19	15
7—8	35	23
8—9	25	18
9—10	32	24
10—11	23	15
11—12	22	22
12—13	30	16
13—14	19	11
14—15	31	24

Totaal: 305 227

Deze totaal-cijfers wijzen een sterftepercentage uit à 74½. Op 1 Maart bedroeg het totaal der „positieve“ gevallen 190 en dat der sterfgevallen 164, zoodat op dien datum het sterftepercentage 86 bedroeg.

Het blad meent dus te mogen spreken van eene vermindering der hevigheid van de ziekte.

ADVERTENTIE.

BUITENZORG

Vendutie Maandag 21 Maart

ten huize van den HoogWelgeb. Heer
Jhr. Mr. Van Rheineck Leijssius,
Tijlende, door

Mühlnickel

van ZEd.'s keurigen Inboedel
(Soerabajasch maaksel). 1541

BUITENZORG.

Vendutie Woensdag 23 Maart

ten huize van WelEdelGestr. Heer

DOMMERS

Luitenant

Boeboelak, — door

Mühlnickel,

van ZEd.'s netten Inboedel, goede Piano, goede Heeren- en Damesfietsen. 1591

Inschrijving.

Gegadigden voor de levering van
5000 (vijf duizend) stuks

geëmailleerd ijzeren

SPUWBAKJES

ten behoeve van het Departement van Oorlog te Batavia, worden verwezen naar de betrekkelijke aankondiging in de *Javasche Courant* van den 28sten Januari 1910 en volgende dagen.

De Gewestelijke Intendant,
RÖDER.

Bataviaasch Prauwenveer.

In de op heden gehouden **Algemeene Vergadering** van **Deelhebbers** zijn de Heeren **W. B. RAMAGE** en **J. F. DER KINDEREN** als Commissarissen herkozen en is de benoeming van den Heer **A. W. VOLZ** tot commissaris bekrachtigd.

HET BESTUUR.

Batavia, 16 Maart 1910. 1571

Bataviaasch Prauwenveer.

De Commissie van Verificatie, benoemd in de **Algemeene Vergadering** van 16 Maart 1910, de Balans en de Winst- en Verliesrekening goedgekeurd hebbende, is het **Dividend** over het **52ste Boekjaar 1909**, vastgesteld op **15 pCt.**, waarover van af heden op werkdagen, van 10 ure v/m tot 3 ure n/m, ten kantore van het Veer kan worden beschikt.

Het Bestuur.

Batavia, 17 Maart 1910. 1572

wordt het reizend publiek beleeft aanbevolen.
110a M Do F. A. MEERTENS.

F. B. SMITS, Noordwijk--Weltevreden.

Ontpakte:

Lederen actenmappen met 2 sloten (groot succes).
Albums voor photographiën van diverse maten, keurig gebonden, in prijzen van f 3.50 à f 5.50
Schooltasschen van manilla touw, zeer sterk, van f 2.— en " 2.50
Kleurpotlooden en Kleurboeken voor Kinderen. Dam- en Schaakspelen met en zonder stukken. Een ruime sortering A. W. FABER artikelen, als: potlooden, teekenkrijt, gekleurd schoolkrijt enz. tegen zeer billijke prijzen. 198a WZ

G. Steuerwald,

Juwelier.

Horloger.

Deelt mede, dat zijn zaak met 1 April 1910 wordt overgebracht

van **Rijswijkstraat No. 5**

naar **NOORDWIJK No. 13**

tegenover het GRAND HOTEL JAVA.

1582

Schuttevâer,

Kok en Banketbakker.

Soekaboemi.

Overheerlijk Paaschbrood voor de Paaschdagen!!!

Voorhanden: Milkmaid en Bearbrand, gesteriliseerde melk.

Ontvangen: JAMS van Sipkes en Lenzbourg.

Purée voor ijs: aardbeien, appelmoes, peren enz.
Bessensap — Frambozensap.

Gedroogde vruchten, abricozen, witte en roode peren, pruimen
prunellen; geconfijte peren enz. enz.
Griesmeel, gort, maizena en sago.

Liebig's Vleeschextract. = Verkade beschuit.

Nutricia's Zuigelingenvoedsel — Karnemelk met tarwebloem.

190a WZ

Beleefd aanbevolen.

Het Uitgebreidste Heerenkleeding-Magazijn van Nederl.-Indië.

AUG. SAVELKOUL

AMSTERDAM

Singel, hoek Heiligeweg,
Speciaal adres voor:

Indische Uitrustingen.

Heerenkleeding naar Maat.

Eene ruime keuze:

AUG. SAVELKOUL

voorheen

J. VAXELAIRE & Co.,
RIJSWIJK — WELTEVREDEN.

Fantasie-Stoffen.

Laatste smaak, diverse dessins.

Kinderzonhoeden.

Ijzersterk Amer. drill) op rekening f 9.—
per Jas en Pantalon.) à contant " 8.50
205a Z

STAM & WEIJNS.

Ontpakten eene groote hoeveelheid exquisite PAASCHARTIKELEN in CHOCOLADE, SUIKER en MARSEPEIN als:

Kippen-, Eenden-, Krokodillen- en Struiseieren.

CARICATUUREIEREN.

Mandjes met kippencieren en diverse nieuwigheden in prijzen van fl. 0.05 tot fl. 2.50 en meer.

Verder leveren wij gaarne:

FIJNE HOLLANDSCHE PAASCHEROODEN in prijzen van fl. 0.50, fl. 1.— fl. 2.— fl. 3.— en hooger.

50a WZ

Verzending als Postpakket overal heen.

Als 4 cents Sigaren

wordt door geen enkel ander overtroffen onze merken

„DAMAS“.

„CREME DE BRASIL“.

„DELICIOSA“.

„ONS MERK A. J. T. M.“

per 500 stuks franco door geheel Ned.-Indië, mits à Contant

f 18.—

ANT. JUSTMAN TABAK MAATSCHAPPIJ.

Weltevreden.

Soerabaja.

1326

De echte GILLETTE

VEILIGHEIDS SCHEERAPPARAAT
met 2 hermetisch gesloten nikkel kokertjes
en 12 mesjes f 12.50; reserve mesjes 10
stuks f 1.60. Williams shavingsticks f 0.60.
Groot blok antiseptie f 0.75. Groote potten
scheerzeep f 0.75. Flinker scheerkwast f 1.—
f 0.90. — Haarsnijmachines 3—5—7 m. m.
knippende f 5.50.

Groote sortering Tand- en Haarborsteis.
Dr. Friederich's tandpasta f 0.45 per glazen
doos.

A. J. A. MESTERS,

227a Di Z

Noordwijk—Weltevreden.

„Salvo“

Probaatst Cholerapoeder

als thee te gebruiken. Beproefd sedert 1892
tegen attaque en gevolgen der ziekte. Voor
ieder huis absoluut onmisbaar ten einde direct
handelend te kunnen optreden.

Verkrijgbaar onder rembours à f 3.— het
fleschje bij 1500

Mevr. H. HORNUNG L.d.V.

Soerabaja, Baliwerti, naast Instituut Buys

DAMES.

Voor het opmaken van verschillende
DAMESJAPONNEN, BRUIDSTOILETTEN, UITZETTEN,
KINDERKLEEDING allerlei NEGLIGÉ's, ONDERGOED,
enz., houdt zich aanbevelen:

Mevrouw A. BRINKMAN,

Petodjo, Gang Kebon Kadji, 17

Maison Versteeg,

Noordwijk telefoon 151.

FILIAAL Waterlooplein telefoon 150.

HOFLEVERANTIER.

Ontvangen:

HAMMEN

zwarte en kleine, zoogen. BANKETHAMMETJES.

220a dag

Mager Rookspek.

HEERENWINKEL

VAN DE

MAATSCHAPPIJ „ONDERLINGE HULP“,

Noordwijk

Telefoon No. 220

Batavia.

CIVIELE &

MILITAIRE

KLEEDING

1260

naar

MAAT.

Hôtel „VAN HORCK“,

Eigenaresse Mevrouw P. VAN HORCK.

GAROET.

Het oudste 1e Rang Hôtel ter plaatse.

138a Z

Uitmundende tafel.

Europeesche kok.

Derde Blad.

Valenciaansch allerlei.

Aan het einde der Alameda, den breeden rijtuig-boulevard van Valencia, waar „men” zich Zondags vertoont in zijn rijtuig om geur te slaan, staan de gebouwen van de districts-tentoonstelling, die de vorige maand gesloten werd, en binnenkort weer dienen moet voor de nationale tentoonstelling. Alleen het Casino is nu nog open, en tegen entree van één peseta ben je lid voor één dag. Er is bal en restaurant, er is een groote speelzaal met twee roulettens.

Sedert den dag dat ik hier kwam, schrijft de Spaansche correspondent van de *N. R. Crt.*, heb ik dit gebouw tienmaal bezocht, en een goeden kop thee gedronken, en naar het spelen aan de roulette staan kijken. Den dag van Vastenavond het feest op de Alameda ontvluchtend, tussehen boord en hals vol met confetti, was ik daar voor 't laatst om te constateeren dat er werkelijk roulette gespeeld werd.

Waarom? zult u vragen! Wel eenvoudig om eens te zien wie harder liegen kan, een journalist of een Spaansche gouverneur. De laatste heeft het gewonnen.

Je moet werkelijk de brutaliteit van een Spaanschen gouverneur, als die van Valencia, Manuel Baamonde, hebben, om te durven zeggen: er wordt niet gespeeld in 't Casino! *Caramba que barbaridad!*

Men moet weten, dat het roulettospel in Spanje streng verboden is. Daaraan is door liberale en conservatieve regeeringen steeds de hand gehouden. Maar bij een ministeriewisseling komt er wel eens een momentje, dat de gouverneurs het oogluikend toelaten: naar hier algemeen beweerd wordt om financiële redenen.

Gouverneur Baamonde verkeerde tot op heden toe in dat geval; de kranten beweerden zelfs openlijk dat hij daarvoor 400 pesetas per dag ontving. Heel aardig vind ik dit van die bladen niet, maar 't is nu eenmaal zoo! Blijf het daarbij echter maar! Neen, zij lichten de regeering over deze praktijken in, met het gevolg dat de regeering van Madrid uit officieel vragen liet, natuurlijk aan Baamonde zelf: Wordt er roulette gespeeld?

En de gouverneur antwoordt: Te Valencia wordt niet gespeeld, en wie dit beweert liegt. Ook in het Casino wordt niet gespeeld, heeft men mij gezegd; en het woord van degenen, die mij dit verzekeren komt mij geloofwaardig voor. Hun woord is mij voldoende!

Zoo vat een Spaansch gouverneur zijn plicht op. Zelf 't feit gaan constateeren kan hij niet, om... ahm... financiële redenen.

Nu weet ik wat het zeggen wil... gouverneur van een Spaansche stad te zijn, want mijn oogen niet geloovende, ik kon immers droomen, heb ik zelf een peseta op het groene laken geworpen, om direct het harkje van den croupier die weg te zien sleepen, wanneer een ander nummer als het mijne uitkwam.

Faites votre jeu, messieurs... Rien ne va plus! Treize... impair... rouge!

Een oogenblik daarna worden mij, winnende met no. 17, vijftientwintig pesetas toegeschoven, die ik, ze op rood zettende dadelijk weer verlies. Dan weet ik, wat een Spaansch gouverneur is! Ik zie een heer 500 pesetas op zwart zetten... ze verliezen... een ander in 10 minuten, waarin (stel u voor) 18 maal de roulette in beweging gezet is, 1700 pesetas winnen.

Rondom de twee tafels, de een met 36, de andere met 25 nummers, zitten de dwazen, met systemen, koortsoogen en bevende

FEUILLETON.

Nelly's millioenen.

Roman van
W. HEGELER.

33)

„Stil! Een oogenblik. Ik moet even nog den toren afmaken.”

En, het hoofd weer neigend over het boek, trok zij met haar potlood een paar lange strepen.

Over dit kleine woordje: „Stil! Stoor mij niet!” was de luitenant in zijnen aanloop gestruikeld.

„Ik kan haar niet zoo overrompelen”, dacht hij — „anders is de schrik te groot. Ik zal wachten tot zij klaar is, en dan zal ik wel mijn draai weten te vinden.”

Maar terwijl hij zoo ontnuchterd en ontevreden rondkeek, ontsnapte hem bijna een schreeuw van woede. Want, reeds dicht bij, uit de naaste bocht, dook daar eene rechteboot op — en aan het geruite jasje herkende hij den rug van den griffier Schmitz.

Hij wilde de riemen in het water steken en vluchten. Maar wat zou dit baten? — Van veiligheid was toch geen sprake meer. En Schmitz woude het water op, alsof hij roeide voor zijn leven.

Nu bespeurde ook Nelly het naderende bootje.

handen... om hun goede geld onder 't harkje van den croupier te zien verdwijnen. Ik zie een tooneel: een huilend vrouwtje, dat haar man poogt weg te halen, uitgevloekt wordt en beschaamd terug gaat naar de balzaal. Maar gespeeld wordt er niet!! En gouverneur Baamonde ziet niets of wil niets zien. Lieve heer, je bent ook maar enkele malen in je leven gouverneur; valt je ministerie — dan moet je kunnen rentenieren.

En daar heb je 't gegooi in de glazen al: Moret af, Canalejas aan! Gisteravond bereikte ons het telegram. De uiterste linkerzijde zit op 't kussen. Commentaren daarover zal ik maar niet geven, die bereiken u in Holland sneller dan mij te Valencia. 't Was ook al reeds lang voorspeld, maar men geloofde aan een cabinet d'affaires onder Weyler.

Zoo'n kabinets-verandering gebeurt hier zonder dat je 't merkt. Geen drukte in de straten, niets. Je leest het in de kranten, daarmee uit. Geen drukte of vreugde op straat! Ministeries wisselen hier om de drie maanden en direct daarop komen de wisselingen van gouverneurs en de verdere sleep! Heeft hij geen gelijk, Baamonde; daar heb je 't al! Nu wordt er eerst recht gespeeld, nu is er weer niets verboden in Spanje, jammer dat het carnaval net voorbij is.

Wie zich een Spaansch carnaval gezellig en prettig denkt, als het bij ons in Brabant, als het in België kan zijn, vergist zich wel sterk. Waar het genoegen van een Spaansch carnaval eigenlijk in zit, heb ik nooit begrepen. De maskers werpen elkaar confetti toe, of serpentines, zwigend, zonder een lach. Meestal gaan de maskers dadelijk af en dan zie je de pret. Met een gezicht of ze iets heel ernstigs verrichten, zitten ze op de paarden en varkens van een eenzamen draaimolen te hobbelen, in de theaters dansen ze, de lijven stijf aaneengedrukt, langzaam en kalm, of ze er een prijs mee moesten verdienen, ze gaan in 'n café wat eten, daarna slapen... Ziedaar het Spaansche carnaval. De Spanjaard blijft even kalm en ernstig als gewoonlijk, als zijn Moorsche voorvaderen.

Op de Alameda vanuit de heen en weer rijdende rijtuigen werpen ze elkaar confettigevulde eieren toe, zoo hard mogelijk, en meenen dat de grootste eer is iemand een blauw oog gegooit te hebben. Geen zang, geen lach, alleen wat muziek, wat drukte, wat meer volk op de been. *C'est tout*. Geen dronken menschen ook... overal de bijna komische ernst, een domino met een domineesgezicht, een duivel met brave Hendrik-oogen. Feestvieren kan de Spanjaard hoegenaamd niet, dat schreef ik vroeger reeds, dit zit niet in 't bloed, de Oostersche ernst is bij hem achter gebleven, uitgelatenheid gaat hem niet af.

Nu vasten we. Dat wil zeggen, gisteren bestond het diner uit allerlei lekkere en fijne visschen, vandaag weer uit biefstukjes en wat daar verder bij behoort. Zwaar valt dit vasten dus niet.

En morgen zeg ik Valencia adieu. Ga naar zuidelijker streken. Ook het afscheid valt me niet hard. De derde stad van Spanje... Valencia... is een nest, een stadje uit den achterhoek. Als alle Spaansche steden, uitgezonderd Barcelona, geestdoodend stil. Alle vreemdelingen, die hier jaren wonden, klagen er over: Je gaat hier geestelijk dood, je dut hier in, zeggen zij. De antieke gebouwen, de azulajoes-koepelen, de schilderachtige straatjes... je ziet ze na enkele maanden niet meer, je gaat alles voorbij en leeft je plantenleven, alleen terende op de hoop... in den zomer nog eens iets van geciviliseerd Europa te mogen zien. Zwitserland of Parijs! Je leeft en zwogt te Valencia om... er weg te komen. Zelfs het klagen over het doodsche verkeer je.

De palmen vervelen je, omdat ze nooit kaal worden, de zon haat je, omdat zij je eeuwig in de oogen schijnt, je wordt indolent, verlangt niets anders meer dan weg te komen. Alleen een regenbui geeft nog eens wat afwisseling, met een liefkoozend gebaar zoek je je bestofte parapluie uit een hoek en voor eenige uren kan je verbeelden weer eens in een beschaafd land te zijn.

„Pas op! Pas op!” schreeuwde zij. „U zult ons aanvaren! Wij slaan om!”

Maar die met het geruite jasje schoot reeds toe, zoodat de beide schuitjes samenstieten en om elkander heendraaiden.

„Hola! Neem me niet kwalijk! 't Loopt wel af!” riep Schmitz.

„Alle duivels! Wat komt u hier doen?” mopperde de luitenant.

„Wel, ik ben ook een beetje aan 't roeien.”

„Dan hoeft u toch niet als een razende Roland er op los te varen en andere men schen in den grond te boren!”

Met een draaide de luitenant zijn schuitje bij en roeide naar huis, terwijl Schmitz met het zijne niet van de zijde week.

„Wat wou u zooveel zeggen?” vroeg Nelly.

„Ik?... Ooh — niets... Ik ben 't verge-

ten.”

„Dan was 't zeker niet veel bijzonders.”

De griffier grinnikte met een gezicht als een kalkoenschen haan, en de luitenant keek als een oorworm. Nelly echter staarde verbaasd de beide heeren aan. Het was toch merkwaardig, hoe barsch en onvriendelijk zij soms tegen elkander waren.

Luitenant Von Kalderhot broedde den gansen dag over reisplannen. Maar zijn koffer bleef ongepakt. 's Avonds ging hij met den schilder in de Kurzaal en verloor een hoop geld bij het baccarat. Maar dit trok hij zich niet aan. Als iemand 's morgens twee milli-

Ik was nu een maand te Valencia, een Januariimaand, mijn parapluie bleef dicht. Dit genot werd me niet gegund. Ook ik ben blij het morgen vaarwel te zeggen, en langs de kust Malaga te bereiken, misschien dat 't daar eens regent, al was 't ook maar wijn. Je verdroogt hier geestelijk... Mijn vulpenhouder voor een regenbui!

Is de ouderdom een ongeneeslijke kwaal?

De ouderdom heeft ten allen tijde gegolden als een noodzakelijk kwaad, dat men, hoe vreugdevol het leven ook zij, na een zeker tijdsverloop op den koop toe moet slikken, een noodlot, waaraan geen ontkomen bestaat, als gevolg van het langzaam afnemen der krachten en van het weerstandsvermogen, nadat de hoogste lichamelijke en geestelijke ontwikkeling bereikt was.

Want op dit laatste volgt onherroepelijk de teruggaande ontwikkeling, die men beter „afwikkeling”, „seniele aftakeling” of „seniliteit” zou kunnen noemen (van het Latijnsche *senilis*, d. i. tot de grijsaards behoorend.)

Deze kenmerkt zich in den aanvang slechts door het spoediger vermoeid zijn bij inspanning door grootere gevoeligheid voor ziekten en schadelijke invloeden en het langzamer herstellen daarvan, door geringere energie der levensverrichtingen, enz., hetgeen alles met het klimmen der jaren meer en meer toeneemt!

En toch: hoe overtuigd men ook steeds ervan moge geweest zijn naar deze fatale toekomst — hetzij vroeg of laat — onafwendbaar is, zoo was het toch, reeds van de oudste tijden af, een veelbelovend ideaal, om den ouderdom die algemeenste, lastigste en onvermijdelijkste van alle menschenlijke kwalen en bezoeken, door geneesmiddelen of voorbehoedmiddelen op de vlucht te jagen.

Voor die opvatting was in vroegere tijden, toen men omtrent de oorzaken van den dood en van den ouderdom nog geen wetenschappelijke verklaring en van de levensleer zelfs nog geen flauw begrip had, een gereede aanleiding te vinden in de aangeboren gehechtheid van den mensch aan 't leven, en dit was ook de reden, dat de volken der oudheid aan hun uitmuntende mannen of mythische personen meestal een zeer hoogen ouderdom toekenden, ten einde hen in de oogen hunner tijdgenooten op een hooger standpunt te plaatsen.

Wij vinden dat bij de aartsvaders, de profeten en andere bijbelsche personen, bij de Babyloniërs, die den leeftijd hunner oudste patriarchen bij duizenden jaren telden en bij de Indiërs, die hun koningen en brahmanen zelfs millioenen jaren oud lieten worden.

Met dien vurigen wensch van het gans van de menschheid, om zoo lang en zoo aangenaam mogelijk van het leven te genieten, valt al zeer slecht de omstandigheid te rijmen, dat men het in zijn levenswijze er schijnbaar op toelagde, om het leven zooveel mogelijk te verkorten en ongenietbaar te maken. Met de eischen der gezondheid en der levensleer immers werd, tot voor korten tijd, zelfs niet de minste rekening gehouden, hoewel dat zeker wel de eerste voorwaarden waren, om het leven te verlengen en de gebreken van den ouderdom zoover mogelijk te verschuiven.

Eerst in den nieuweren tijd is daarin — dank zij den vooruitgang der hygiëne en de verbetering der volksgezondheid — een merkbare verandering ten goede gekomen, en de voormannen op dit gebied mogen er met voldoening op wijzen, dat door hun streven de ouderdom — wel is waar niet genezen — maar dan toch, door de vermindering der sterfte, tot een later tijdstip verschoven, en door de beperking van het percentage der ziektegevallen dragelijker geworden is. Doch hoe heilzaam deze verbeteringen ook mogen zijn, zoo is men toch nog in de verste verte niet gekomen tot een finale afschaffing van de gebreken des ouderdoms.

Gewoonlijk wordt voor de maximale leeftijdsgrens van den mensch — behoudens zeldzame uitzonderingen — een ouderdom van 70 à 80 jaren aangenomen. Men wijst daarbij in den regel ook op enkele bijbelteksten, waaruit

oen verspeeld heeft, dan maakt het niet veel uit of hij 's avonds nog een duizend francs méér moet afschrijven.

De teekenen en wonderen vermeerderden zich. Nelly werd heelemaal confuus onder al de attenties en lievheden, die men haar bewees.

Op zekeren dag kwam zij van eene boodschap thuis en zag Jean voor den ingang van het hotel staan. Met de kalme gelatenheid van een man, die al de wederwaardigheden en wisselvalligheden des levens reeds achter zich heeft, turde de brave oberkellner over de straat.

Nelly geneerde zich altoos een weinig om onder de oogen van dezen grootwaardigheidsbekleeder de trap op te gaan, want gewoonlijk monsterde hij haar met een gestrengen blik, alsof hij zeggen wilde: „U, juffertje, met dien hoed, hoort hier eigenlijk niet thuis.”

Ditmaal echter maakte Jean voor haar eene diepe buiging, vroeg of het gnädige Fräulein eene wandeling of eene boodschap had gedaan, hoe 't haar te Montreux beviel, en nog allerlei méér van dien aard.

„Raadselachtig!” dacht Nelly. „Mysterieus.” Zij trad in haar kamertje. Toen zij haren hoed had afgezet, keek zij toevallig eens uit het venster. Daar stond beneden in den tuin een heer, die, zoodra zij zich vertoonde, een binoole voor zijne oogen hield. Het was de heer Schmitz. Wat mocht die daar boven wel te

hetzelfde zou blijken, zooals in Psalm 90 vers 10, waar te lezen staat: „Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn „zeventig” jaar of, zoo wij zeer sterk zijn, 80 jaar”, en in het boek Jezus Sirach, kap. 18, vers 8, waar het heet: „Als de mensch lang leeft, leeft hij honderd jaren”. De normale en gezonde mensch zou dus gemiddeld op den leeftijd van 80 jaren „uitgeleefd” zijn; dit zou het tijdstip zijn van den „natuurlijken dood”, die niet het gevolg is van een bepaalde ziekte, doch uitsluitend van het onbruikbaar worden van de lichaamsorganen; waarvan het leven afhankelijk is. Doch het is er ver van af, dat alle menschen — of zelfs slechts de meerderheid van hen — die grens ook werkelijk zouden bereiken; integendeel: de sterftecijfers leeren, dat het slechts aan zeer weinigen vergund is, dien hoogen leeftijd deelachtig te worden. Slechts zeer enkelen sterven hun „natuurlijken dood”, niet minder dan 96—99 procent gaan door ziekten of ongevallen te gronde.

En toch zou, zooals indertijd door prof. L. Bichner en door Flourens aangetoond werd, de normale levensduur van den mensch eigenlijk 100 jaren moeten bedragen, en bij enkelen ook wel tot 120 jaren verlengd kunnen worden. Men heeft namelijk gevonden, dat de levensduur der zoogdieren gemiddeld 5 maal zooveel bedraagt als de duur van het tijdperk van groei tot aan het bereiken van den vollen wasdom. Voor de zoogdieren is die groei geëindigd, als de vereeniging der beenderen met hun gewrichtskraakbeenen volkomen tot stand gekomen is, hetgeen in den regel niet geschiedt vóór het einde van het eerste vijfde gedeelte van het leven. Daar die vergroeiing nu bij den mensch op zijn 20e jaar plaats heeft, kan men, door analogie, voor hem de grens van den normalen levensduur op 100 jaren stellen.

Voor elken mensch, die onder normale omstandigheden geleefd heeft, zou dus de kans bestaan, of die grens te bereiken, of zelfs ook wel eens te overschrijden. Wij weten echter aan hoe weinigen slechts die kans vergund wordt en reeds daaruit blijkt, hoeveel de natuur ons in dit opzicht nog te kort doet. Of liever: het is niet de natuur, die daarvan de schuld is, doch wij zelf zijn, door onze ondoeltreffende en anti-hygiënische levenswijze, de oorzaak daarvan. Reeds Seneca, de uitnemende wijsgeer uit de Romeinsche oudheid, heeft vóór bijna 19 eeuwen gezegd: „Ons leven is niet kort uit zichzelf, doch wij maken het kort” en in den nieuweren tijd zeide Flourens: „De mensch sterft niet, hij brengt zichzelf om het leven”. En nu moet erkend worden, dat men de waarheid van deze gezegden in onzen tijd meer en meer leert inzien en dat wij wellicht op den goeden weg zijn, om éénmaal dien levensduur te bereiken, waarop wij rechtens aanspraak hebben, door ten gevolge van een meer hygiënische levenswijze, de sterfte te beperken en ziekte te voorkomen.

Doch met zulk een wissel op de toekomst zijn velen nog volstrekt niet tevreden, evenmin als met de voorspiegeling van een langeren gemiddelen levensduur. Er zijn tegenwoordig menschen — en dat niet slechts onder de leeken, doch ook onder ernstige geleerden — die niets te doen willen hebben met die halve maatregelen, doch in het bezit beweren te zijn van meer afdoende en sneller werkende geneesmiddelen tegen den ouderdom, ja die niets meer of minder op het oog hebben, dan een radicale afschaffing van den ouderdom — of wellicht zelfs van den dood.

Het denkbeeld is trouwens niet nieuw, want het heeft reeds seder de grijze oudheid in 's menschen brein rondgespookt, zij het ook in een geheel anderen dan den tegenwoordigen „wetenschappelijken” vorm, bij de beoefenaars der levensleer. Het waren destijds meer bepaalde „verjongingskuren”, die men op het oog had en vooral in de middeleeuwen heeft men zich daarmee op allerlei wijzen beziggehouden.

Reeds in oeroude tijden was de gewoonte bekend, om op het voetspoor van sommige levende wezens, de bijna uitgebrande olie van het menschenlijke levenslampje bij te vullen met verse olie van krachtige, jeugdige en frische lichamen. De onschadelijkste vorm

kijkken hebben?... Zij draaide haar hoofd in de hoogte... Niets dan blauwe hemel. En toen zij omlaag keek, hield de andere nog steeds het glas op haar gevestigd.

„Hoe komiek!” dacht zij. „De man staart naar mij alsof ik een nieuwen ontdekke komet was!”

Nog andere wonderlijkheden vielen haar op. René Basch doorboorde haar bij de zittingen voor het portret met zijne koolzwarte oogen; dan kreunde hij diep en akelig, alsof hij eene slechte spijsvertering had. En de luitenant had bij het blindemannetje spelen, toen hij haar te pakken kreeg, hare hand gegrepen en die heel warm gedrukt... Het was eigenlijk heel onbehoorlijk geweest, vond Nelly. Maar — misschien had zij 't zich ook maar verbeeld.

Middelwijd, terwijl haar geest voor al deze raadseelen stilstond, kreeg zij eene bevlieging van heel practischen aard. Zij schreef een langen brief aan den advocaat Schloster, haren voogd, waarin zij hem uiteenzette dat zij gouvernante wilde worden. Redenen tot dit besluit had zij bij de honderd. Maar toen zij het schrijven nog eens overlas, werd zij zelf benauwd en bang van al de zelfverloochening en den heiligen ijver, dien zij zich voor de toekomst had opgelegd.

(Wordt vervolgd)

van deze zoogenaamde „gerokomie“, dat is : de kunst van het verjongen van grijsaards (van het Gr. *gerokomia* = de verpleging van oude lieden), was dat men afgeleefde grijsaards liet slapen tusschen jeugdige en krachtige individua's van hetzelfde of van het andere geslacht. In de middeleeuwen was deze curieuze methode van oprisessen zeer veel in zwang, en wel voor een deel op grond van bijbelsche overwegingen, want men gaf er toen den naam aan van „sunemitisme“, naar de geboorteplaats Sunem van de schoone Abisag, welke volgens de boeken der Koningen de oude David zich als verpleegster had uitgekozen.

Hierbij zouden het de „zenuw-uitstroomingen“ van de jonge lieden zijn, die voornamelijk oprisessend op de hersenen der oude heeren werkten, want, zooals wij nog zien zullen, wordt ook tegenwoordig de oorsprong van den ouderdom hoofdzakelijk in de hersenen gezocht. Of deze maatregelen werkelijk eenige merkbare uitkomsten ten goede opleverden, wordt niet vermeld; in elk geval zal dit natuurlijk slechts zeer tijdelijk het geval zijn geweest, als gevolg eener suggestie op de hersenen.

Van geheel anderen aard waren sommige verjongingskuren in de middeleeuwen, die op de raadselachtige uitstroomingen althans dit voor hadden, dat zij zichtbaar, voelbaar en tastbaar waren: de genezing door jong bloed.

Vóór wij daarover spreken moeten wij echter eerst nog een anderen uitwas van het middeleeuwsche bijgeloof herdenken, dat in geheimzinnigheid den zenuwuitstroomingen der Sunemieten niets toegaf nl.: den „steen der wijzen“, een geneesmiddel, dat gebrouwen werd in het brein der fantastische alchimisten en dat gedurende de geheele periode der middeleeuwen, en nog lang daarna, zooveel hoofden warm gemaakt en hersenen in de war gebracht heeft. Dit eeuwenlang gezocht, doch nooit gevonden, maar toch aan de ingewijden, de „adepten“ der alchimie, naar hun bewering welbekende preparaat, was oorspronkelijk bestemd, om de onedele metalen in goud om te zetten en het wanhopige, troosteloze, tijd en geld verslindende, zoeken naar dat chemisch preparaat vormde eigenlijk het uitsluitende doel van de oudste chemische onderzoekingen, in die dagen der duisternis op geestelijk gebied.

Later begon men echter den onvolmaaktten toestand der gewone, onedele metalen als een soort van ziekte te beschouwen; slechts de edele metalen: goud en zilver, waren volmaakt en gezond, zooals wij nog thans spreken van „noodlijvende“ beurzen, waarin die gezonde metalen schaars vertegenwoordigd zijn. En de zieke metalen zouden gezond gemaakt kunnen worden, door er de eigenschappen aan mede te deelen van een universeel geneesmiddel, dat alle volmaakte kenmerken in zich verenigde, zoodat het met de schitterendste namen gedoopt werd, zooals: steen der wijzen, groot elixer, „finctuur der filosofen“, enz.

Het lag dus voor de hand, om aan zulk een volmaakt preparaat ook een geneeskrachtige werking op het lichaam van den mensch, uit den aard der zaak zoo zwak, broos en verankelij, toe te kennen, daaraan insgelijks een hogere volmaking te verleenen en hem dus niet slechts gezond te maken, doch hem ook een lang en gelukkig leven te verschaffen. Daarom noemde men den steen der wijzen ook „de groote medicijne“ en men beschouwde hem als een geneesmiddel tegen alle mogelijke menschelijke kwalen, dus ook tegen die van den ouderdom. In al die eeuwen is het echter bij zoeken naar dit preparaat gebleven, men heeft het nooit gevonden — en dus nog veel minder toegepast.

Wel heeft men dit, zooals wij zoeven zeiden, destijds langs andere wegen beproefd. Gedurende de middeleeuwen bestond er een sterke neiging bij oudere lieden, om zich op te frissen met jong bloed en de Italiaansche arts en wijsgeer Marsilius Ficinus verklaart in een werk, dat in het laatst van de 15e eeuw verscheen, „dat men den menschelijken boom moet begieten, als hij, tusschen de 60 en 70 jaren, begint te verdorren.“ Zelfs het opzuigen van het bloed uit de geopende aderen van den arm van jongelingen, werd destijds door geneesheeren aan grijsaards aanbevolen.

Behalve de meening, dat het bloed de zetel is van de „levensgeesten“, lag daaraan, ook het denkbeeld ten grondslag van een zekere lichamelijke versmelting, zooals men die later, na de uitvinding van den mikroskoop, bij vele lagere organismen, bijvoorbeeld bij de trilhaarinfusorien, waargenomen heeft.

Het is de zoogenaamde „conjugatie“, door den Franschen diervkundige Maupas ontdekt en dus ditmaal volstrekt geen fabel of fantasie, doch pure werkelijkheid, door de wetenschap vastgesteld. Zij bestaat daarin, dat twee van die éénceelige wezentjes, als zij op een zekeren trap van ontwikkeling gekomen zijn, zich tegen elkaar leggen, en door een wederkeerige uitwisseling van de bestanddeelen hunner oelkernen, elkaar als individua's versterken en alzoo het eindigen van hun beider levensverschijnselen voorkomen.

Zoo zou er dan ook bij den mensch een dergelijke conjugatie of versmelting der levenssappen mogelijk zijn. De beroemde Duitse arts Hufeland (1762—1833) heeft zich in zijn boek „*Makrobiotik*“, dat is: de kunst om lang te leven, in dit opzicht ernstig bezig gehouden met de zoogenaamde transfusie van het bloed van een jonger individu in de bloedvaten van 'n ouder dito, iets wat, zooals bekend is, ook nog tegenwoordig wel bij ernstig verzwakte patiënten, ter versterking in

praktijk wordt gebracht, doch dat Hufeland van tijd tot tijd wilde herhalen, bij wijze van verjongingskuren. Dit blijft echter steeds een gevaarlijke operatie en zou de kunst om het menschelijk leven te verlengen wel eens met den plotseligen dood kunnen eindigen...

In den nieuweren tijd zijn er insgelijks profeten opgestaan, die aan de menschheid het evangelie brachten van de verjonging en aan de genezing der kwalen van den ouderdom. De Fransche hoogleeraar Brown-Séguard heeft in 1889 een preparaat uitgevonden, naar hem „séguardine“ genoemd, dat bij onderhuidse inspuiting bij ouderen van dagen, aan dezen de lichamelijke en geestelijke jeugd zou teruggeven, een soort humbug, die slechts een medelijdend schouderophalen bij de deskundigen heeft opgewekt.

Meer schijnt er voorloopig te zeggen voor de theorie van prof. Metschnikoff, te Parijs. Wij herinneren er aan, dat deze geleerde zijn heil voor de menschheid zoekt in het nuttigen van „Yoghurt“, een soort van zure melk, uit Bulgarije afkomstig, die de darmrotting zou tegengaan en daardoor de zelfvergiftiging voorkomen, die, volgens hem, de oorzaak zou zijn van den korteren levensduur.

Terwijl ook hierover natuurlijk de ervaring nog geen uitspraak gedaan heeft, zoo is dit toch bovendien meer een hygiënische maatregel in 't algemeen, dan een heilmiddel tegen den ouderdom zelf.

(Tel.) Dr. A. J. C. SNIJDERS.

Predikbeurten.

Roomsch-Katholieke Gemeente.

Zondag 20 Maart 1910.

Palmzondag.

's Morgens te 7 uur Hoogdienst.
's Morgens 8½ uur Stille dienst.
's Avonds te 6 uur lof, waaronder Lijdensmeditatie.

Donderdag 24 Maart 1910.

's Morgens te 6½ uur Pontificale Hoogdienst.
's Avonds 6 uur Lof.

Vrijdag 25 Maart 1910.

Goede Vrijdag.

's Morgens te 7 uur Plechtigheden.
's Avonds te 6 uur Lof en Lijdensmeditatie.

Zaterdag 26 Maart 1910.

's Morgens te 7 uur Hoogdienst.

Elken Zaterdag des morgens te 7 ure de H. Mis, daarna Maleische onderrichting.

Meester-Cornelis.

Zondag 20 Maart 1910.

In de kapel der Eerw. Zusters Ursulinen, hoek gang Solitude, de dienst te 7½ ure.

Evangelische Gemeente.

Zondag 20 Maart 1910.

's Morgens te 9 uur.

Bevestiging van nieuwe lidmaten.
Willemskerk: Ds. Rooker.

Nieuwekerk: „ Nieuwenhuis. Voorbereiding tot het H. Avondmaal.

Buitenkerk: „ Breijer. H. Avondmaal.

Vrijdag 25 Maart 1910.

Goede Vrijdag.

's Avonds te 6½ uur.

Willemskerk: Ds. Rooker.

Nieuwekerk: „ Nieuwenhuis.

Buitenkerk: „ Breijer.

Maleische dienst.

Nieuwekerk.

Zondag 20 Maart 1910.

's Avonds te 6½ uur.

Voorbereiding tot het H. Avondmaal.

Zaterdag 26 Maart 1910.

's Avonds te 6½ uur.

Bediening van het H. Avondmaal.

In het Evangelisatielokaal op Molenvliet.

Donderdag 24 Maart 1910.

's Avonds te 6½ uur.

Door den Godsdienstleeraar P. B. Haag.

Bijbellezing.

Nieuwekerk.

Donderdag 24 Maart 1910.

Geen dienst.

Kerk in het Diaconessenhuis te Tjikini.

Zondag 20 Maart 1910.

Geen dienst.

Nieuwe Kerk te Meester-Cornelis.

Zondag 20 Maart 1910.

's Morgens te 9 uur.

Bevestiging van nieuwe lidmaten.

Voorbereiding tot de viering van het Heilige Avondmaal.

Ds. Hennemann.

Protestantsche Gemeente te Buitenzorg: op Palm Zondag 20 Maart, des voormiddags 9 uur. Bevestiging van nieuwe leden; op Goeden Vrijdag 25 Maart des avonds half zeven: Bediening van het H. Avondmaal, op Zondag 27 Maart 1e Paaschdag des voormiddags 9 uur gewone Godsdienstoefening.

Protestantsche Gemeente te Soekaboemi: op Maandag 28 Maart, 2e Paaschdag, des voormiddags 9 uur.

ADVERTENTIE.

„Premiata Scuola Dante“

onder subsidie van de Ital. Regeering.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING.

Speciale School voor de Italiaansche Taal. Parapattan no. 34.

Mademoiselle Bonnet

donne

leçons de français

conversation, grammaire etc.

36aZ Adresse 6, Koningsplein Zuid.

„Nederland“ & „Rotterdamsche Lloyd“.

Wekelijksche Maildienst Java-Nederland.

per S. M. N. via Singapore, Sabang, Colombo, Suez, Genua, Algiers, Tanger, Lissabon naar Amsterdam.

per R. L. via Padang, Colombo, Suez, Marseille, Tenger, Lissabon naar Rotterdam.

Vertrek van Batavia.

S. M. Nederland.

24 Maart 1910 S.S. GROTTUS.
7 April „ Koning Willem III.
21 April „ ORANJE.
5 Mei „ REMBRANDT.
19 Mei „ Koning Willem I.
2 Juni „ VONDEL.
16 Juni „ Kon. Wilhelmina (*).
30 Juni „ Kon. Willem II. (*).

De Agenten:

De Scheepsagentuur.

Telegr. „Agentuur“. Telef. Passagezaken 25.
„Vrachtzaken 1022.

(*) Doet Colombo niet aan.

De schepen zijn speciaal voor den tropischen dienst ingericht, geheel electrisch verlicht, voorzien van electrische waaiers in de hutten en van alle verdere geriefelikheden ten behoeve van de passagiers.

154a WZ

KONINKLIJKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ.

Vaarbeurten van Batavia.

Rumphius, ZONDAG 20 MAART 4 N. voor passagiers alleen, naar Semarang en Soerabaja; met overschepping te Soerabaja naar Soemenap, Banjoewangi, Tjoepel, Boeleleng, Ampenan en Benoa.

Reijnt, MAANDAG 21 MAART 5.30 N. naar Belawan-Deli; met overschepping te Belawan-Deli naar Asahan, Paneh, Si-Djawi-Djawi, Bengkalis, Siak en Pakan-Baroe.

Coen, DINSDAG 22 MAART 12 M. naar Telok-Betong, Kroë, Benkoelen, Padang, Oelès-Lheuë, Sabang, Sigli, Lho-Seumawé, Langsa en Penang.

Camphuys, DINSDAG 22 MAART 5.30 N. naar Cheribon, Tegal, Pekalongan, Semarang, Soerabaja, Boeleleng, Makassar, Balikpapan, Paleleh, Menado, Siaoe, Taroena, Peta, Tamako, Talisse, Ternate, Totok, Kota-Boena, Gorontalo en Tominihoet; met overschepping te Soerabaja naar Laboean-Hadji, Taliwang en Soembawa, Soemenap, Bandjermasin, Stagen, Kota-Baroe, Samarinda en Donggala en naar Balikpapan en Pasir (via Donggala) en naar Banjoewangi, Karabg-Asem, Koesambe, Benoa en Ampenan.

De Kock, DONDERDAG 24 MAART 5.30 N. naar Cheribon en Semarang.

Rochussen, DONDERDAG 24 MAART 5.30 N. naar Singapore.

Le Maire, VRIJDAG 25 MAART 10 N. naar Anjer, Kalianda en Telok-Betong.

Van Riebeeck, ZATERDAG 26 MAART 9 V. naar Singapore; met overschepping aldaar naar Prigi-Radja en Rengat en naar Bengkalis, Siak, Pakan-Baroe, Paneh en Asahan en naar de Anambas en Natoena-eilanden.

De Carpentier, ZATERDAG 26 MAART 12 M. naar Toboali, Muntok en Palembang; met overschepping te Palembang naar Sekajoe, Lakitan en Moeara-Klingi en naar Moeara-Enim.

Rumphius, ZATERDAG 26 MAART 3.15 N. voor passagiers alleen, naar Singapore en Belawan-Deli; met overschepping te Belawan-Deli naar Batoe-Bahra, Asahan en Paneh.

Laurens Pit, ZATERDAG 26 MAART 4 N. naar Menggala.

Alting, ZONDAG 27 MAART 9 V. naar Tandjong-Pandan en Pontianak.

Bantam, MAANDAG 28 MAART 5.30 N. naar Telok-Betong, Benkoelen en Padang en naar Bintoehan (via Padang); met overschepping te Padang naar Poeloe-Tello, Telok-Dalem, Nako-eilanden, Lahewa, Goehoe-Sitoli, Si-Bolga, Baros, Singkel, Sinabang, Tapa-Toean, Meulaboh en Tjalang.

Van Noort, MAANDAG 28 MAART 5.30 N. naar Cheribon, Tegal, Pekalongan, Semarang, Soerabaja, Ampenan, Soembawa, Bima, Waingapoe, Endé, Sawoe, Roti, Koepang Atapoepoe, Timor-Dilly, Ilwaki, Kisar, Serwaroe en Port-Darwin; met overschepping te Soerabaja naar Bawean en naar Bandjermasin en naar Soemenap, Banjoewangi, Tjoepel, Boeleleng en Benoa; met overschepping te Bandjermasin naar Stagen, Kota-Baroe, Balikpapan, Samarinda, Tarakan en Berouw en naar Semoeda, Sampit, Pegutan, Kampong-Tengah, Mendawei, Pangkalan-Bon en Koemai en naar Marabahan, Boentok, Moeara-Teweh en Poeroek-Tjahoe.

De Kock, DINSDAG 29 MAART 9 V. naar Muntok, Palembang, Moeara-Saba en Djambi. Mossel, DINSDAG 29 MAART 5.30 N. naar Soerabaja, Boeleleng, Ampenan, Makassar, Tifoe, Amboina, Banda, Saparoea, Amahel, Piroe, Kajeli, Wahai, Kokas, Fak-Fak, Geser en Taloeti-baai en, voor goederen alleen, naar Toelal, Dobo, Merauke, Tapa, Adaoet, Lelingloewan en Elat; met overschepping te Makassar naar Paré-Paré, Madjene, Mamoejdje, Donggala, Toli-Toli, Bwool, Paleh-leh, Soemalata, Kwandang, Bolaang-Itang, Bolaang-Mongondou, Amoeang en Menado en naar Boeton, Kandari, Salabangka, Boengkoek, Loewoek, Banggai-Archipel en Gorontalo en naar Bonthain, Saleier, Sindjai, Badjowe, Palima, Palopo, Malili en Kolakka.

Maetsuijcker, DINSDAG 29 MAART 10 N. naar Anjer, Kalianda en Telok-Betong.

Van der Capellen, DONDERDAG 31 MAART 5.30 N. naar Cheribon en Semarang.

Op bijna alle lijnen zijn retourbiljetten 1e en 2e klasse verkrijgbaar tot den prijs van 1.70 maal het tarief enkele reis; de terugreis dient alsdan te worden aanvaard uiterlijk 6 maanden na den inschepingsdag.

Adhes voor vracht en passage bij de Agenten

De Scheepsagentuur.

1a WZ

Telefoon No. 1021 (Vracht) en 383 (Passage).

Java-Britsch-Indië Lijn

der Asiatic Steam Navigation Company Limited.

Directeuren te Calcutta: de Heeren TURNER MORRISON & Co.

Geregelde dienst tusschen JAVA — BRITSCHE-INDISCHE HAVENS.

Stoomers.	Aankomst Java.	Vermoedelijk vertrek Java.
-----------	----------------	----------------------------

Java naar Calcutta.

Obra | 19 Februari | 22 Maart.

Java naar Coromandel en Calcutta.

Rajput | 13 Januari | 18 Februari.

Java naar Madras, Copalpoore, Calcutta.

Pasha | 1 Februari | 6 Maart.

Java naar Rangoon.

Querimba | 12 Februari | 15 Maart.

Java naar Colombo, Karachi, Bombay.

Rajah | 7 Februari | 10 Maart.

Voor vracht en passage gelieve men zich te wenden tot de agenten:

MACLAINE WATSON & Co. Batavia.

Me. NEILL & Co., Semarang.

FRASER EATON & Co. Soerabaja.

Compagnie des Messageries Maritimes

Veertiendaagsche Maildienst via Singapore naar Marseille. Vertrek van Batavia per stoomschip „Haiphong“ in aansluiting met

1 April '10 Tonkin. 29 April '10 Océanien.
15 April „ Polynésien. 13 Mei „ Salazie.

Directe biljetten worden afgegeven van Batavia—Samarang—Soerabaja naar Marseille. Retourbiljetten zijn verkrijgbaar tegen 1 1/2 maal den prijs van een biljet enkele reis; zij zijn geldig van Batavia naar Yokohama en tusschenliggende havens zes maanden en van Batavia naar Marseille en tusschenliggende havens—Singapore uitgezonderd—twee aar, inbegrepen den duur der beide overtochten.

Passagiers 2e klasse voor Marseille worden naar Singapore in de 1e klasse vervoerd.

Inlichtingen verstrekken de Agenten:

A. PRINS & Co, ANEMAET & Co, REYNST & VINJU,
Semarang. Soerabaja. Batavia.

IJalma-Malaria-Expeller.
Probaat geneesmiddel tegen chronische Malaria f 6.— per trommel of rembour.
Agenten gevraagd, brieven aan
IJALMA SYNDICAAT,
Buitenzorg.

Hotel „PENSION“, Garoet.
Gelegen op het mooiste punt van Garoet
Beleefd aanbevolen,
83a Do Z Mevrouw N. HIELCKERT.

Cine Lumen

Manége — Tanah Abang.

Tengevolge van de

Groote overstroomingen

welke gedurende de maanden Januari en Februari j.l. in Frankrijk hebben plaats gehad, is er in de fabricage van

Pathé-films

eene tijdelijke vertraging ontstaan, en blijven zendingen van nieuwe films voorloopig weg.

De voorstellingen in CINE LUMEN zullen desniettemin worden voortgezet en tot nader order bestaan uit uitgezochte Programma's van zeer bezienswaardige, interessante en de leukste films van ietwat anderen datum.

Speciaal voor Hedenavond: Samson en Dalila. Stierengevecht te Sevilla.

10a WZ

Heerenkleeding Magazijn M. DE KONING.

Noordwijk.

Telefoon No. 591.

Weltevreden.

Ontpakte eene groote sortering in

Houten- en Stalen Koffers

zoomede LEDEREN VALIEZEN in verschillende modellen en afmetingen.
Tevens ontpakt de nieuwste genres in

Stroohoeden en Zonhoeden.

Nieuwe factuur ondergoederen in

171a Z

Nethemden en Flanellen Comète.

Mako Borstrokken, Souspantalons en Sokken.

Pas ontvangen:

Een partij keurige

Zijden stoffen en mouselinen toiletten, empire's,
blouse's wit en gekleurd.

Kinderhoeden, zakdoeken enz.

Ceintuurcorsetten in alle nummers van af f 1.50 per stuk.

G. E. IRVING & Co.,

Passar Baroe, Weltevreden.

139a Z

GELDLOTERIJ

VINCENTIUS TE BATAVIA

Trekking 15 Juni 1910.

1 Lot f 12.— Eerste prijs f 100,000.—
1/5 " " 3.— " " 20,000.—
1/10 " " 1.50 " " 10,000.—
1/20 " " 1.— " " 5,000.—
Franco Aanteekend plus 20 cent.
Postwissel boven f 10.— 10 cent Plakzegel.

TJIO TIANG BOUW,
TANAHABANG — WELTEVREDEN.
Telefoon No. 906. 1266

Bataviasche Geldloterij.

Hoofdprijs f 100,000.—
f 12.— per lot.

1/5 lot f 20,000 à f 3.—
1/10 " " 10,000 " " 1.60
1/20 " " 5,000 " " 1.—
1/50 " " 2,000 " " 0.50
1/100 " " 1,000 " " 0.30
1/200 " " 500 " " 0.20

Franco aanteekenen plus 20 ct.
Postwissel boven f 10.— 10 ct. plakzegel.
De origineele loten, die in bovengenoemde aandeelen verdeeld zijn, zijn bij de Javasche Bank alhier gedeponeerd.

KWEE SENG KIE, Pintoe Ketjil—Batavia.
KWEE HOAIJ TIN, Pantjoran—Batavia.
en TAN NAIJ DJIN, Hotel WAN LAIJ KIE,
Kebon Djati—Bandoeng. 1264

GELDLOTERIJ

Vincentius te Batavia.

trekking onherroepelijk 15 JUNI 1910.

heel lot f 12.— Hoofdprijs f 100,000.—
1/5 " " 3.10 " " 20,000.—
1/10 " " 1.70 " " 10,000.—
1/20 " " 1.10 " " 5,000.—

Franco aanteekend 20 cts. meer; alle aandeelen zijn voorzien van plakzegels. Origineele loten berusten bij den notaris A. J. C. HAZENBERG, Semarang.

LIEM KIK HONG.

1262 Kassier JACOBSON, Semarang.

GELDLOTERIJ

ten behoeve van de

Bataviasche Vincentius Stichting.

Groot f 500,000. Hoofdprijs f 100,000

1 lot . . . f 12.— } franco aanteekend
1/5 " . . . " 3.10 } f 0.20 meer.
1/10 " . . . " 1.70 }
1/20 " . . . " 1.10 }

De oorspronkelijke loten, in aandeelen gesplitst, berusten bij den Heer A. J. C. HAZENBERG, Notaris te Semarang. TAN SIAU TING, 69a WZ Semarang.

Geldloterij

VINCENTIUS te Batavia

f 12, 1/5 f 3.10, 1/10 f 1.70, 1/20 f 1.10
franco aanteekend 20 cents meer.

OEI DJIE HAIJ,

10a DiDoZ Kassier Handelsbank, Semarang.

f 12.— per lot Geldloterij Batavia.

HOOFDPRIJS f 100,000

Trekking 15 Juni 1910.

1/5 lot f 3.—, 1/10 f 1.75, 1/20 f 1.10.
De origineele loten berusten bij de Javasche Bank te Batavia.

TIO TEK HONG,

Passar-Baroe, Weltevreden.

Toko A. B. C., Bandoeng. 1265

De Loten der Nederlandsche 392ste Staatsloterij

ZIJN UITVERKOCHT.

De 393e NED. STAATSLOTERIJ vangt aan te trekken ongeveer Ult. Maart 1910, en worden de loten ook tegen dien tijd ontvangen. Bestellingen vergezeld van remise worden gaarne tijdig te gemoet gezien.

Heel lot f 90.—, half lot f 45.—, kwart lot f 22.50, vijfde lot f 18.—, tiende lot f 10.— twintigste lot f 5.—. Naar buiten plus porto aanteekenen. Trekkingsplan wordt bij ieder lot gevoegd en is op aanvraag gratis verkrijgbaar.

Bij uitloting met „Prijs“ of „Niet“ zenden wij ieder deelnemer eene Officieele lijst der trekking waarop het genomen nummer voorkomt.

Kassierskantoor SMITS & Co.,
66a Z Gang Secretarie—Weltevreden.

393e Staatsloterij.

Trekking Ultimo Maart

Slechts enkele loten, die tegen dien tijd worden ontvangen.

1/20 lot f 4.50.

Conlante afwikkeling.

Bestellingen worden aangenomen Gang Kleijkamp 14. 1590

SPOT GOEDKOOP !!!

14 krt. gouden dames horloge's à f 14. Extra platte nikkelen horloge's met id. ketting à f 5.— Extra platte zilveren horloge's met id. ketting à f 10.— Zilveren Walth's horloge's à f 22.50.

Id. met dubbele kas à f 27.50, 5 jaren garantie.

tie. Franco door geheel Nederl. Indië. — M. VAN BIENE, Horlogerie, Goud- en Zilvermederij, Bragaweg, BANDOENG, Telefoon No. 226. 163a WZ

EXTRA PLATTE HORLOGES

met prima Zwitsersche uurwerk, garantie 5 jaar.

In Wit METAAL à f 4. In ZILVER à f 7.50; In Goud 14 kar. à f 35.—

Zilveren Schakelkettingen f 2.50 f 3.— en f 4.— zeer solied.

ZILVEREN DAMES-HORLOGES f 5.—

ZILVEREN SAUTOIRS f 2.50. ZILVEREN SLEUTELHAKEN, zeer mooi model m/ring f 6.— Gouden Schakelarm-

banden f 15.— f 20.— f 30.— enz.

Brillianten oorschroeven f 75.— f 100.— f 125.— enz.

Mat gouden 14 kar. gedraaide Colliers (touwvormig) f 12.50, f 15, f 17.50. 16a WZ

Toko „DE CONCURRENT“, Bandoeng

Horlogers—Juweliers.

Rijtuig Fabriek

en RIJtuig VERHUURDERIJ

„Hôtel der Nederlanden“

GANG PATJENONGAN 68, telef. no. 629.

Het nieuwste systeem en de beste kwaliteit

Caoutchouc banden

in geheel Indië zijn verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Kom en oordeel zelf! 62a Z

Best werk.

Concurrentie Onmogelijk.

VERWEY & LUGARD'S

F.I.A.T. en ORYX

Automobielen

Strikt eerste klasse Automobielen.

F.I.A.T. het snelst en ORYX het lichtst

van alle automobielen.

Banden en onderdeelen en reparatieatelier.

1261

VERWEY & LUGARD, Koningsplein West--Wetevreden.

H. BONEFAAS,

DEN HAAG (Hoofdk. voor Export)

FABRIEK te HENGLO (O) Holland.

Levering direct aan Particulieren.

Onderstaande artikelen bieden wij wegens enormen voorraad zeer voordelig aan en zijn de qualiteiten gegarandeerd solide en zeer geschikt voor Indië.

Prima DAMAST No. 6.

Prachtig bloem-dessin met medaillon

TAFELLAKENS per stuk.

130 x 130 c.m.	f 1.65
130 x 150 "	" 1.90
160 x 170 "	" 2.60
160 x 200 "	" 3.20
160 x 250 "	" 3.90
160 x 300 "	" 4.70

SERVETTEN per dozijn.

60 x 60 c.m.	f 5.35
75 x 75 "	" 6.95

Vingerdoekjes 2.35

Prima BADHANDDOEKEN No. 7.

58 x 110 c.m. f 5.80 per dozijn.

Extra zwaar 60 x 120 " " 8.40 " "

Prima Solide JEANS (Drill)

voor Costuums etc.

Qual. S101 84 c.m. breed f 13.80 p. st. (40 El)

" S101 M. 70 " " 20.80 " " " "

zeer zware qualiteit.

Zendingen boven f 300.— geschieden franco iedere zeehaven, van zendingen beneden f 300.— wordt vracht op rekening gesteld, terwijl de betaling moet geschieden tegen overgave van connossement aan eene Bank. Kleine zendingen tot een gewicht van 5 KG. kunnen als remb. postpakket naar elk poststation verzonden worden.

1388

No 4711.

Eau de Cologne-, Odeurs en Zeep-soorten

van bovenstaand merk voorzien,
zijn van gegarandeerde **PRIMA** kwaliteit.

Eenige Importeurs **GEU WENRY & Co**

Steenbergen Soeurs

BATAVIA, NOORDWIJK.

PARIS 21, RUE DE PROVENCE.

Ontpakten:

Een groote collectie

fransche corsetten,

waaronder hooge, empire, directoire, lint, ceintuur en heup-corsetten.

27a Z

Bustehouders en Jarretelles.

DE
**„PHOSPHATINE
FALIÈRES“**

is het aangenaamste en best te verdragen voedsel voor kinderen van af den leeftijd van 6 à 7 maanden tijdens het spenen en vooral gedurende den groeitijd. Het vergemakkelijkt het doorkomen der tanden en verzekert de goede vorming van het beenderstelsel.

Vertegenwoordigers voor Ned-O-Indië: **RATHKAMP & Co.**

Batavia, Soerabaja, Medan-Deli, Bandoeng en Macassar.

Overal verkrijgbaar.

80a Z

**Vriend, 'k geef jou een goeden raad,
Neem ABDIJSIROOP te baat.**

Alle borst- en longaandoeningen, Asthma, Pleuritis en Malaria, wijken als bij tooverslag door de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo.

Prijs per flacon (in koper verpakt) f 1.75. Centraal Depôt L. E. AKKER, Rotterdam.
Hoofd-Depôt voor Ned. Indië: **RATHKAMP & Co.** Batavia, Medan, Soerabaja, Bandoeng en Makassar. Verkrijgbaar bij alle Apothekers, Drogisten en Tokohouders.
1593

**Steeds versche aanvoer van
Bevroren boter** in kisten van 54 pakjes à 1 pd. prima kwaliteit.

Boter in kisten van 54 pakjes à 1 pd. prima kwaliteit.

Australische Wijnen

Hazen, Konijnen, Gedroogde vruchten, Versche vruchten, Paardenvoer.

Corried Beef in kisten van 6 dozijn à 1 pd. ablikken.

Australisch Zoöleider.

Bevroren Schapenvleesch en Rindvleesch. Zoutvleesch in vaten van 100 en 50 E. pd.

Verkrijgbaar en detail aan de fabriek des morgens van 8-9.

Pulke Australische Hammen

in kisten van 10 stuks, van 9 1/2 à 10 pd.

Java Cold Storage and Eastern Trading and Agency Company Limited.

Fabriek Salemba, Weltevreden.

Alwaar het Hoofdkantoor gevestigd is.

81a Z

„SOEKABOEMI“

Victoria-Hôtel

Modern ingericht. 1e Rang huis.

2100 voet hoog, gelijkmatig koel klimaat.
Paviljoensysteem. In het centrum der stad.
Drie geneesheeren. Vier scholen.

BILLIJKE PRIJZEN.

Telegram-adres: „VICTORIA.“

34a WZ

Mevr. A. KEMPER-FRANKEN. Gang Passer Baroe 14.

Dames Hoeden- en Modemagazijn.

Bericht de ontvangst van een enorme zending pracht-goederen, w. o. Engelsche en Fransche modelhoeden, Rokken, Blouses, Auto- en Reismantels, Linnen- en Kantemantels, Mantelcostuums, Shawls, Robe en Empire toffetten, Chemises, Combinations, Ceintures, Mitaines, Waaiers, Haargarnituren, Linten en Kanten, Ruime keuze parasols en Corsetten enz. enz.
Iste Kwaliteit Goederen, — Concurrerende prijzen.

102a Z

Vierde Blad.

De Huisvriend.

Naar het Engelsch,
van E. NEWTON BUNGEY.

Ik ben moe, zuchtte Herbert Patterson, terwijl hij in een gemakstoel neerzank bij het vuur.

—Hè, hier is 't beter! Voegde hij er bij, genietend van de warmte en de gezelligheid en in gedachten een vergelijking makende tusschen deze en den snijdenden wind en de verblindende sneeuwjaacht, waardoor hij naar huis was geworsteld.

Zijn vrouw kwam naast hem staan en streek hem teeder over 't haar.

—Het avondeten is binnen twintig minuten klaar, Bert, zei ze. — Dan zal je wel uitrust zijn.

—Ja, lieve, antwoordde hij; — en ik zal 't maal eer aandoen.

Ze waren heel gelukkig, die twee, ondanks het feit, dat Patterson slechts twee pond per week verdiende en verhooging van salaris zelden voorkwam.

Het kleine huisje — waarvoor ze slechts elf shillings in de week betaalden, belastingen inbegrepen — was een tehuis in alle opzichten. Geen van beiden verlangde het beter; geen paleis kon voor hen zijn, wat dit huisje was.

—Ik hoop, dat nu Carton niet komt van avond, merkte Edith Patterson op.

Haar man haalde hulpeloos zijn schouders op.

—Dat hoop ik ook, antwoordde hij; — maar als hij komt, zullen we toch met hem moeten optrekken.

Henry Carton was de vlieg in de zelf. Patterson was met hem bevriend geweest, voordat hij trouwde, hoewel hij niet veel meer van hem wist, dan dat hij een geheimzinnig „iets in de City" was.

Toen de tijd kwam om 't huisraad te kopen, was Patterson niet erg goed bij kas, en tot zijn verbazing bood Carton aan, hem de vijftien pond die hij noodig had, te leenen.

—Maak je er niet bang om, kerel, zei hij, — maar betaal wanneer je kunt. Het is eenvoudig een vriendschappelijke leening, precies wat jij voor mij zoudt doen als ik 't noodig had.

Dat klonk heel vriendelijk en edelmoedig, maar Carton zorgde wel, dat hij een schuld-bekentenis had voor dat bedrag.

Die vijftien pond waren waar, op het getuigen van den heer Henry Carton. Voor hen was 't een aanzienlijke som, ver-tegenwoordigend 't inkomen van twee maanden bijna.

Dikwijls hadden ze overgespaard, ten einde de schuld af te betalen; maar voordat er iets bij elkaar was, dat naar het bedrag begon te lijken, werd 't spaargeld bestemd voor 't een of ander, dat dringend noodig was. Soms wilden ze 't met Carton over dat onderwerp spreken, maar hij was gewoont hun dadelijk tot zwijgen te brengen.

—Praat er niet van, beste lui, placht hij te zeggen. — Ik beschouw het als een gunst, dat je mij hebt toegestaan, je het geld te leenen.

Eens had Herbert Patterson voorgesteld, interest te betalen van 't geleende, maar oogenblikkelijk kwam er een smartelijke uitdrukking op Carton's gezicht.

—Ik had niet van je verwacht, dat je zoo iets zoudt zeggen, riep hij verontwaardigd. — Van een ander zou ik het als een beleediging beschouwen.

Zoo was dus de zaak afgehandeld, voor zoover betreft 't betalen van rente in gangbare munt; maar de sluwe Carton was in 't minst niet van plan, zijn geld voor niets uit te leenen. De interest, die hij tot op dit tijdstip had ontvangen, moest zeker 't dubbele bedragen hebben van de oorspronkelijke hoofdsom, maar hij had 't geind op zoo'n geslepen manier, dat niemand dan hij 't vermoedde.

Wanneer hij 's avonds niets te doen had, bracht hij de Patterson's een bezoek en bij die gelegenheden deelde hij hun avondmaal. Gewoonlijk gebeurde dat tweemaal per week, soms driemaal, en nooit verliep er een week zonder een bezoek van hem.

Dat was zoo gegaan meer dan vier jaar en wanneer men in aanmerking neemt, dat de goedgehartige, edelmoedige meneer Carton zeker vijfhonderd kosteloze maaltijden had gehad en even zooveel keeren gas en vuur had uitgespaard, dan zal 't gemakkelijk te begrijpen zijn, dat die leening van vijftien pond hem veel voordeel opleverde.

De Pattersons zorgden er wel voor, hem steeds welkom te heeten, hoewel ze er de voorkeur aan zouden gegeven hebben, hem niet zoo dikwijls te zien. Ze geloofden echter in zijn mooipraterij en beschouwden hem als een edelmoedig vriend.

Patterson dacht aan de schuld, terwijl hij zat uit te rusten bij 't vuur, wachtend op de aankondiging van het souper. Hij hoopte, dat hij en zijn vrouw alleen zouden worden gelaten dien avond; want hij was moe en verlangde geen ander gezelschap dan dat van Edith.

Daar klonk de bel. Patterson sprong op

biddend dat hij een koopman of zoo iets zou mogen vinden, en liep de gang in. Maar toen hij de deur opende sloeg een ijzige vlaag jachtsneeuw naar binnen, gevolgd door Carton.

—Bah! Doe de deur toe, Patterson, zei hij huiverend. — Wat een avond, hè!

Hij begon zijn overjas, zijn hoed en das af te doen met een kalme zekerheid — inderdaad, hij deed precies of hij thuis gekomen was.

Patterson keek naar hem, niet op zijn gemak, somber. Hij had hen liever alleen moeten laten dien avond.

—Ha! zei Carton, onderzoekend snuivende; — dat ruikt goed, hè, oude jongen? Kom, laten we in de warmte gaan.

Hij ging de zitkamer binnen en nam plaats in Patterson's gemakstoel, terwijl hij zijn beenen uitstreekte met een zucht van genot.

—Julie getrouwde mannen hebben 't toch maar 't best, zei hij; — jullie weet wel hoe je het je gezellig zult maken.

Patterson, zittend op een punt van een stoel, zag er lang niet zoo op zijn gemak uit als de vrijgezel, die lag nitgestrekt in een gemakkelijken stoel en zijn beenen op de haardplaat stak.

Op dat oogenblik trad mevrouw Patterson binnen. Ze had Carton hooren komen en had de onvriendelijke uitdrukking van haar gelaat bedwongen, terwijl ze in de keuken bezig was geweest, met pogingen om aan het maal voor twee het aanzien te geven of 't voor drie voldoende was.

—Hier ben ik al weer! riep Carton, zich niet de moeite gevend, van zijn stoel op te staan om zijn gastvrouw te begroeten.

—Hoe maakt u het? vroeg mevrouw Patterson op hem toetredend en hem de hand gevend. Ze zei niet, dat ze blij was hem te zien, maar voegde er bij: — Het avondmaal is gereed. U zult 't toch met ons gebruiken, nietwaar?

Carton nam oogenblikkelijk het aanbod aan, maar dat was een van de voren bekend besluit. Hij had nooit geweigerd.

Het kleine gezelschap ging naar de andere kamer, waar mevrouw Patterson haar man en haar gast ruimschoots bediende, slechts een kleine portie voor zichzelf houdend. Herbert was pijnlijk getroffen, toen hij dit opmerkte, en terwijl zijn vrouw de leegte schalen wegzette, bracht hij handig een portie van zijn bord op het hare over.

Carton merkte 't niet op; want dit keer had hij het veel te druk met eten; hij deed niet de moeite te wachten op zijn gastheer en gastvrouw alvorens te beginnen. Edith echter merkte het bij haar terugkeer wel degelijk op en wierp haar man een blik van liefhebbend verwijt toe, maar hij glimlachte slechts.

Het avondmaal was juist afgelopen, toen de postbode op zijn bekende manier twee maal belde. Patterson verzocht, hem even te excuseren, en ging naar de deur; toen hij eenige minuten later terugkeerde had hij een brief in de hand. Onder het lezen opende hij den mond van verbazing en slaakte toen een kreet van uitgelaten vreugde.

—O! wat een geluk! riep hij. — Luister! Overluid las hij den brief, die het volgende inhield:

„Weled. Heer.
Het is mij een aangename plicht, u mede te deelen, dat ik de som van vijfhonderd pond ter uwer beschikking heb. Wijlen mijn cliënt, de heer Stephen Grayson, uw oom, is jongstleden Vrijdag overleden, en bij testamentaire beschikking erft u de bovengenoemde som. Het is mij echter niet vooroorloof u het bedrag uit te betalen, maar ik moet 't voor u vastzetten. U bent echter geheel vrij in de wijze, waarop u het wilt beleggen; ook kunt u de zaak geheel aan mij overlaten. Zoudt u mij een bezoek willen brengen op mijn kantoor zoodra 't u gelegen komt? Daar de Kerstvacantie nadert, zal ik elken morgen om negen uur hier zijn, de volgende week.

Uw dienstw. dienaar,
George Warden."

Aan het hoofd van den brief was het adres: Chancery Lane.

—Is dat geen wonder? Patterson.
—Verbeeld je toch eens, oom Stephen, die mij na zooveel jaren nog bedenkt! Ik heb hem niet meer gezien, nadat ik een jongen was.

Edith Patterson was te zeer overmand door vreugde om te kunnen spreken en haar echtgenoot zag niets dan haar. Had hij naar Carton gekeken, dan had hij diens half gesloten oogen kunnen zien schitteren.

—Vijf honderd pond! riep Patterson, verrukt. — Ik zal er vier percent van maken, misschien vier en een half, het zal bepaald wel acht shilling in de week geven. Ik zeg, 't is schitterend!

Hij ging naar zijn vrouw en kuste haar hartstoechtelijk, terwijl Carton naar het paar stond te kijken met een gelaat, waaruit duidelijk zijn minachting sprak.

—Wensch je mij geen geluk? vroeg Patterson, zich weer naar zijn gast wendend.

—Niet als je 't uitzet op de belachelijke wijze, die je voornemens bent, antwoordde Carton. — Wel, man, het is tegenwoordig even gemakkelijk tien, twintig, dertig percent te maken als twee en een half. Vijf honderd pond tegen twintig percent, dat is honderd pond per jaar, ging hij voort.

—Honderd per jaar? herhaalden Patterson en Edith in koor, met wild geopende oogen.

—Ja; en dat heb je zoo maar voor 't rijpen.

—Zou dat een veilige belegging zijn? vroeg Patterson.

—Zoo zeker als de bank van Engeland. Ik weet niet of ik 't je ooit verteld heb, maar ik zit zelf in beurszaken en ik ken den loop van de koersen.

Carton haalde eenige papieren uit zijn zak en deed of hij ze raadpleegde.

—Ha! Dit is het, zei hij. — Juist vandaag wees iemand mij op een schitterende belegging; maar ik had geen geld. Er zijn er maar weinigen die het weten: er is een rijke goudader ontdekt in Britsch Columbia, en de onderneming, die ik bedoel ligt daar midden in. Als ze binnen drie maanden geen dertig percent uitbetalen, heet ik geen Carton!

In antwoord op de opgewonden vragen van de Pattersons, legde hij nu uit, dat hij bedoelde de Trumpigton Reef Gold Mining Company. Hij verklaarde dat de aandelen van één pond nu te krijgen waren voor een halven kroon, maar binnen een dag of twee, als de ontdekking publiek werd, zouden ze tien pond waard zijn.

—Als je 't wilt doen, doe het dan dadelijk, zei hij. — Voor vijfhonderd pond zou je ongeveer vier duizend aandelen hebben, wat tegen dertig percent twaalf honderd pond per jaar zou opbrengen.

Zijn glatte, sluwe tong bracht de Pattersons in zulk een toestand van opgewondenheid dat voor hij het huis verliet was afgesproken, dat hij Patterson den volgende morgen zou ontmoeten en hem vergezellen naar den rechtsgeleerde, aan wien Patterson instructies zou geven om zijn vijfhonderd pond in Trumpigtons te beleggen.

Den volgende morgen om negen uur trad Patterson het kantoor van Warden binnen, terwijl Carton buiten wachtte. De heer Warden bleek een man van middelbaren leeftijd, die het buitensporig druk had — te druk om zich veel gelegen te laten liggen aan wat hij beschouwde als een nietig sommetje.

—Best, meneer Patterson, ik zal de aandelen voor u kopen van morgen, zei hij kortaf. — Ik heb 't op 't oogenblik heel druk en moet u verzoeken mij te excuseren.

Patterson verliet het kantoor en Carton trad haastig op hem toe.

—Koopt hij ze? vroeg hij.

—Ja; dank zij jou vriendelijkheid, antwoordde Patterson.

Carton bedwong de zucht van verlichting die naar zijn lippen steeg, en afscheid van Patterson nemend, ijde hij naar de city. Hier ontsloot hij de deur van een kamer in een groot gebouw en trad een armoedig gemeubeld kantoor binnen.

Buiten aan de deur was een lijst van namen van maatschappijen, waaronder die van de Trumpigton Reef Gold Mining Company. Hier voegde zich een andere man bij Carton, een man wiens wrede kraalogen en dunne lippen den oplichter verriedden. De twee mannen waren compagnons en eigenaars van de zaak.

In een paar woorden vertelde Carton zijn deelgenoot wat er gebeurd was en wegdde er bij.

—Ik zal zorgen, dat de aandelen dezen morgen worden aangeboden als ze worden gevraagd, en ik zal de zaak onmiddellijk in orde brengen. Topvallig is het morgen afrekend en daardoor zal de haast niet verdacht voorkomen. Want ik vermoed, kerel, dat we beter doen te sluiten; we zijn zoo ver gegaan als we kunnen.

Zoo had dus Patterson order gegeven, voor zijn vijfhonderd pond Trumpigton-aandelen te kopen, die nog de waarde niet hadden van het papier, waarop ze gedrukt waren.

Maar hij wist dat natuurlijk niet en leefde dien dag in den zevenden hemel en bracht den avond door in vroolijk gesprek met Edith over hun verbeterde vooruitzichten. Ze zouden nu een ander huis zoeken en Edith zou een diefstofde houden, misschien twee, en ze zouden hun edelmoedigen weldoener een mooi cadeau geven.

Dien avond was er in heel Engeland zeker geen gelukkiger paar.

Voor het ontbijt opende Patterson zijn krant en liep die door. Plotseling bleef zijn blik rusten op het volgende bericht:

„Vreemd voorval in de City. Bedrogen aandeelhouders vernielen een kantoor." Daarop volgde een verhaal, dat een vergadering was gehouden door aandeelhouders in verscheiden maatschappijen, en onder de namen kwam ook de Trumpigton Reef voor. De maatschappijen waren alle opgericht door twee mannen, Henry Carton en Robert Hall, en hpewel de aandeelhouders trouw betaalden, hadden ze nog geen dividend gezien en evenmin kregen ze voldoening van de oprichters. Op de vergadering werd besloten, gezamenlijk naar het kantoor te gaan; maar Carton en Hall hadden lucht gekregen van hun komst en de deur gegrendeld. Deze werd ingetrapt en het kantoor vernield. Geen enkele van de maatschappijen was iets waard en al het geld van de aandeelhouders was verloren.

Een kraunen klonk van Patterson's lippen als de krant viel uit zijn sidderende vingers. Zijn vrouw snelde verschrikt op hem toe, maar hij kon niet spreken. Hij was slechts in staat, op de kolom te wijzen, die het treurige nieuws bevatte.

Mevrouw Patterson las de ongelukkige geschiedenis en de tranen kwamen haar in de oogen; het waren tranen zoowel van medelijden met haar man als van smart over 't ongeluk dat hen trof.

Ze sloeg de armen om hem heen en kustte hem.

—Tob er niet over, fluisterde zij. — We

waren heel gelukkig vroeger en we zullen het weer zijn. We zullen ons nu niet meer behoeven te ergeren aan meneer Carton, voegde ze er bij pogende door haar tranen heen te lachen.

—Carton — die schurk! gromde Patterson met gebalde vuisten. — Als ik hem maar te pakken kon krijgen!

Plotseling sprong hij op.

—Misschien heeft Warden het te druk gehad om de aandelen te koopen! riep hij, met een straal van hoop in de oogen.

—O, Bert! riep zijn vrouw. — Misschien heeft hij het niet gedaan. Je gaat er zeker dadelijk naar vragen?

Patterson deed een poging om te onthijten, maar gaf het op en ging naar Chancery Lane. De heer Warden was reeds op 't kantoor en Patterson werd binnen gelaten.

—Hebt u die aandelen gekocht? vroeg hij, zonder de gewone begroeting af te wachten.

—Natuurlijk heb ik ze gekocht, antwoordde de zaakwaarnemer.

—En er voor betaald ook?

—Ja.

Zijn laatste hoop was vervlogen en Patterson zank in een stoel neer en bedekte het gelaat met de handen.

—Wat is er aan de hand, meneer Patterson? vroeg de advocaat. Zijn „Trump's niet goed genoeg voor u? Ik zou er wat voor geven als ik uw voorbeeld had gevolgd en ook gekocht, maar nu zijn ze voor geen geld of goede woorden meer te krijgen. Als u weer eens zoo'n wenk krijgt, neemt u mij dan ook in het geheim?

—Wat meent u? vroeg Patterson heesoh, terwijl hij den man verbaasd aanstaarde.

—Hebt u 't niet gezien? Hebt u niet gelezen van de kolossale diamantvondst in Trumpet Creek? Wist u er niets van toen u me order gaf te koopen?

—Ik heb niets te maken met Trumpet Creek, gaf Patterson ten antwoord. — Het zijn aandelen van de Trumpigton Reef Company die ik gekocht heb.

—Ha! zoo! Warden staarde zijn cliënt verbaasd aan. Toen legde hij zijn hand op Patterson's schouder.

—Waarde heer, zei hij, — gistermorgen had ik het zoo verbaasd druk, dat ik vrees, dat ik u zaken zeer oppervlakkig heb behandeld. Toen u weg waart spookten de „Trump's" me zoo door het hoofd, dat ik ze kocht. Trumps is een afkorting voor het Trumpet Creek Syndicate. Ze stonden op tien shillings toen ik kocht, en gisteravond stonden ze op vijf pond. Vandaag zullen ze zeker nog meer rijzen.

Het was een kolossale vergissing, mijnheer Patterson, ging hij voort — maar het was ook een gelukkige vergissing en misschien gemakkelijk te verklaren; want Trumpet Creek is een verbekeerde mijn, terwijl de andere zaak een onbetekenende oplichterij is, waarvan de naam mij onbekend was.

Langzaam begon Patterson het wonderbare geluk te begrijpen en zijn gezicht straalde van vreugde, toen hij den heer Warden de hand toestak.

—Wilt u zoo goed zijn, dadelijk te verkopen en de opbrengst vast te zetten in een vertrouwd fonds? zei hij. — Ik ga naar huis om het aan mijn vrouw te vertellen. God zegene u voor die vergissing.

Op het tijdstip dat Warden's makelaar verkocht, hadden de „Trump's" een waarde van acht pond het stuk, zoodat Patterson's duizend aandelen acht duizend pond waard waren. Ze werden in een veilige onderneming gestoken en brachten een jaarlijksch inkomen van meer dan drie honderd pond op.

De Pattersons wonen nu buiten en brengen hun tijd door in hun grooten tuin en spelen met de jongeuffrouw Patterson en haar kleinen broer.

Het zou de moeite waard zijn te weten, hoe lang Carton op de vijfhonderd pond wachtte, en wat hij zei, toen ze niet binnen kwamen.

Eugen Ormay.

Naar het Hongaarsch,
van MARTIN ZÖLDI.

Toen ik de laagste klasse van het gymnasium bezocht, steeg mijn hartstocht voor den schouwburg tot een ware woede. Ik was bereid alles, de eer inbegrepen, op te offeren, als er gelegenheid bestond, op de wrakke, levensgevaarlijke galerij van de komedietent een voorstelling bij te wonen.

Deze onzinnige passie voor het toneel vond bij mijn vader volstrekt geen instemming.

Toen ik weer eens zonder verlof was uitgebleven, beloofde hij mij de onaangenaamste dingen, zelfs klappen. Ik kende mijn vader en wist, dat 't geen hol dreigement was.

Twee dagen daarna bleef ik echter toch weg. 't Mag ongeveer tien uur geweest zijn op den zachten, helderen zomervond, toen ik, van angst vervuld, naar huis ging. Mijne ouders zaten in de verandah met eenige burenen. Ik herinner mij nog heel goed, dat ze spraken over den slag bij Königgrätz. Ik had 't gevoeld, of ik eveneens voor een slag bij Königgrätz stond. Plotseling flitste door mijn hoofd een gedachte, een zoogenaamde „reddende gedachte." Ik moest liegen; ik moest een grandoize leugen vinden om mijn uitlijven te rechtvaardigen. Met een leugen gewapend betrad ik dapper en stout de verandah.

—Waar ben je geweest? vroeg mijn vader, zich dreigend oprichtend in zijn armstoel.

—O, papa, als u eens wist, wien ik ontmoet heb!

— Wie dan?
— Eugen Ormay.

Mijne woorden wekten groot opzien. Men moet namelijk weten, dat Eugen Ormay, een jongmensch uit een der aanzienlijkste families van de stad, voor drie maanden ongeveer spoorloos verdwenen was. Weken achtereenvolgend had men over niets anders gesproken. Voor zoover ik met mijn kinderverstand kon begrijpen, was hij verdwenen om een getrouwde vrouw, die hij erg gecompromiteerd had. Allerlei fantastische geruchten deden de ronde. Men vertelde, onder meer, dat hij door een Griekse rooverbende gevangen genomen was en zich van een wissel dood had kunnen redden door haar aanvoerder te worden. Nog avontuurlijker klonk het bericht, dat hij tabaksplanter was geworden in Kamschatka.

Kort en goed, met het gezond instinct van een kind raadde ik, dat ik met den persoon van Eugen Ormay de dreigende onweerswolken verdrijven kon. Het gezicht mijns vaders klaarde een oogenblik op.

— Wat zeg je, jongen, heb je Eugen Ormay ontmoet? Vertel eens gauw — waar was het?

— Bij den oliemolen.

— Wanneer?

— Van-avond.

— Wat zei hij?

— Goeden-avond.

Men begrijpt, dat dit de nieuwsgierigheid niet bevredigde. De eene vraag volgde de andere, en de schoorpioen van den eersten leugen kweekte anderen. Met onberispelijke vaardigheid loog ik voort; nooit had ik een les zoo vlot opgezegt als het verhaal van die ontmoeting. Ik schilderde ook haarfijn, hoe hij gekleed was, maar niemand merkte dat ik de kleeding van den voor mij zittenden dokter stuk voor stuk beschreef.

Op de vraag of Ormay ook naar iemand geïnformeerd had, antwoordde ik in kinderlijke onschuld:

— Ja, hij vroeg, waar Franziska Zadak woonde.

Dat was de onbeschaamde leugen. Ik weet niet meer te verklaren, hoe ik op die gedachte kwam.

Genoemde Franziska was een modenaai-ster. Zij was een mooi meisje, en men vertelde, dat zij eens door een fabrikant geschaakt en later naar huis gestuurd was. Waarschijnlijk was van die geheele historie geen woord waar.

Franziska was dien avond het onderwerp van talrijke commentaren; doch daarom bekommerde ik mij niet; ik had mijn doel bereikt; mijn uitblijven kwam niet meer ter sprake en mijn zuster bracht nooit zoo liefderijk het avondeten op als dezen keer.

Daarmee was echter, helaas, de zaak niet afgelopen. Ik deed de onprettige ervaring op, dat mijn leugen de geheele stad in onrust bracht. Overal bestormde men mij met vragen, voornamelijk de vrouwen.

Een geprikkelde stemming maakte zich van mij meester; 't hinderde mij geweldig, dat ze mij niet met rust lieten, en ik werd gekweld door den angst, dat ik op een goeden dag zou ontmaskerd worden. Eenmaal sprak Franziska Zadak zelve mij aan.

— Is het waar, jongeheer, dat meneer Ormay heeft gevraagd waar ik woonde?

— Ja.

— En wat zei u?

— Ik noemde een adres.

— En ging hij toen daarheen?

— Neen, hij ging een anderen kant uit.

— Waarheen?

— Naar de gendarmerie-kazerne.

't Arme meisje keek mij zoo verlegen aan alsof ik iets vreeselijks gezegd had.

Nog pijnlijker was het, toen de eerwaardige oude heer Thomke mij ondervroeg. Hij schudde treurig het hoofd.

— Och, mijn zoon, de jeugd is tegenwoordig zoo slecht. Eugen is mijn petekind, vijf jaar was ik zijn voogd — en hij vond 't niet eens de moeite waard, den besten vriend zijns vaders op te zoeken! Dat had ik niet verwacht.

Mijn hart kromp; 't speet mij verschrikkelijk, dat ik dien ouden man verdriet aandeed. Ik had nu diep berouw over mijn leugen; veel liever had ik een pak slaag gehad, dat zou gauwer achter den rug zijn geweest.

Eenige maanden later bracht vader het nieuws dat Ormay weer in de stad was. Hij had hem zelf gezien, toen hij zijn woning binnen ging.

Ik bracht nu een heel onrustigen nacht door. Wat zou er nu gebeuren, als mijn leugen uitkwam? Ik wist geen raad. Ik dacht er aan mij zoo spoedig mogelijk uit de voeten te maken; doch dit ging niet zoo gemakkelijk; 't was winter, in de Kerstweek. Ik vond 't erg ongelukkig, dat ik geen lust gevoelde zelfmoordenaar te worden. Een pistoolschot, — dat zou de eenvoudigste oplossing zijn geweest...

Den volgenden dag moest ik een boodschap doen naar mijn tante. Op de markt ontmoette ik — Eugen Ormay. Had ik hem gauwer in 't oog gehad, dan zou ik een omweg gemaakt hebben; maar 't was te laat — hij riep mij toe:

— Bonjour, vriendje!

Dan kwam hij langzaam nader en zei, mij lange de wang streelend:

— Weet je wel, dat ik boos ben op je? Jij bent een ondeugende jongen!

Ik kon niets antwoorden. Hij echter vervolgde op vertrouwelijke toon:

— Toen ik je dezen zomer bij den oliemolen tegenkwam, heb ik je toen niet verzocht, niemand van die ontmoeting te vertellen?

Herinner je je dat niet? En toch heb je daarover zoo veel onzin verteld? En met den wijsvinger dreigend: — Doe dat nooit meer, hoor!

Ik kan alleen zooveel zeggen, dat die dreiging voor mij veel pijnlijker, smartelijker en vernederender was dan alle tikken om de ooren, die ik ooit ontvangen had...

ADVERTENTIENTEN.

Nederlandsche Handel-Maatschappij

Bijkantoor WELTEVREDEN,
Noordwijk No 23, naast Onderlinge-Hulp
Telefoon No. 592.

Het kantoor is voor ALLE BANK- en
WISSEL-ZAKEN GEOPEND: 67a Z
op werkdagen 's morgens van 7.30 tot 12.30 uur
's avonds van 4.30 tot 7 uur
op Zaterdag 's morgens van 7.30 tot 12 uur.

Nederlandsch-Indische ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ.

Het Agentschap WELTEVREDEN, NOORDWIJK
in het gebouw der Koninklijke Paketvaart Mij.
Oostzijde,

trekt op Amsterdam:

T. T.	à	100 ¹ / ₄ pCt.
Zicht	„	100 ¹ / ₂ „
2 m/dato	„	100 ⁵ / ₈ „
3 m/dato	„	100 ⁷ / ₈ „
6 m/dato	„	101 ³ / ₈ „

en op de Hoofdplaatsen der Provinciën
3 d/zicht à 100³/₄ pCt.

HET KANTOOR IS OP WERKDAGEN
GEOPEND: 4a WZ

voormiddags van 7¹/₂ — 12¹/₂ uur.
namiddags van 4¹/₂ — 7 uur.

DUNLOP & KOLFF

gevestigd te

Batavia en Soerabaja

MAKELAARS

in PRODUCTEN, WISSELS, EFFECTEN EN VAST
GOEDEREN.

Belasten zich met het IN-EN VERKOOPEN al-
hier en te Amsterdam van INDISCHE EN EU-
ROPEESCHE AANDEELEN en andere FONDSEN en
WAARDEN, alsook met het SLUITEN VAN ASSURAN-
TIES, HYPOTHEKEN en BELEENINGEN. 150a Z.

Ontvangen AMSTERDAMSCH KOOERNOTEN IN-
GEN DAGELIJKS TELEGRAFISCH.

Rundvleesch-houwerij, Hoefsmederij, Melkleverantie.

Beleefd aanbevelen,
66a MWZ PAULUS—Keb. Sirih, tel. 926.

Haarwater

„JUVENTA“

is
het beste haargroeibevorderend middel,
heeft bij doelmatig gebruik,
Zeker Succes.
Prijs per flacon van 250 gram
met droppelkurk f 1.50
Verkrijgbaar in:
„VOLKSBELANG“
Noordwijk-Weltevreden.
21aZ

Het Groot Expeditie Kantoor

A. Th. NETTEKOVEN

Tandjong-Prlok Tel. No. 1494.

staat onder kundige leiding en is daarom

Je Adres

voor het in- en uitklaren en expeditee-
ren van Handelsgoederen.

Concurrerend tarief.

Flugge en coulante bediening. 145a Do Z

Mevrouw RAAFF, Halte Lawang S. S.

attendeert bij deze beleefd op hare wel-
bekende en steeds heilzaam bevonden

medicijnen

tegen in- en uitwendige spruw,
borst-, keel- en oorziekten, fluor albus, buik-
en ingewandziekten, witte en zwarte pa-
no, hardnekkige zweeren en wonden; vlek-
ken en puisten in het gelaat (bedak), rheu-
matische aandoeningen enz., zoomede op hare

diverse djedjamoe.

Ook steeds voorhanden:

de medicinale Bidara Oepas Knollen

Een en ander à Contant of onder rem-
bours, buiten Java vooruitzending remise
+ kosten f 1.50. 299a DiDoZ no 1

Nederlandsche Handel-Maatschappij Amsterdam.

Opgericht in 1824.

GESTORT KAPITAAL
RESERVEFONDEN

f 45.000.000.—
„ 6.125.745.—

Agentschappen te Rotterdam en den Haag.

Hoofdkantoor voor het Oosten:

DE FACTORIJ te BATAVIA.

Bijkantoor te WELTEVREDEN.

KANTOREN te:

Semarang
Soerabaja
Tegal
Pekalongan

Cheribon
Tjilatjap
Bandjermasin
Padang
Makassar.

Medan
Kota Radja
Palembang
Singapore

Penang
Rangoon
Shanghai
Hongkong

Bankiers te LONDEN:

UNION OF LONDEN & SMITH'S BANK LTD.

Koopen en Verkoopen Wissels en verstrekken Reiscrédietbrieven
op de voornaamste plaatsen der wereld.

Openen GIBOREKENINGEN.

Nemen Gelden in Deposito tot
3 pCt. met een opzeggingstermijn van 12 maanden.
2¹/₂ „ „ „ „ „ 6 „
2 „ „ „ „ „ 3 „

Koopen en Verkoopen GOUDGELD

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.

DOEN ALLE ANDERE BANKZAKEN.

88a Z

Nederlandsch-Indische Handelsbank.

De KANTOREN der Nederlandsch-Indische Handelsbankhop Java
gevestigd te Batavia met BIJKANTOOR te Weltevreden, Soera aja, So-
marang, Indramajoe en Bandoeng, nemen GELDEN IN DEPOSITO,
ook van Comptabele Ambtemaren tegen eene rente vergoeding van:

3¹/₂ pCt. 's jaars voor deposito's van één jaar

2¹/₂ „ „ „ „ „ 6 maanden

2 „ „ „ „ „ 3 „

en belasten zich met de uitvoering van alle mogelijke Bankzaken.

SAFE-DEPOSIT-INRICHTING.

gelegenheid tot het in bewaring geven van Effecten, Preciosa's, enz. enz
in de brand- en inbraakvrije kluizen. 262a Z

ALGEMEENE

MAATSCHAPPIJ VAN LEVENSVZERKERING EN LUFRENT.

Hoofdkantoor voor Ned. Oost-Indië

TE SOERABAJA.

Verzekerd bedrag ongeveer 170 miljoen gulden.
Reserves „ 50 „ „

PENSIOENBOEKJES

al of niet vereenigd met kapitaalverzekering bij overlijden.

Facultatieve premiebetaling.

P. Th. VON HEMERT, Hoofdagent.

J. A. BERTRAM, plv. idem

Agent te Batavia: G. S. MAINGAY

117a Z

Leesbibliotheek

„GOENO“

nabij de Sluisbrug, Weltevreden.

Dagelijks geopend van 5—7 uur n. m.
Op Zon- en Feestdagen van 8—9.30 uur v. m.
Contributie 50 cts. per maand.
Caalogus à f 0.75 verkrijgbaar. 303a WZ

Engelsche lessen.

Onderwijs aan huis

Succes in korten tijd verzekerd

Billijke voorwaarden Beleefd aanbevelend

A. S. MARTIN

p.a. Sigaren Magazijn LOUIS DOBBELMANN,

192a W Z Noordwijk—Weltevreden.

Toko J. SALOMONSON te Bandoeng.

Soliede bascules met koperen wijzerplaat voor Kilo's en KATTIE's, verstelbaar en
met zware VERNIKKELDE schalen wegende 16 en 24 Kattie's. Holl. ijzeren koekepannen in div.
afmetingen. Vleeschhakmachines in div. grootten met bijbehorende worststoppers.
Wafelijzers. Soliede kleine ijsmachines om te draaien. Boterhammachines van
1, 2, 3, 4, en 6 Lt. inhoud. PRIMA KWALITEIT gegarandeerd GIFTVRIJ grijs EMAILLE pannen
van af 14 t.m. 36 c.m. middellijn, melkkokers van af 1 t.m. 5 Lt. inhoud, water-, toilet-
en melkimmers, ommeletpannen, waterketels, etensdragers met 2, 3, 4 en 5 afdeelingen.
Emaile reischilters.

Petroleum of gasoline kannen met AUTOM. SLUITING dus geen gevaar voor ver-
dampen en bij omvallen. Vliegenkastjes die afgesloten kunnen worden voor 't opbewaren
van eten en vleesch, en vliegendekeuzels, onmisbaar in elke huishouding in deze
CHOLERA-tijden. Soliede Stallantaars, sponzen, zeemlappen, luiwagens, dweilen, raag-
bollen, werkborstels, stoffers, karpetschuiers, paarden ros-, glans- en manenborstels,
meubelborsteltjes en divers ander borstelwerk. Haar- en zijkammetjes, haarknijpers, soliede
tandborstels, nagelborsteltjes van af f 0.09. Badhanddoeken (Towels) in div. afmetingen en
kwaliteiten. Heerenboorden, manchetten en overhemden.

Heeren- en dames zakdoeken, pochets. Heeren NET BORSTROKKEN en -pantolons.
Reis- en avond-PETJES, jongenspetten, dames AUTO-petten, SPORTDASJES en auto-shawls.
Bolltjes FRANJE, karpesfranje, schilderijkoord, zeisterknoopen zonder hout van binnen geheel
van garen. Heeren-, kinder- en dameskousen en sokken. Muilkorven en honden halsbanden.
Gedecore. Amerik. crêpe papier in prachtige DESSINS, geschikt voor TAFELLOOPPERS
en LAMPENKAPPEN 3¹/₂ meter lang à f 0.50 per stuk, per 6 stuks f 2.75. Dubbele SPONSEN-
DOOZEN f 0.15. TABAKSPIJPEN.

Vuurvast porcelein als: frikadelschoteltjes, koffie-filtreerkannen en melkkokers in
div. grootten.

Gegar. waschecht DRILL in div. dessins STEVIGE Holl. KWALITEIT f 0.35 per El.
Provisiën Tieleman & Dros ruim assortiment. ECHTE kroepoek- en petis OEDANG.

Echte Holl. appelstroop. Verkade's beschuit f 0.90 per blik. Heerlijk zoutvleesch
f 0.55 per pond.

Overheerlijk zuur als: garnirgurken, pfeffergurken, senfgurken, perlwibel, selleriesalat,
roode biet, mixed picoles, salzgurken met wijn, goede mainzer zuurkool met wijn.

Holl. sigaren van div. merken goed! en goedkoop!

Roode en witte Terragona port resp. f 1.40 en f 1.60 per flesch

KWATTA's manoeuvre chocol. f 2.— p. bl. doos, f 1.60 p. cart. doos, reël. tabletten
à 1/2 pd. f 0.60, flikjes f 0.40 per doos à 1 ons, nougat- en crême reepjes, dessert chocolade
en nougat batons f 2.50 per pd. Cigaretten „Queens“ f 5.—, La Hollande f 2.50 per 100 st.

Cigaretten Simon Arzt f 1.75 per 100 no. 70 R. 222a WZ

Groote omzet! Kleine winst! Goede waar!

Siemens-Schuckertwerke en Siemens & Halske

Filiale Soerabaia

leveren o.m.:

Ozoninstallaties

voor luchtverversching.

DRUMMOND'S

Royal Liqueur Whisky

is beslist de zuiverste en fijnste
SCOTCH WHISKY.

Uitsluitend geïmporteerd door
1aWZ Gebrs. SUTORIUS & Co., Batavia.

N. V. Dames-Hoedenwinkel

Gang Passer Baroe 43.

Groot assortiment
opgemaakte en onopgemaakte

hoeden,

Prachtige Bloemen, Struisveeren en linten,
tegen ongekend lage prijzen.

Aanbevelend,
Mevr. J. M. COELIJN-KNOTTENBELT.

Adres voor goed Rundvleesch Slachterij Th. VOGELPOEL.

Mr. Cornelis Beheerder: H. Schreuders.
Telefoon No. 1647.

Bandoeng Beheerder: Th. Vogelpoel.
Telefoon No. 277.

Slacht uitsluitend Java=Vee.

Het vleesch wordt 'smorgens vroeg in verzegelde trommels aan huis bezorgd. Bestellingen voor buiten worden accuraat uitgevoerd.

Beleefd aanbevolen,

Th. VOGELPOEL, Eigenaar.

„Nutricia” MELK

GESTERILISEERDE VOLMELK, ZONDER KOOKSMAAK.

Onder Bacteriologische en Hygiënische Controle van Dr. F. BASENAU,
Arts en Bacterioloog, Keizersgracht, Amsterdam.

Sedert jaren in gebruik bij het diaconessenhuis te Tjikinie, in Diverse Hospitalen in
de Straits-Settlements en aan boord van de schepen der Stoomvaart Maatschappij „Nederland”.

Verkrijgbaar in kisten à 48 blikken à 1/2 Liter.

6a Z Eenige Importeurs:

Geo. Wehry & Co.

Afdeeling Sport- en Reisartikelen.

Wederom ontvangen:

Ayres Champion tennisballen

per dozijn f 10.-

Filiaal E. DUNLOP & Co.,

254a WZ

RIJSWIJK.

Ned.-Ind. Gasmaatschappij

Electrische-Centrale

STROOMLEVERING gedurende het volle etmaal ook op ZON- en FEESTDAGEN.—
LEVERING en AANSLUITING van

MOTOREN

VOOR: MACHINERIJEN, POMPEN, SMIDSVUREN, WAAIERS, VENTILATOREN, STRIJKIJZERS enz.

Metaaldradlampen van 16-600 Kaarsen.

Inlichtingen op schriftelijke aanvraag of aan het Kantoor

Koningsplein-Oost No. 19.

29a WZ

Lotos-Bedak.

Onfeilbaar middel tegen sproeten, puistjes
(koekoel) en glimmen van het aangezicht,
door heeren doctoren onschadelijk voor de
gezondheid bevonden.

Verkrijgbaar bij
M. GONGRIJP-DAMWIJK, TASSIKMALAJA,
per doos fijn f 0.50,
„ twaalf tabletjes „ 0.50.
met gebruiksaanwijzing.
Agenten gevraagd! 99a Div

Toko TJIN HONG & Co.,

GANG KENANGA, PASSAR SENEN, WELTEVREDEN
tegenover toko LAUW TJIN.

Handel in „KLONTONG-ARTIKELEN”,
borden, kopjes, schotels, glaswerk.
Verschillende verssoorten, politoer spiri-
tus, zink en alle benodigdheden voor huizen
bouw, zooals diverse sloten enz. enz. 98a Z
ZEER BILLIJKE PRIJZEN!!!

VRAAGT:

Wynand Fockink's

Beroemde Likeuren.

Overal verkrijgbaar.

89aZ

Fototechnisch-Bureau C. M. LUIJKS, BANDOENG.

Heeft heden versch ontpakt en ontvangt geregeld maandelijks: Droogplaten van
Ilford en „Agfa” Tropenemulsie, in de meest gebruikelijke formaten tot 24 x 30 c.m.

Ilford P.O.P. Mat en Mauve en Bromide papier in pakjes 9 x 12 tot 24 x 30 c.m.
en in rollen van resp. 12 en 6 vellen. 130a WZ

Chemicaliën en Baden van de „Agfa” in soorten en in groote hoeveelheid
voorhanden. Voor wederverkopers en Vakfotographen speciale prijsnotering.

Goedkope prijzen. Prima kwaliteit goederen. Telefoon No. 268.

Preanger Heeren Modemagazijn H. W. TE KAMP,

Bragaweg.

Telefoon No. 168.

Bandoeng.

Kleding op maat.

Russisch linnen jas en pant.	(1e	kwaliteit)	f 101.	f 25.-
„ „ „ „ „	(2e	„	„	22.-
„ „ „ „ „	(3e	„	„	18.-
Groen „ „ „ „ „	(prima	„	„	26.-
American Drill „ „ „ „ „	(1e	„	„	12.-
„ „ „ „ „	(2e	„	„	10.50
„ „ „ „ „	(3e	„	„	8.-
Oxford costumes			van f 10.- à	11.-

Eenvoudige witte uniformen prijzen als boven.

Khaki Drill (gegarandeerd kleurhoudend) per costume f 11.-, Grijs linnen costumes „ 10.-
Nette coupe en sierlijke afwerking gegarandeerd. Stalen op aanvraag gratis. 44a MZ

Portlandcementtegels.

Onze tegelexposities te Batavia zijn als volgt bekroond:

In 1907 met een Eerediploma.

In 1908 met een Zilveren medaille.

In 1909 met een Gouden medaille.

Door de steeds verbeterde fabrieksinrichting en de moderne werkwijze kunnen wij nog
vele verrassingen leveren.

Wij bevelen onze superieure tegels ten zeerste aan.

250a M.Z.

Handel-Maatschappij DE BAS & Co.

MAISON

NOORDWIJK Tel. No. 151,

HOFLEVERANCIER.

VERSTEEG.

Filiaal WATERLOOPLEIN Tel. No. 150.

48a WZ

Wij ontvingen een uitgebreide collectie:

Paaschartikelen,

als chocolade en suikereieren, eieren gevuld met fijne bonbons, glazen eieren gevuld, kievitseieren, netjes met chocolade en suikereieren, mandjes en nestjes met hen, eierdoppen etc. etc.

Voor de Paaschdagen

houden wij ons beleefd aanbevolen voor de levering van Overheerlijke Paaschbrooden.

N. V. Piano- en Muziekhandel Edm. SALZMANN.

WELTEVREDEN

NOORDWIJK No. 12

Heden ontinkt:

prachtige VLEUGELS van STEINWEG.

Mignon- en Salon formaat.

Steinweg- en Uebel & Lechleiter Piano's

prachtige instrumenten, speciaal voor de tropen gebouwd.

GEMAKKELIJKE BETALINGSVOORWAARDE.

252a Z

Tien jaar garantie.

Steeds voorhanden: tweedehandsch piano's.

Steeds voorradig de Origineele Mauser Vuurwapens en Ammunitie.

voorts: Enkel- en Dubbelloops Jachtgeweren, Flobergeweren (Automat Repeteer) alle soorten Autom Repeteer-Pistolen, Revolvers en ammunitie hiervoor.

Steeds het Nieuwste & Beste op het gebied van

Oorlogs-

EN

140a Z

Jachtwapens

en hunne BENODIGDHEDEN.

NIEDERER & Co.

Roewa Malakka - Batavia.

HOTEL PLOEM

le Rangshotel

SOEKABOEMI.

58a WZ

Beleefd aanbevolen.

HOTEL DES INDES

Voorheen MARINE HOTEL, Soerabaja.

Is in Indië genoegzaam bekend door de gunstige ligging nabij Post-, Residentie-, Handelskantoren en Banken.

Het tegenwoordige beheer waarborgt een UITMUNTENDE TAFEL, ZINDELijk ONDERHOUDEN APARTEMENTEN en een VLUGGE en NETTE BEDIENING.

219a M W Z

De Directeur, M. ROOS.

H. F. SCHWAB

BOUWKUNDIGE

Gang Chasse, Weltevreden

neemt werken aan. Repareert en bouwt tegen concurrerende prijzen. Goed werk gegarandeerd.

Houten gebouwen voor ondernemingen, ook voor de buitenbezittingen, te bevragen bij de firma LANDBERG & ZOON. 264a Z

Wederom ontvangen:

Gillette safety razor

en reserve mesjes.

De Echte

worden verkocht door

R. J. SCHOCK & Co.,

Noordwijk.

Wacht U voor namaak.

118a WZ

B. HESSELMANN,

Voorheen JAVA COLD STORAGE.

Rijswijk (Fransche buurt), Telefoon No. 33.

Noordwijk, Telefoon No. 323

Pas ontvangen:

Diverse CONFITUREN van LENZBOURG (Zwitserland) zooals: vruchten op water, geleen en Provisiën.

Prima kwaliteit

HARING in vaatjes van 6 en 12 stuks, Frankforter Worst, kabeljauw, verkrijgbaar per pond. Zuigrietje sper duizend f 7.50. 38a WZ

Echte Gramophones en Gramophoneplaten

verkrijgbaar bij:

W. H A S S E L B A C H

3 Citadelweg

TELEFOON 279.

Weltevreden.

Een ERNSTIG WOORD tot het Publiek.

Dit zijn de merken, die op elke origineele machine en plaat moeten voorkomen.

Hoed U voor imitatie. Wie een spreekmachine koopt, verlangt artistiek en blijvend genot.

Dat biedt U alleen het beste merk.

Het kost u maar heel weinig tijd om wat hier volgt te lezen.

Het is echter in uw eigen belang dat gij dit doet.

Mogen wij u daarom vragen om nog even verder te zien?

Wat refereert gij als gij kiezen kunt: het meesterstuk van een groot schilder of de reproductie ervan?

HET ORIGINEEL van iets of het spiegelbeeld? Zonder twijfel antwoordt gij

HET MEESTERSTUK, HET ORIGINEEL.

Twee dingen liggen zoo voor de hand, dat het zelfs geen nadenken vraagt om het direct in te zien.

10. Wie iets nabootst erkent de grootere waarde van het origineel;

20. Wie het nabootst den naam van het oorspronkelijke geeft, verkondigt daardoor nog sterker den lof van dat oorspronkelijke. AVAARDEN GEEN NAMAAK. Het dat slechts één Gramophone is en wel die van de beroemde Maatschappij

THE GRAMOPHONE COMPANY LIMITED

die de éenige fabrikante is, die recht heeft hare spreekmachines „Gramophones” te noemen. Hare nitsluitende aanspraak op dien naam is erkend en gewaarborgd in alle beschatte landen der wereld. Wie dus den naam „Gramophone” aan een andere machine geeft, maakt zich schuldig aan deloyale concurrentie.

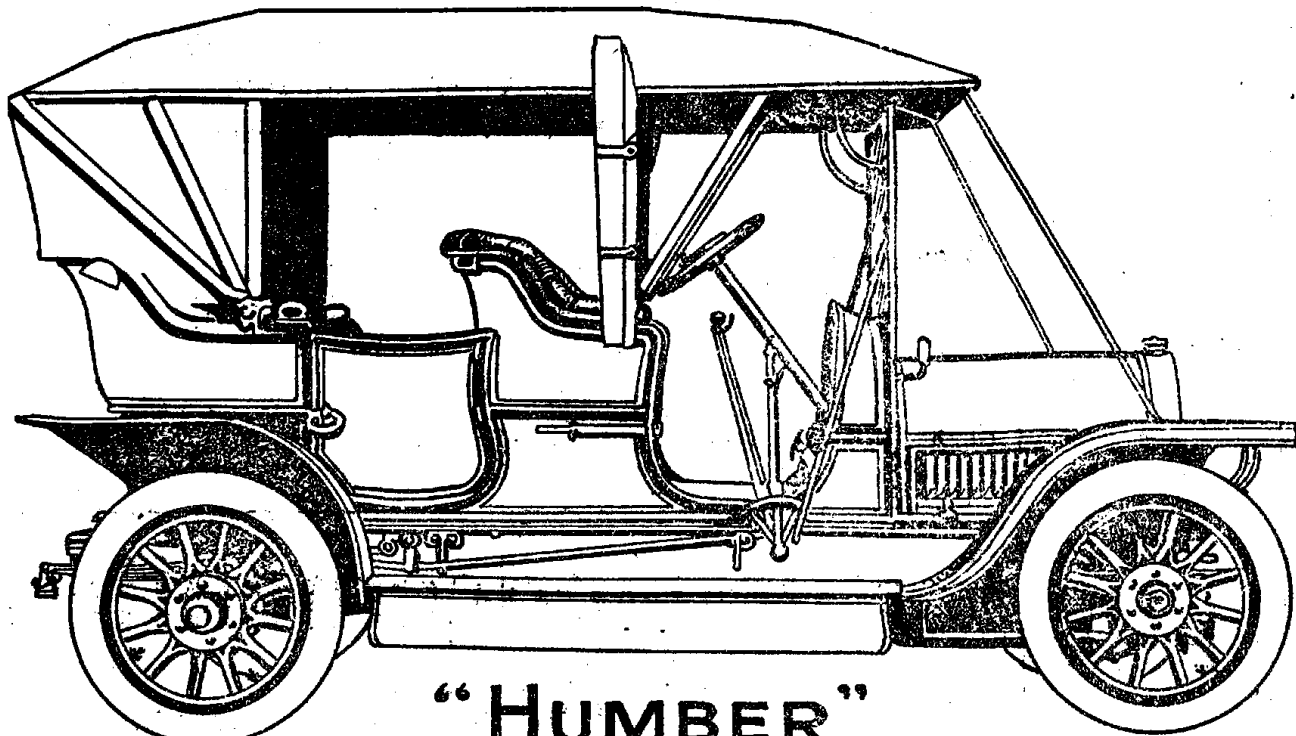
DE GRAMOPHONE COMPANY heeft geen kosten ontzien om steeds praktische verbeteringen aan hare machines aan te brengen en die op het hoogste standpunt te houden. Een spreekmachine heeft dan ALLEEN WAARDE en biedt dan alleen blijvend ARTISTIEK GENOT wanneer zij beantwoordt aan alle eischen, die men aan een eerste klas muziekinstrument kan stellen. Wanneer ge U nu weer hier dezelfde vragen stelt, wat kiest gij: het meesterstuk of de reproductie, het origineel of het spiegelbeeld? Kan dan het antwoord anders zijn dan: Natuurlijk het meesterstuk, het origineel en dat is:

De „GRAMOPHONE” der Gramophone Company Ltd.

Ter overweging zou men het woord GRAMOPHONE aan de namen van allerlei spreekmachines, die niet van The Gramophone Company Ltd. zijn, toevoegen, als de GRAMOPHONE niet verreweg de beste was? Zou de prijs van de GRAMOPHONE IMITATIES veel lager kunnen zijn dan die van het ORIGINEELE MERK, als die nabootsingen alle voordeelen boden, die de echte GRAMOPHONE geeft? Laat uw verstand u hier het antwoord geven. 75a Z

Naaml.Venn. VELODROME.

Soerabaja en Semarang.

“HUMBER”

Hoofdvertegenwoordiging voor Ned.-Indië van

DE BEROEMDE HUMBER Ltd. auto's en rijwielen. MICHELIN banden. BOSCH magneten. G. A. Carburateurs.

Spoedig worden verwacht: F. L. auto's. LORRAINE DIETRICH auto's. De beste fabrikaten van Frankrijk.

In commissie: eenige gebruikte, in goeden staat verkeerende Reo auto's.

REPARATIE-ATELIER.

214a WZ

„GEDEPONEERD MERK”.

A. DELDERENNE

Gambir Djati Roenggo

AMBARAWA.

En wacht U voor namaak.

Roekt eens onze

Gambir Djati Roenggo

Cigaretten.

Cylinder model slechts

f 5.—

Punt

per groot pak van 50 kleine pakjes

à 24 stuks = 1200 cigaretten.

Ook verkrijgbaar in elk als goed bekend eigan magazijn.

Uitsluitend onder rembours of tegen remise.

244a. M W Z

Bij bestellingen duidelijk adres s. v. p.

Expeditekantoor

H. VAN SPANJE

Weltevreden

Tandjong-Prick

(Gg. Kleijkamp 10)

Telefoon 1460.

belast zich met het inklaren en verzenden van Passagiers- en Handelsgoederen, het afscheppen van producten voor onmiddellijke afscheep.

43a WZ

Gedrukt bij H. N. v. N. I. Batavia